

UNIVERZA V MARIBORU
PRAVNA FAKULTETA
Podiplomski študij davčnega prava

MAGISTRSKA NALOGA

**DAVČNA OBRAVNAVA DOBITKOV V
NAGRADNIH IGRAH – PROBLEMATIKA
DOBITKOV V NARAVI**

Maribor, avgust 2016

UNIVERZA V MARIBORU
PRAVNA FAKULTETA
Podiplomski študij davčnega prava

MAGISTRSKA NALOGA

**DAVČNA OBRAVNAVA DOBITKOV V
NAGRADNIH IGRAH – PROBLEMATIKA
DOBITKOV V NARAVI**

Mentor: prof. dr. Aleš Kobal

Študent: Ivan Kranjec

Vpisna številka: 71171125

Maribor, avgust 2016

KAZALO

POVZETEK	iii
ABSTRACT	iv
1. SPLOŠNO O NAGRADNIH IGRAH	1
1.1. Vsebina instituta nagradne igre in ureditev v slovenski zakonodaji.....	1
1.2. Razlike med pojmom »nagrada igra« in »igra na srečo«.....	2
1.3. Nagradne igre in premijski posli	5
1.4. Nagradne igre in nepošteno poslovne prakse	8
1.5. Pridobivanje in varstvo osebnih podatkov.....	11
2. ORGANIZACIJA IN VODENJE NAGRADNE IGRE	16
2.1. Poslovni vidik oglaševanja preko nagradnih iger.....	16
2.2. Davčni vidik organizacije nagradne igre	18
2.3. Pravne omejitve pri organizaciji nagradnih iger (splošni pogoji)	19
3. DAVKI PRI NAGRADNIH IGRAH.....	22
3.1. DDV pri nagradnih igrah.....	22
3.2. Davek od dohodkov pravnih oseb pri nagradnih igrah.....	23
3.3. Dohodnina in prispevki za socialno varnost pri nagradnih igrah	24
4. DAVČNI VIDIK IZPLAČILA DOBITKOV V NAGRADNIH IGRAH	28
4.1. Pravna podlaga	28
4.2. Administracija pri izplačilu (obveščanje nagrajencev, oddaja REK obrazcev, poročanje, potrdila o prevzemu nagrade)	29
4.3. Izplačilo nagrade rezidentu in nerezidentu	31
4.4. Obveznost akontacije dohodnine.....	34
4.5. Izplačilo nagrade v denarju.....	38
4.6. Izročanje nagrade v naravi.....	39
4.7. Obveznost obrutjenja dohodkov v naravi	41

5.	PROBLEMATIKA IZPLAČILA DOHODKA V NARAVI.....	46
5.1.	Davčna osnova in stopnje dohodnine v Sloveniji.....	46
5.2.	Vpliv vrednosti nagrade (dohodka v naravi) na davčno osnovo zavezanca.....	47
5.3.	Računski del	49
5.4.	Poračun dohodnine po dohodninski odločbi	53
5.5.	Primerjava izplačila nagrad različnih vrednosti osebam v različnih dohodninskih razredih	54
5.6.	Zaključne ugotovitve	56
6.	MOŽNOST IN SMOTRNOST OBDAVČEVANJA DOBITKOV V NAGRADNIH IGRAH PO SISTEMU CEDULARNE OBDAVČITVE.....	57
6.1.	Opis trenutnega stanja	57
6.2.	Konkreten predlog za spremembo obstoječe zakonodaje.....	59
6.3.	Analiza obdavčenja po trenutni zakonodaji in primerjava s predlogom	63
6.4.	Ocena realnih možnosti za spremembo zakonodaje.....	69
7.	NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE PRI ORGANIZACIJI NAGRADNIH IGER - PRIKAZ. 76	
7.1.	Obligacijskopравни vidik napak (npr. razpisni pogoji, omejitve sodelovanja).....	76
7.2.	Davčni vidik napak (plačnik akontacije, vrednost nagrade).....	77
8.	SKLEP	80
9.	LITERATURA IN VIRI	83
9.1.	LITERATURA	83
9.2.	DRUGI VIRI	85
9.3.	PRAVNI VIRI	85
9.4.	SPLETNI NASLOVI IN BAZE PODATKOV	87

POVZETEK

Nagrade v nagradnih igrah so lahko podeljene bodisi kot denarne nagrade (izplačilo v denarju) ali kot praktične nagrade (izplačilo v naravi), največkrat v obliki vrednejših predmetov, ki ljudi pritegnejo v taki meri, da organizacija nagrade igre služi tudi kot reklama za organizatorja igre. Kadar se po zaključeni nagradni igri nagrada podeli v naravi, je potrebno njeno tržno vrednost najprej obrutiti s koeficientom davčnega odtegljaja, nato pa 25% akontacijo dohodnine odvesti od tako obrutene zneska.

Ker se akontacija dohodnine izvede po stopnji 25%, ki pa ni nujno enaka efektivni stopnji dohodnine prejemnika nagrade na letni ravni (po dohodninski odločbi), pri letnem obračunu dohodnine pride bodisi do obveznosti za doplačilo dohodnine, bodisi do vračila preveč plačanih akontacij. Zavezanci z visokimi letnimi dohodki (torej v višjih dohodninskih razredih – 41% ali 50%) bodo morali ob koncu leta zaradi prejete nagrade najverjetneje še doplačati dohodninsko obveznost, medtem ko bodo zavezanci z nizkimi letnimi dohodki (npr. v prvem dohodninskem razredu – 16%) del odvedene akontacije dohodnine od enake nagrade prejeli vrnjen v denarju.

Ob ugotovitvi, da so dobitki v nagradnih igrah po svoji vsebini veliko bolj podobni dobitkom v igrah na srečo (npr. loterija), kjer dobitok ni odvisen od aktivne vloge udeleženca, obenem pa so dobitki v igrah na srečo obdavčeni po cedularnem principu, je v tem magistrskem delu preučena možnost za uvedbo podobnega načina obdavčitve tudi za dobitke v običajnih nagradnih igrah. Pri možnih rešitvah so upoštevani tako vidiki težavnosti spremembe obstoječe zakonodaje, kot tudi administrativni vidiki pri izpolnjevanju obveznosti iz naslova podeljevanja nagrad (npr. poročanje, kontrola) in pa seveda finančni učinki morebitnega novega pristopa k obdavčitvi dobitkov iz nagradnih iger – tako z vidika prejemnika nagrade, kot tudi z vidika izplačevalca nagrade in državnega proračuna, kateremu pripada davek.

ABSTRACT

The prizes in the prize games (sweepstakes, reward games) may take form either as cash rewards (payment in cash) or as practical items and services (payment "in kind"). The latter usually present valuable items, which attract the consumers in such a manner, that the prize game actually serves as a form of advertisement for the company. When the prize is paid out "in kind", its market value first has to be grossed-up for the amount of withholding tax coefficient, and then the 25% tax is withheld from the grossed-up amount. Such tax is considered as a mid-year advance tax payment.

Because the mid-year advance tax payment is withheld at 25% rate, which is not necessarily equal to the effective tax rate of the taxpayer on an annual level (according to year-end personal income tax assessment), the year-end tax assessment will result either in tax surplus being returned to the taxpayer or in additional tax obligation, which will have to be settled by the taxpayer. The taxpayers with higher annual income (positioned in higher personal income tax brackets – 41% or 50%) will most likely have to pay additional tax obligation upon the year-end assessment. However, a part of the mid-year advance tax payments will be returned to the taxpayers with lower annual income (e.g. positioned in the first personal income tax bracket – 16%), even though they might have received the same prize during the year.

Based on the conclusion, that the prizes in prize games are very similar to the winnings in the games of chance (e.g. lottery), where the active role of the participant is not an essential part of winning, and where the winnings are taxed with the 15% final tax instead of a 25% mid-year tax withholding, this document examines the possibility for introducing the same approach of taxation with final tax also to prizes in regular prize games. When examining possible solutions, the following factors have been taken into account: difficulty of changing current legislation, administrative aspects of fulfilling tax obligations arising from winning the prizes (e.g. reporting, controlling) and financial aspects of introducing new approach to taxation from the prize recipient's, the prize giver's and the State budget's point of view.

1. SPLOŠNO O NAGRADNIH IGRAH

1.1. Vsebina instituta nagradne igre in ureditev v slovenski zakonodaji

Nagradna igra je po pravni definiciji javna obljuba nagrade, ki s teoretično pravnega vidika spada med enostranske izjave volje. Enostranske izjave volje ureja 5. oddelek II. poglavja Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju OZ) in so po vsebini posebnost obligacijskega prava, saj nastanejo z izjavo volje le ene osebe.¹

Enostranski pravni posli se v slovenskem pravu sicer pojavljajo še v stvarnem pravu (okupacija), dednem pravu (oporoka) in v več oblikah tudi v obligacijskem pravu (npr. pripoznanje dolga, odstopna pravica, pooblastitev). Vendar pa so javna obljuba nagrade in vrednostni papirji posebnost v tem smislu, da gre za samostojne institute, ki ustvarjajo nove zaveze strank in ki niso nujno vezani na že prej obstoječa razmerja (kot je to npr. značilno za institut odstopne pravice ali pripoznanja dolga).

OZ v 1. odstavku 207. člena določa, da z javnim razpisom dana obljuba nagrade tistemu, ki opravi določeno dejanje, doseže kakšen uspeh ali se znajde v določenem položaju, ali obljuba, dana pod kakšnim drugim pogojem, veže tistega, ki jo je dal, da jo mora izpolniti.

Z enostransko izjavo volje si oseba (organizator nagradne igre) naloži le obveznost, ne pa tudi pravice napram drugi osebi. Obveznost torej nastane zgolj v breme organizatorja in sicer kot zaveza nasproti bodočim upnikom, ki so v trenutku izjave volje še nedoločljivi.²

Pri obljubi nagrade pomembno vlogo igra javnost. Volja organizatorja mora biti torej izražena javno in naslovljena na nedoločen krog oseb (*ad incertam personam*), kar je bila že lastnost rimskopravnega instituta "*indicium*", ki je bil po vsebini podoben današnji javni obljubi nagrade z razpisom oz. z javnim naznanilom.³ Vendar instituta javne obljube nagrade ne gre zamenjevati z institutom ponudbe nedoločenemu krogu oseb po 3. odstavku 22. člena OZ. Razlika med javno obljubo nagrade in ponudbo nedoločenemu krogu oseb je namreč v tem, da mora ponudba vsebovati bistvene sestavine pogodbe, ki naj bi se na podlagi sprejema

---

¹ Več o tem Plavšak Nina et al.: Obligacijski zakonik s komentarjem, GV Založba, Ljubljana 2003, 1. knjiga, str. 155.

² Povzeto po Plavšak Nina et al.: Obligacijski zakonik s komentarjem, GV Založba, Ljubljana 2003, 2. knjiga, str. 70.

³ Povzeto po Radoman Dušan, Pravna narava javnog obećanja nagrade, Odvjetnik 3-4/1987, str. 131-138.

ponudbe sklenila med strankama (šlo bo torej za dvostranski posel)⁴. Pri javni obljubi nagrade pa se lahko zahtevani pogoj izpolni že brez izrecnega sprejema in celo takrat, ko nasprotna stranka niti ni vedoma sodelovala v nagradni igri ali celo niti ni imela namena pridobiti nagrade oz. si nagrade sploh ni želela.⁵ Šteje namreč le dejstvo, ali je bil pogoj iz dane javne obljube izpolnjen.

Kot podzvrst "splošne" javne obljube nagrade velja omeniti še nagradna tekmovanja. Javna obljuba nagrade po svoji splošni definiciji namreč določa pravico do nagrade vsakomur, ki opravi določeno dejanje, doseže kakšen uspeh ali se znajde v določenem položaju (1. odstavek 207. člena OZ). Za nagradno tekmovanje (2. odstavek 207. člena in 210. člen OZ) pa je značilno, da pravica do nagrade ne pripade vsakomur, ki izpolni zahtevano dejanje, uspeh ali pogoj, pač pa se o zmagovalcu določa šele v naslednjem koraku - izboru. Ta izbor se opravi na določen časovni trenutek (rok za tekmovanje) in na način, kot ga določi organizator. Način je lahko bodisi objektivni (npr. zmaga papirnato letalo, ki leti najdlje) bodisi subjektivni (ocena umetniškega dela po lastnih kriterijih organizatorja). Bistveno pa je, da sta tako rok za sodelovanje kot tudi način izbora zmagovalca jasno določena in znana vnaprej.

Nagradne igre, pri katerih lahko z minimalnim trudom (npr. izpolnitev kupona) sodeluje vsakdo in kjer o zmagovalcu odloča žreb, so po vsebini splošne javne obljube nagrade in ne nagradna tekmovanja.

1.2. Razlike med pojmom »nagradna igra« in »igra na srečo«

Nagradnih iger tudi ne gre zamenjevati z igrami na srečo, saj gre po naravi za dva različna instituta. Pri igrah na srečo je namreč izključno prisoten element naključja oz. aleatornosti, medtem, ko je pri nagradni igri lahko odločilen tudi element uspešnosti (npr. izbere se najlepša risba, nagrado prejme najhitrejši tekač ipd.).

O nagradnih igrah torej praviloma govorimo, ko je za nagrado potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, možnost pridobitve nagrade pa ne temelji zgolj na vplačilu nekega zneska in na verjetnostnem računu.

Igre na srečo ureja Zakon o igrah na srečo (Uradni list št. Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 – popr. in 40/14 – ZIN-B – v nadaljevanju: ZIS) in sicer jih definira kot igre, pri katerih imajo udeleženci za plačilo določenega zneska enake

---

⁴ Več o tem Cigoj Stojan: Veliki komentar zakona o obligacijskih razmerjih dr. Stojana Cigoja, ČZ Uradni list RS, 1984, str. 882.

⁵ Povzeto po Bergman Andreas et al: Julius von Staudingers Kommentar zur Bürgerlichem Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2, Recht der Schuldverhältnisse: §657 - §704 BGB, Walter de Gruyter, 2006, str. 17.

možnosti zadeti dobitke, izid igre pa je izključno ali pretežno odvisen od naključja ali kakšnega negotovega dogodka. Dodatna pomembna razlika med igrami na srečo in nagradnimi igrami je torej v tem, da se za sodelovanje v igri na srečo že po zakonu zahteva vplačilo določenega zneska, ki bo udeležencem zagotovil sodelovanje in enake možnosti zadeti dobitke (2. člen ZIS). Pri nagradnih pa igrah začetno vplačilo kot pogoj za sodelovanje praviloma ni potrebno.

Po 3. členu ZIS je prirejanje iger na srečo izključna pravica Republike Slovenije. Igre na srečo se lahko prirejajo le na podlagi dovoljenja oziroma koncesije pristojnega organa. ZIS pa v 5. členu tudi izrecno določa, da se za igre na srečo po tem zakonu ne štejejo nagradni razpisi v reklamne namene, ki jih prirejajo gospodarske družbe in druge pravne osebe ter samostojni podjetniki posamezniki. S tem besedilom so nagradne igre po vsebini izključene iz iger na srečo in niso regulirane na državni ravni.

ZIS tudi nadalje loči med klasičnimi in posebnimi igrami na srečo. Med klasične igre na srečo spadajo številčne loterije, loterije s trenutno znanim dobitkom, kviz loterije, tombole, lota, športne napovedi, športne stave, srečelovi in druge podobne igre. Med posebne igre na srečo pa spadajo igre, ki jih igrajo igralci proti igralnici ali drug proti drugemu na posebnih igralnih mizah s kroglicami, kockami, kartami, na igralnih panojih ali na igralnih avtomatih ter stave in druge podobne igre v skladu z mednarodnimi standardi.

Ker je včasih težko ločiti med nagradno igro in igro na srečo, je Urad RS za nadzor prirejanja iger na srečo izdal mnenje št. 471-20-4/01-08 s katerim je:

- opisno podal kriterije za razlikovanje nagradnih iger (nagradnih razpisov v reklamne namene) od iger na srečo, in
- opisal davčne posledice vsakega od omenjenih institutov.

Po mnenju Urada je prepovedno sprejemanje plačil za sodelovanje v nagradnih igrah. Kot nagradne igre (t.j. razpisi v reklamne namene) se štejejo le igre, navedene v 5. členu ZIS, pa še to le pod pogojem, da prireditelj za sodelovanje v njih ne zahteva nikakršnega vplačila.⁶

Mnenje Urada za prirejanje iger na srečo št. 471-20-4/01-08 navaja sledeče:

"... Zakon o igrah na srečo v 2. členu določa, da so igre na srečo tiste igre, pri katerih imajo udeleženci za plačilo določenega zneska enake možnosti zadeti dobitke, izid igre pa je izključno ali pretežno odvisen od naključja. Igra na srečo mora torej vsebovati vplačilo, enake možnosti zadeti dobitke in negotov dogodek. Le tako igro na srečo je

---

⁶ Povzeto po Zajc Borut, Avbreht Aleš, Pravni vidiki komuniciranja, Časnik Finance, 2004, stran 110-111.

dovoljeno prirejati, kar pa ne pomeni, da igre, katerih prireditelji namerno opustijo enega izmed navedenih atributov, ne gre šteti za igre na srečo.

Za igre na srečo se ne štejejo le igre – nagradni razpisi v reklamne namene, ki so navedeni v 5. členu Zakona o igrah na srečo, vendar le v primeru, ko prireditelj udeležbe v igri ne pogojuje s kakršnim koli vplačilom (primer: klic na plačljivo linijo, plačilo članarine ipd.). Pri nagradnih igrah je potrebno poudariti, da gre za populariziranje in vzpodbujanje prodaje in storitev preko sredstev ekonomske propagande."

Končno pa je razlika prisotna tudi pri sami obdavčitvi prejemka iz nagradne igre ter prejemka iz igre na srečo.

Nagrada v nagradni igri se po Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15 – v nadaljevanju ZDoh-2) praviloma⁷ šteje za drug dohodek, ki se ob preseganju vrednosti 42 EUR všteva v letno osnovo za odmero dohodnine in od katere je potrebno že ob prejemu plačati 25% akontacijo dohodnine. Način izplačila ter obveznosti izplačevalca in prejemnika določata ZDoh-2 in Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNep, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14 in 91/15 – v nadaljevanju ZDavP-2). Akontacijo davka sicer plača izplačevalec, vendar jo plača v imenu in za račun prejemnika nagrade. Ker se dobiček, ki presega 42 EUR, všteva v letno osnovo za odmero dohodnine, bo prejemnik ob koncu leta oz. ob prejemu dohodninske odločbe in glede na celotne letne dohodke bodisi prejel vrnjen del preveč plačane akontacije, bodisi doplačal dohodnino do dejanske letne obveznosti (princip sintetične obdavčitve).

Dobitek pri igri na srečo pa je pri dobitnikih – fizičnih osebah predmet obdavčitve po Zakonu o davku na dobitke pri klasičnih igrah na srečo (Uradni list RS, št. 24/08 – v nadaljevanju ZDDKIS) in je izrecno izvzet iz obdavčitve z dohodnino po 4. točki 19. člena ZDoh-2. Z davkom na dobitke pri klasičnih igrah na srečo je obdavčen vsak dobiček, ki je bil pridobljen pri klasičnih igrah na srečo, kot jih ureja ZIS, in katerega vrednost je 300 EUR ali več. Davek se plača po stopnji 15% in se šteje za dokončen davek. Davek v breme prejemnika dobitka odtegne in plača izplačevalec, sam dobiček iz igre na srečo pa se prejemniku ne všteva v letno osnovo za odmero dohodnine (gre torej za princip cedularne obdavčitve).

---

⁷ Izjeme so navedene v poglavju 4.1. tega dela.

1.3. Nagradne igre in premijski posli

Kot ena od pojavnih oblik nelojalne konkurence se pojavljajo premijski posli. Po starejši definiciji iz Zakona o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 – ZPOmK, 110/02 – ZVPot-A in 76/15 – ZPOmK-1F – v nadaljevanju ZVK) so premijski posli tista dejanja, s katerimi si podjetje omogoči pridobivanje kupcev blaga ali uporabo storitev z dajanjem ali obljubljanjem nagrad ali kakšne druge premoženjske koristi ali ugodnosti, ki po vrednosti občutneje presega vrednost blaga ali storitve, s katero naj kupec pridobi možnost nagrade. Namen takega posla je torej pri potrošniku vzpodbuditi željo za nakup določenega izdelka ne toliko zaradi izdelka samega, pač pa predvsem zaradi obljube možnosti, da lahko potrošnik pridobi nagrado v vrednosti, ki občutno presega vrednost samega blaga.⁸

Zakon o varstvu konkurence (ZVK) je dne 24.10.2015 prenehal veljati, njegovo mesto pa sta na področju varstva potrošnikov pred dejanji nelojalne konkurence prevzela naslednja dva zakona:

- Zakona o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15 – v nadaljevanju ZVPot), in
- Zakona o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Uradni list RS, št. 53/07 – v nadaljevanju ZVPNPP).

ZVPot je v začetku svoje veljave (od leta 1998) dalje izrecno urejal tudi področje oglaševanja v delu, ki se nanaša na potrošnike. Ko je bil leta 2007 sprejet ZVPNPP, pa se je pravna ureditev zavajajočega oglaševanja potrošnikov v celoti prenesla v ta zakon, medtem ko je področje zavajajočega oglaševanja v relaciji med podjetji (t.j. med konkurenti na trgu), še vedno ostalo v domeni ZVPot⁹.

Še vedno pa ravnanja, ki jih je Zakon o varstvu konkurence opredeljeval kot nelojalno konkurenco v razmerju do potrošnikov, Tržni inšpektorat RS presoja z vidika nepoštenih poslovnih praks. Na ta način se je nadzor izvajal že pred spremembo zakonodaje. Po novi ureditvi niso več izrecno prepovedani vsi tako imenovani premijski posli (torej posli, ki z obljubo nagrade pospešujejo prodajo), pač pa le tisti, ki so do potrošnikov nepošteni. Takšna ureditev je skladna z evropsko zakonodajo¹⁰, po kateri nagradne igre niso prepovedane same

---

⁸ Povzeto po Zabel Bojan in ostali, Zakon o varstvu konkurence s komentarjem, Gospodarski vestnik, Ljubljana 1993, strani 69 in 90.

⁹ Glej 12.b člen ZVPot.

¹⁰ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 149 z dne 11. 6. 2005, str. 22).

po sebi in jih je zato potrebno posebej presoati še z vidika ZVPNPP¹¹. To stališče je zavzelo tudi Sodišče Evropske unije v zadevi C-540/08¹², v kateri je odločilo, da prodaja časopisa z obljubo nagrade (večerja z zmagovalcem izbora nogometašev) ni nepoštena praksa sama po sebi, pa čeprav je ravno možnost dobitka nagrade odločilni razlog, ki spodbuja k nakupu tega časopisa. Po mnenju Sodišča je to le eden od elementov, ki ga je potrebno upoštevati pri analizi, ali gre v konkretnem primeru za nepošteno poslovno prakso, ni pa to edini in odločilni razlog, da je taka poslovna praksa nepoštena.

Zato je potrebno premijske posle kot obliko nelojalne konkurence oz. nepoštenih poslovnih praks ločiti od nagradnih iger, organiziranih v reklamne namene, pri katerih nakup izdelka ni pogoj za sodelovanje. Kadar nakup ni pogoj za sodelovanje torej ne moremo govoriti o nesorazmernosti med vrednostjo nakupa in vrednostjo obljubljenega nagrade. Zato takšne nagradne igre praviloma niso nedovoljene oz. je težko najti dokaze v smeri, da je šlo za dejanje nelojalne konkurence oz. da je bila konkurenca oškodovana ali bi lahko bila oškodovana.¹³

Zanimivo je, da pravna teorija kot premijski posel tudi ne obravnava nagradnih iger, kjer je nakup pogoj za sodelovanje in je obenem nagrada identična predmetu nakupa. Taki primeri nagrad se namreč obravnavajo kot dopusten rabat, do katerega je lahko upravičen vsak kupec, ki izpolni rabatni pogoj (npr. akcija plačaj dva, dobiš tri). Enako velja tudi v primeru, če je namesto dodatnega izdelka kot nagrada ponujeno izplačilo ali vračilo denarja, ali pa izdaja dobropisa za koriščenje ob naslednjem nakupu.¹⁴

A tudi pri nagradnih igrah v reklamne namene, kjer nakup ni pogoj za sodelovanje, je treba biti zelo pozoren na omejitve glede načina in možnosti sodelovanja. Neredko namreč podjetje nagrado primarno veže na nakup izdelka, nato pa v drobnem tisku navede, da je možno tudi sodelovanje brez nakupa, če potrošnik izpolni določeno nalogo (npr. pošlje fotografijo, nariše sliko itd.). Potrebno je presoditi, ali je bila alternativna oblika sodelovanja potrošniku predstavljena na ustrezen način in ali morda ni nesorazmerno obremenjujoča za potrošnika in to do te mere, da bo potrošnik raje kupil izdelek, kot izpolnil alternativno obveznost (npr. za sodelovanje se zahteva rešitev zahtevne enačbe ali odgovor na težko vprašanje).¹⁵

---

¹¹ Glej poročilo TIRS 2015, stran 89, dostopno dne 12.07.2016 na spletni strani Tržnega inšpektorata RS preko povezave http://www.ti.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/dokumenti/

¹² Zadeva C-540/08 - "Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag GmbH & Co. KG proti „Österreich“-Zeitungsv Verlag GmbH," z dne 09.10.2010, dostopno dne 12.07.2016 na spletni povezavi: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&jur=C,T,F&num=c-540/08&td=ALL>.

¹³ Povzeto po Zajc Borut, Avbreht Aleš, Pravni vidiki komuniciranja, Časnik Finance, 2004, stran 112.

¹⁴ Povzeto po Zabel Bojan, Tržno pravo – Teorija in praksa pravnega urejanja trga, Gospodarski vestnik 1999, str. 444.

¹⁵ Povzeto po Zajc Borut, Avbreht Aleš, Pravni vidiki komuniciranja, Časnik Finance, 2004, stran 113.

Če alternativna možnost sodelovanja potrošniku ni bila predstavljena na ustrezen in dovolj jasen način, bi se takšno ravnanje organizatorja nagradne igre lahko štelo kot zavajajočo opustitev bistvene informacije po ZVPNPP, posledično pa bi se takšno dejanje štelo za nepošteno poslovno prakso. Podobno velja tudi za primere, ko je alternativna možnost sodelovanja nesorazmerno obremenjujoča in od potrošnik zahteva tako velik napor, da se potrošnik zato raje odloči za nakup izdelka.

Tržni inšpektorat je v oktobru in novembru 2009 izvedel nadzor nepoštenih poslovnih praks na trgu, pri čemer je posebno pozornost posvetil tudi primerom zavajajočih dejanj in zavajajočih opustitev. Na področju zavajajočih opustitev je bilo zaznano ravnanje podjetja, ki je pri oglaševanju nagradne igre navajalo zgolj možnost sodelovanja v nagradni igri z nakupom kljub temu, da obstaja tudi možnost, da posameznik sodeluje v njej brez nakupa (običajno z izpolnitvijo nagradnega kupona).¹⁶ Takšno ravnanje je bilo s strani Tržnega inšpektorata okvalificirano kot nepoštena praksa po ZVPNPP.

Tudi sodba Upravnega sodišča opr. št. I U 1282/2012 z dne 14.08.2013¹⁷ je nejasno navedbo organizatorja glede možnih načinov sodelovanja v nagradni igri označila za nepošteno poslovno prakso po ZVPNPP. Sodba namreč navaja: *"V konkretnem primeru v tožničinem oglaševanju informacije potrošniku glede sodelovanja v sporni nagradni igri niso bile predstavljene na način, ki bi bil v celoti dovolj jasen in nedvoumen. Če se je tožnica odločila, da je izvajala nagradno igro, kjer nakup ni bil pogoj za sodelovanje, bi morale biti to zelo jasno razvidno iz oglasov. Glede na to, da je bilo na oglasih sodelovanje v nagradni igri preko SMS sporočil natančno pojasnjeno, bi morala tožnica na oglasih tudi druge načine sodelovanja pojasniti z enako natančnostjo kot tega. V konkretnem primeru pa tega ni storila, zato je s tem ravnanjem uporabila nepošteno poslovno prakso, ki bi/je lahko pri potrošnikih povzročila oškodovanje."*

Iz prakse pa je poznan tudi primer, ko je bilo v nagradni igri, kjer je bilo kot nagrada obljubljen stanovanje v vrednosti 200.000 EUR, podana možnost sodelovanja z nakupom kupona ali s poslanim videoposnetkom. Ob inšpekcijskem nadzoru je bilo ugotovljeno, da je bilo prodanih 25.000 kuponov in poslanih zgolj 15 videoposnetkov. Zato je inšpektorat nagradno igro okvalificiral kot premijski posel in ne kot nagradni razpis v reklamne namene.¹⁸

---

¹⁶ Dostopno dne 12.07.2016 preko povezave

http://www.ti.gov.si/si/storitve/s_cim_se_ukvarjamo/arhiv_porocil/2009_12_20_nepostene_prakse/.

¹⁷ Dostopno dne 12.07.2016 preko povezave:

http://www.sodnapraksa.si/?q=UL0011846&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=2015081111392120.

¹⁸ Povzeto po: Andrejka Grlič: Tržni inšpektorat med varstvom potrošnikov in zatiranjem neloyalne konkurence, Podjetje in delo, 2010, št.7, stran 1355.

1.4. Nagradne igre in nepošteno poslovne prakse

Definicijo zavajajočega ("misleading") oglaševanja je mogoče zaslediti že v Direktivi Sveta 84/450/EGS¹⁹, ki kot zavajajoče oglaševanje opredeljuje oglaševanje, ki "na kakršenkoli način, tudi s predstavitvijo, prevara ali bi utegnilo prevarati osebe, na katere je naslovljeno, ali osebe, ki jih doseže, in utegne vplivati na gospodarsko obnašanje prejemnika ali škodovati konkurentu."²⁰

Pri tem za prepovedanost nelojalne reklame niti ni potrebno, da je z njo prizadet kakšen tekmeč (npr. nelojalna reklama edinega proizvajalca). V slovenskem pravu se slednje odraža že v Ustavi. Po 1. odstavku 74. člena Ustave RS je gospodarska pobuda svobodna. S tem se omogoča svobodna konkurenca na trgu in v njenem okviru tudi svobodno reklamiranje dejavnosti na trgu. Po drugem in tretjem odstavku istega člena pa se "gospodarske dejavnost ne sme izvajati v nasprotju z javno koristjo", prepovedana pa so tudi "dejanja nelojalne konkurence". Prav slednja določba (t.j. tretji odstavek 97. člena Ustave RS) pomeni splošno prepoved nelojalnih ravnanj, ne glede na to, ali je prizadet kateri od konkurentov na trgu.²¹

Po definiciji iz 2. odstavka 4. člena ZVPNPP je poslovna praksa nepoštena, če nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti in v zvezi z izdelkom bistveno izkrivlja ali bi lahko izkrivljala ekonomsko obnašanje povprečnega potrošnika, ki ga doseže ali mu je namenjena.

Pri tem pa pojem »bistveno izkrivljanje ekonomskega obnašanja potrošnikov« pomeni uporabo poslovne prakse v razmerju do potrošnikov z namenom bistveno omejiti potrošnikovo sposobnost sprejeti odločitev ob poznavanju vseh pomembnih dejstev (odločitev na podlagi prejetih informacij) in tako povzročiti, da potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je sicer ne bi sprejel.²²

Da lahko določeno dejanje štejemo za premijski posel (t.j. za dejanje nelojalne konkurence oz. za nepošteno poslovno prakso) ni nujno potrebno, da obljuba nagrade pri potrošniku vzbudi željo po nakupu določenega blaga, ki ga potrošnik sicer ne bi kupil. Za premijski posel (oz. za dejanje nelojalne konkurence) je dovolj že to, da potrošnik izmed podobnih produktov (substitutov), ki bi jih bil tudi sicer pripravljen samostojno kupiti, izbere tistega, ki mu omogoči sodelovanje v nagradni igri. Predstavljajmo si npr. dve enaki plastenki vode, različnih proizvajalcev, kjer eden od njiju ob nakupu vode ponuja tudi možnost osvojitve nagrade v žrebanju. Potrošnik se bo v takem primeru najverjetneje odločil za to vrsto vode,

---

¹⁹ Direktiva Sveta 84/450/EGS z dne 10. septembra 1984 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o zavajajočem oglaševanju (UL L 250 , 19/09/1984 str. 0017 – 0020).

²⁰ Povzeto po Ilešič Marko, Reklama v pravu Evropske skupnosti, Podjetje in delo 6-7/1997, str. 1239-1246.

²¹ Povzeto po Zabel Bojan, Tržno pravo in pravo reklame, Podjetje in delo 6-7/1997, str. 1203-1209.

²² Glej 5. alinejo 3. člena ZVPNPP.

čeprav se sam produkt po lastnostih ne razlikuje od drugega ponujenega izdelka, pri katerem nagrada ni bila obljubljena.

Prav tako lahko na potrošnika bistveno vpliva tudi vrednost same nagrade. Vrhovno sodišče RS je v sodbi, opr. št. U 1388/94-4 z dne 25. 9. 1997²³, zavzelo stališče, da nagrade s stokratnikom, sedemdesetkratnikom in tridesetkratnikom vrednosti blaga občutno presegajo vrednost blaga v smislu določbe 13. alineje 2. odstavka 13. člena ZVK. Takšno stališče je razumljivo in logično, saj sledi pojmu "sorazmernosti" oz. točneje "nesorazmernosti" med vrednostjo blaga in vrednostjo nagrade.

Bolj sporno pa je mnenje Tržnega inšpektorata Slovenije z dne 26. 6. 1998, ki je povzeto v sodbi Upravnega sodišča RS, opr. št. U 1662/2000 z dne 12. 2. 2003²⁴, in po katerem je "dovoljena tista višina nagrade, ki si jo kupec lahko privošči brez posebnega varčevanja, in da ta vrednost praviloma znaša 50.000,00 SIT."²⁵ Takšna določitev višine nagrade v absolutnem znesku pa ni več v skladu z namenom varstva konkurence, saj ne upošteva vrednosti samega blaga in torej zanemari "sorazmernost" pri primerjanju vrednosti blaga in vrednosti nagrade. Vsekakor gre pritrditi, da je nagrada v višini 50.000 SIT (208,65 EUR) nesorazmerna v primeru nakupa blaga v vrednosti 115 SIT (0,48 EUR), kakor je bilo to v konkretni sodbi Upravnega sodišča RS, opr. št. U 1662/2000. Ni pa mogoče take omejitve avtomatično, neodvisno od vrednosti blaga, aplicirati na vse nagradne igre, pri katerih je nakup pogoj za sodelovanje v nagradni igri.

Organizator nagradne igre torej želi z obljubo možnosti dobitka nagrade vplivati na ekonomsko obnašanje potrošnika. Pri tem se pogosto dogodi, da so nagradne igre namensko usmerjene na določene vrste potrošnikov, za katere je znano, da so zaradi svojih osebnih okoliščin bistveno bolj dovzetni za sodelovanje v nagradnih igrah. Tako ni neobičajno organiziranje nagradnih iger za otroke ali za upokojene. A pri takšnih nagradnih igrah je potrebno biti še posebej pazljiv. Zlasti otroci so zelo občutljivi na nagradne igre, obenem pa zaradi mladosti in neizkušenosti sami niso zmožni ločevati med obljubo nagrade in samim izdelkom, nagradna vprašanja in nagradne igre za otroke pa se pogosto spremenijo v tekmovanje med otroki samimi, s čimer se izvaja neprimeren socialni pritisk na otroke. Iz tega razloga je oglaševanje, ciljano na otroke, še posebej regulirano in nadzorovano. Tako kodeks ASA (Advertising Standards Authority) kot tudi kodeks CARU (Children's Advertising Review Unit) natančno določata tovrstno oglaševanje.²⁶

---

²³ Dostopno dne 12.07.2016 preko povezave: [http://www.sodnapraksa.si/?q=U%201388/94-4&database\[SOVS\]=SOVS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=15518](http://www.sodnapraksa.si/?q=U%201388/94-4&database[SOVS]=SOVS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=15518) .

²⁴ Dostopno dne 12.07.2016 na povezavi: <http://www.sodisce.si/usrs/odlocitve/58420/> .

²⁵ 50.000 SIT ustreza znesku 208,65 EUR.

²⁶ Povzeto po Kline Miro, Ažbe Petra: Regulativa in oglaševanje: problemi pri določanju meril regulative, Podjetje in delo, 6-7/1997, str. 1218-1224.

Predvsem pa je večina nagradnih iger, ki po naravi ustrezajo premijskim poslom in torej obljublajo možnost dobitka nesorazmerno visoke nagrade (npr. avto, nepremičnina, eksotična potovanja) ob minimalnem strošku za nakup izdelka, usmerjena k slabše situiranim slojem prebivalstva. Slednji se namreč zavedajo, da si s svojimi dohodki nikakor ne bi mogli privoščiti obljubljenе nagrade. Če pa jim podjetje ponudi možnost dobitka vrednejše nagrade v zameno za minimalni vložek (nakup izdelka), bo lahko sla po nagradi hitro premagala človekovo racionalnost.²⁷

Da so nepoštenе poslovne prakse pogoste, dokazujejo tudi statistični podatki Tržnega inšpektorata, ki kažejo porast odkritih primerov, za katere se je (pravnomočno) izkazalo, da gre za nepoštenе poslovne prakse. Tržni inšpektorat namreč izvaja nadzor na področju nepoštenih poslovnih praks na podlagi prejetih prijav in osebnih zaznav ter v okviru koordiniranih nadzorov, pri čemer je največ kršitev še vedno ugotovljenih v sektorju trgovine.²⁸ Skupaj je bilo po določenih ZVPNPP v letu 2015 opravljenih 1946 pregledov, kar predstavlja skoraj 27 % več pregledov kot v letu 2014, ko so inšpektorji opravili 1535 pregledov. Inšpektorji so v okviru vseh opravljenih inšpekcijskih pregledov izdali 65 upravnih odločb (67 odločb v letu 2014), s katerimi so prepovedali uporabo nepoštenih poslovnih praks. V posameznih primerih, ko je podjetje z nepošteno poslovno prakso že prenehalo (npr. prostovoljno je umaknilo sporno oglaševanje, določeno oglaševanje se je zaključilo), inšpektorji upravnih odločb niso izdajali, v 282 primerih pa so izrekli opozorila po ZIN.²⁹

Porast nepoštenih poslovnih praks, ki zahtevajo strožjo obravnavo (izrek globe bodisi z odločbo, bodisi s plačilnim nalogom) prikazuje tudi statistika prekrškovnih postopkov, ki so jih v zvezi z ZVPNPP vodili inšpektorji tržnega inšpektorata:

Leto	2015	2014	2013	2012
Izrek globe:	110	70	73	64
- z odločbo	99	63	70	62
- s plačilnim nalogom	11	7	3	2
Opomin po ZP-1	90	66	85	68
Opozorilo po ZIN	326	296	342	233

Vir: Poslovna poročila Tržnega inšpektorata RS za leta 2015, 2014, 2013 in 2012³⁰

²⁷ Več o tem tudi Peter Grilc: Premijski posli – oblika nelojalne konkurence, Pravna praksa 1998, št. 14/15.

²⁸ Povzeto po Pšeničny Sandra, Vse oblike nelojalne konkurence, Podjetnik, Letnik 6, št. 5 (1997).

²⁹ Poslovno poročilo Tržnega inšpektorata RS 2015, stran 27.

³⁰ Vse dostopno dne 12.07.2016 na povezavi http://www.ti.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/dokumenti/.

1.5. Pridobivanje in varstvo osebnih podatkov

Varstvo osebnih podatkov je področje, ki je v zadnjih letih doživelo izreden razmah ter ureditev s strani zakonodajalca. Vedno lažja dostopnost do podatkov in posledično tudi vedno večja možnost zlorab osebnih podatkov sta narekovali ustrezen tempo razvoja in urejanja tega področja. K vsemu pa je pripomogla tudi večja osveščenost ljudi in zavedanje, da je potrebno s svojimi osebnimi podatki pazljivo ravnati.

V preteklih letih se je veliko govorilo na temo posredovanja davčnih številke v primeru sodelovanja v nagradnih igrah.³¹ Nekateri organizatorji nagradnih iger so namreč od sodelujočih že ob oddaji prijave k sodelovanju zahtevali navedbo davčne številke. To pa je predstavljalo problem vsaj z dveh vidikov. Kot prvo se je v nekaterih primerih zahtevalo, da sodelujoči svojo davčno številko navede kar na dopisnico ali pa na pristopni listič in jo s tem razkrije tudi nepooblaščenim osebam. Kot drugo pa je šlo za zbiranje osebnih podatkov »na zalogo«, saj je organizator nagradne igre zares potreboval le davčne številke končnih nagrajencev, za katere bi bilo potrebno odvesti akontacijo dohodnine. Na to temo je tudi Urad informacijskega pooblaščenca izdal več mnenj³², v katerih je opozarjal na pomanjkanje vnaprej določenega namena za zbiranje davčnih številke sodelujočih.

Zanimivo dejstvo je, da se starejša mnenja Urada informacijskega pooblaščenca bistveno razlikujejo od novejših mnenj, objavljenih po marcu 2008, in da torej glede istega instituta tudi znotraj pristojnega organa obstajajo različne interpretacije predpisov.

V starejših mnenjih se je Urad postavil na stališče, da je od sodelujočih v nagradnih igrah prepovedano zbirati davčne številke vnaprej. Po teh mnenjih naj bi bil organizator nagradne igre upravičen od sodelujočega zahtevati davčno številko šele po tem, ko je bil sodelujoči izžreban (ali kako drugače določen) in je posledično med njim in med organizatorjem nastalo davčno razmerje.³³ V enem od teh mnenj pooblaščenec navaja:

»Le nagrajenec nagradne igre podjetja je namreč dolžan plačati davek, povezan z nagrado/darilom, ostali prijavitelji pa ne bodo plačali ničesar, zato tudi niso dolžni izdati svoje davčne številke, saj ta za samo sodelovanje v nagradni igri podjetja ni potrebna in primerna. To pa je tudi skladno z načelom sorazmernosti, določenim v 3. čl. ZVOP-1, v skladu s katerim morajo biti osebni podatki, ki se obdelujejo, ustrezni in po obsegu primerni glede na namene, za katere se zbirajo in nadalje obdelujejo.«³⁴

³¹ Do dne 25.04.2016 je bilo na temo »Neposredno trženje, nagradne igre« izdanih že 103 mnenj.

³² Vsa mnenja so dostopna preko iskalnika odločb Informacijskega pooblaščenca oz. dne 12.07.2016 na povezavi: https://www.ip-rs.si/vop/?tx_jzvopdecisions_pi1%5Bsearch%5D=1 .

³³ Glej npr. mnenje IP RS, opr. št. 0712-13/2007/2 z dne 12.01.2007.

³⁴ Ibid.

V novejših mnenjih, izdanih v marcu 2008 in kasneje, pa se je Urad postavil na stališče, da je organizator upravičen zahtevati davčno številko (in tudi ostale osebne podatke) vnaprej in da je od vsakega posameznega sodelujočega odvisno, ali bo davčno številko tudi vnaprej posredoval ali ne. V primeru, da sodelujoči svoje davčne številke ne bi hotel posredovati vnaprej, pa je nadalje od lastne odločitve organizatorja odvisno, ali bo to štel kot pomanjkljivost, zaradi katere bo sodelujočega izključil iz nagradne igre.³⁵ V mnenju je navedeno:

»Posameznik, ki želi sodelovati v nagradni igri, lahko izbere možnost, da organizatorju nagradne igre ne bo posredoval vseh zahtevanih osebnih podatkov, npr. davčne številke. V takem primeru bo organizator nagradne igre presodil, ali je kupon brez davčne številke veljaven ali ne. Če pa se posameznik ne strinja s predlagano obdelavo osebnih podatkov in če meni, da bi takšno sodelovanje pomenilo prehud poseg v njegovo pravico do zasebnosti, v nagradni igri ne bo sodeloval.«

Razlogi, zakaj se je interpretacija Urada tako spremenila, niso znani. Vseeno pa si upam trditi, da je kasnejša obrazložitev precej pomanjkljiva. Dokler davčno razmerje ne nastane, namreč ne moremo govoriti o kakršnem koli določenem namenu zbiranja davčne številke, posledično pa pridemo v konflikt z načelom sorazmernosti, določenim v 3. čl. ZVOP-1 (osebni podatki, ki se obdelujejo, morajo biti ustrezni in po obsegu primerni glede na namene, za katere se zbirajo in nadalje obdelujejo).

Takšno vprašljivo stališče je Urad informacijskega pooblaščenca zavzel tudi v mnenju, opr. št. 0712-1018/2007/2 z dne 22.11.2007, ki obravnava zbiranje EMŠO v nagradnih igrah, in kjer na koncu povzame:

»Pooblaščenec zaključuje, da je sodelovanje v nagradni igri prostovoljno in se izvrši na podlagi osebne privolitve posameznika, ki zakonsko dopustne pogoje nagradne igre sprejme ali, če se z njimi ne strinja, zavrne. Bistvo obdelave v zasebnem sektorju je torej v tem, da se posameznik prostovoljno odloči, ali bo svoje osebne podatke dovolil obdelovati bodočemu upravljavcu osebnih podatkov in na kakšen način. Če se posameznik ne strinja s predlagano obdelavo osebnih podatkov, lahko še vedno izkoristi možnost in v nagradni igri ne sodeluje, če meni, da bi takšno sodelovanje pomenilo prehud poseg v njegovo pravico do zasebnosti.«

Vendar je treba izpostaviti bistveno razliko med dejanskim stanjem iz tega mnenja (zbiranje EMŠO) in iz mnenja, opr. št. 0712-167/2008/2 (davčna številka). Organizator nagradne igre, ki je od sodelujočih zahteval EMŠO, je namreč ta podatek potreboval za preverjanje istovetnosti in spoštovanja pravil nagradne igre pri vseh udeležencih. Nagradna igra je namreč potekala tako, da je vsak sodelujoči ob prijavi navedel še enega prijatelja, s katerim je tvoril

³⁵ Glej npr. mnenje 0712-167/2008/2 z dne 10.03.2008.

par. Vsak sodelujoči se je lahko prijavil večkrat in povabil več prijateljev, vendar pa je lahko z istim prijateljem tvoril par le enkrat.³⁶ Ker je zlorabe sistemov internetnih nagradnih iger praktično nemogoče preprečiti, je po mnenju organizatorja le EMŠO omogočal nedvoumno identifikacijo sodelujočega.³⁷

V primeru iz predhodno omenjenega mnenja (davčne številke) pa bi organizator davčno številko potreboval le od končnih nagrajencev, od vseh ostalih sodelujočih pa ne. Tako bi mu ostala velika množica davčnih številke, za obdelavo katerih bi sicer pridobil privoljenje posameznikov, vendar si z njimi ne bi mogel prav nič pomagati in bi bile torej pri njem le »na zalogi«, kar pa je v nasprotju s 3. členom ZVOP-1.

Med ljudmi na splošno tudi velja prepričanje, da jim v primeru dobitka v nagradni igri, katerega vrednost ne presega 42 EUR, ni potrebno posredovati davčne številke organizatorju oziroma izplačevalcu nagrade. Na tak način je obrazloženo tudi v mnenju Urada informacijskega pooblaščenca, opr. št. 0712-13/2007/2 z dne 12.01.2007. V tem mnenju Urad sicer pravilno ugotavlja, da je zahteva za posredovanje davčne številke v okviru nagradne igre po obsegu potrebna in primerna v primerih, ko že nastane davčno razmerje v skladu z ZDavP-2 (torej, ko sodelujoči postane upravičen do nagrade), a nato navaja še (citiram):

»Posredovanje davčne številke bi bilo potemtakem glede na določilo 2. odst. 108. čl. Zakona o dohodnini (Ur. l. RS, št. 117/06) potrebno šele, ko vrednost posameznega prejetega darila preseže 42 € oziroma če skupna vrednost vseh prejetih daril v davčnem letu od istega darovalca preseže 84 €. Prav tako je davčno številko glede na določilo 3. odst. istega člena potrebno posredovati podjetju v primeru dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka presega 42 €. Šele takrat, ko znesek darila ali dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje preseže mejni znesek za obdavčitev in mora to prejemnik darila navesti v svoji dohodninski napovedi, darovalec pa odvesti akontacijo dohodnine, je zbiranje davčne številke primerno in potrebno«.

Ta del mnenja Urada je po mojem mnenju sicer popolnoma korektno napisan (če se nagrada do vrednosti do 42 EUR ne všteva v davčno osnovo, je namreč pridobivanje davčne številke prejemnika nepotrebno), vendar pa ni v skladu s preostalo davčno zakonodajo. V 2. odstavku

---

³⁶ Konkretno je šlo za nagradno igro internetnega ponudnika Amis, ki je končnemu nagrajencu in njegovemu prijatelju iz para podelil dva avtomobila VW Beetle. Po podatkih Amisa se je v nagradno igro prijavilo več kot 300.000 (!) udeležencev, ki so tvorili 58.000 aktivnih parov.

³⁷ Najenostavnejša in praktično avtomatična identifikacija udeležencev internetnih nagradnih iger je preko IP naslova, vendar je tak način sporen in pomanjkljiv, saj lahko en računalnik uporablja več oseb (tj. več oseb ima isti IP), lahko pa tudi ena oseba do nagradne igre dostopa preko proxy serverjev in na ta način skriva svoj pravi IP (tj. ena oseba ima več IP-jev).

35. člena ZDavP-2, ki ga informacijski pooblaščenec v mnenju ni upošteval, je namreč navedeno: »Fizična oseba mora predložiti svojo davčno številko izplačevalcu dohodkov v vseh primerih, ko prejema dohodke, ne glede na to, v kakšni obliki jih pridobi. Če fizična oseba tega ne stori, se ta dohodek fizični osebi ne sme izplačati.«

Definicijo dohodka najdemo v 3. odstavku 15. člena ZDoh-2, ki ga opredeljuje kot »vsako izplačilo oziroma prejem dohodka, ne glede na obliko, v kateri je izplačan oziroma prejet«. Dobitek v nagradi igri torej nedvomno spada po dohodke, ne glede na njegovo višino. In preden se tak dohodek lahko izplača fizični osebi, mora izplačevalec dohodka po določbi 2. odstavka 35. člena ZDavP-2 od te osebe pridobiti davčno številko, sicer dohodka ne sme izplačati.

Določbi 2. in 3. odstavka 108. člena ZDoh-2, ki ju omenja informacijski pooblaščenec, se ne nanašata na izplačilo dohodka (procesni del), pač pa na vštevanje dohodkov v davčno osnovo (materialni del). Nujno je potrebno namreč ločiti med določbo, ki izplačilo dohodka ureja postopkovno in določbo, ki to razmerje vsebinsko opredeli.

Povedano na kratko: po ZDavP-2 mora vsakdo, ki v je v nagradni igri upravičen do nagrade, sporočiti svojo davčno številko izplačevalcu, ne glede na višino nagrade. S tem je izpolnjena procesna določba, opredeljena v 2. odstavku 35. člena ZDavP-2. Šele nato pa pride do presojanja vsebine razmerja in ugotavljanja, ali je znesek nagrade morebiti tako majhen, da se ne bo vštél v davčno osnovo (materialna določba v 2. odstavku 108. člena ZDoh-2).

Na podobno procesno ureditev naletimo tudi npr. pri odmeri davka na dediščine in darila za dediče prvega dednega reda. Ti dediči so sicer oproščeni plačila omenjenega davka (materialna določba), vendar je potrebno vseeno sprožiti ustrezen postopek, v katerem se ugotovi vsa relevantna dejstva (procesna določba), na enak način, kot za vse ostale dediče. Davčni urad bo torej začel s postopkom odmere davka na podlagi podatkov iz pravnomočnega sklepa o dedovanju. Šele v teku tega postopka pa bo organ ugotovil, da gre za dediče prvega reda, ki so oproščeni plačila davka in da je dediščina posledično obdavčena s stopnjo 0%. Postopek bo torej stekel v vsakem primeru, ne glede na to, ali gre za dediče prvega reda ali ne. V obeh primerih bo davčni organ pridobil enake podatke, le končni rezultat bo drugačen.³⁸

Posredovanje davčne številke pred izplačilom kakršnega koli dohodka, ne glede na njegovo višino, pa je včasih potrebno tudi zaradi skupne letne omejitve najvišjega še neobdavčenega zneska daril (2. odstavek 108. členu ZDoh-2). Pri tem pa moramo obvezno znati ločiti pojma "darilo" po drugem odstavku 108. člena ZDoh-2 in "nagrada v nagradni igri" po tretjem odstavku 108. člena ZDoh-2. Letna omejitev neobdavčenega zneska (84 EUR) namreč velja

---

³⁸ Glede na to, da je velika večina dedičev v zapuščinskih zadevah pred slovenskimi sodišči dejansko iz prvega reda, se poraja vprašanje (ne)smotrnosti takega postopka in o stroških, ki ob tem (po nepotrebnem) nastanejo z delom upravnega organa. Če bi sodišče ugotovilo, da so k dedovanju pristopili le dediči prvega reda, bi bilo bolj smotrno postopek končati že v tej fazi, brez nadaljnjega sodelovanja davčnega organa pri odmeri.

le za darila, prejeta od istega darovalca, med tem, ko pri prejetih nagradah v nagradah igrah omenjena omejitev ne obstaja.

Na podlagi zgoraj zapisanega torej ugotovimo, da obstaja neskladje znotraj same davčne zakonodaje. Medtem, ko ob izplačilu dohodka (nagrade) rezidentu 35. člen ZDavP-2 izrecno določa, da je pred izplačilom potrebno pridobiti davčno številko nagrajenca in ne določa izjem od tega pravila, pa vsebinska določba 3. odstavka 108. člena ZDoh-2 navaja izjemo od vštevanja v davčno osnovo za tiste nagrade, katerih posamična vrednost ne presega 42 EUR. Ker izplačevalec nagrade v vrednosti do 42 EUR takega izplačila niti ne poroča na REK-2 obrazcu (saj se tako nizek znesek sploh ne všteta v davčno osnovo), niti ga prejemnik ni dolžan napovedati sam (tako je izrecno navedeno tudi v Navodilu za izpolnjevanje obrazca napovedi za odmero dohodnine za leto 2015³⁹ pri šifri dohodka "6300 Preostali drugi dohodki"), niti znesek skupaj prejetih nagrad v posameznem letu od istega izplačevalca ni navzgor omejen (kot je to v primeru daril), osebno menim, da v takem primeru davčne številke nagrajenca ni potrebno pridobiti. Še več, menim celo, da organizator, ki bi v takem primeru vseeno pridobil davčno številko nagrajenca, krši določbe ZVOP-1, saj davčne številke nagrajencev hrani na zalogo in brez izkazanega namena za njihovo obdelavo. A bodimo pragmatični – ker globe za kršitev določb ZDavP-2 običajno (in predvsem pri srednjih in velikih družbah) presegajo globe za kršitev določb ZVOP-1, bodo izplačevalci raje zbrali davčne številke nagrajencev, saj to za njih predstavlja manjše tveganje.

---

³⁹ Navodila so dostopna na spletni strani Finančne uprave RS (povezava aktivna dne 12.07.2016): http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Davki_in_druge_dajatve/Podrocja/Dohodnina/Letna_odmera_dohodnine/Obrazci/Navodilo_za_izpolnjevanje_napovedi_2015.pdf .

2. ORGANIZACIJA IN VODENJE NAGRADNE IGRE

2.1. Poslovni vidik oglaševanja preko nagradnih iger

Nagrada igra predstavlja zunanjo manifestacijo obligacijsko pravnega instituta javne obljube nagrade. Organizator nagradne igre takšno igro organizira z namenom izvedbe reklame za svoje podjetje. To je tudi v skladu z definicijo nagradnega razpisa, ki ga podaja Zakon o igrah na srečo (ZIS), ki v 5. členu iz definicije iger na srečo izrecno izvzema "nagradne razpise v reklamne namene, ki jih prirejajo gospodarske družbe in druge pravne osebe ter samostojni podjetniki posamezniki (v nadaljnjem besedilu: podjetniki)".

Nagradne igre so z ekonomskega vidika orodje pospeševanja prodaje, s katerim želijo podjetja bodisi ciljno bodisi splošno povečati domet svoje prodaje. Skupno vsem nagradnim igram pa je to, da so usmerjene na potrošnika in ne morda na druge udeležencem v verigi transakcij z blagom (npr. prodajno osebje, poslovni partnerji). Tem drugim udeležencem podjetja ugodnosti zagotavljajo preko drugačnih orodij, najpogosteje pa gre za popuste in rabate pri nabavah, dobave brezplačnih vzorcev, skupne oglaševalske akcije, prevzem dela stroškov oglaševalskih akcij ipd.⁴⁰ Nagradna igra, usmerjena v korist vmesnih subjektov v prodajni verigi, se praviloma tudi ne označuje za premijski posel.⁴¹ Vsekakor pa je koristno, če tudi ti udeleženci sodelujejo v promociji nagradne igre, saj imajo neposreden stik s potrošniki in torej za organizatorja predstavljajo uporabno vez s končnim kupcem.

Za uspešnost nagradnega razpisa v reklamne namene mora organizator potrošnikom ponuditi možnost dobitka ustrezne nagrade, ki bo potrošnike privabila k sodelovanju. Seveda pa mora organizator pri tem paziti, da z nagradno igro ne oglašuje premijskih poslov ali ne izvaja nepoštenih poslovnih praks, ki so po zakonodaji prepovedane (glej tudi poglavje 1.3.1).

Nagradne igre se podjetjem zdijo še posebej privlačne prav zaradi tega, ker z relativno nizkim vložkom lahko dosežejo izredno veliko število ljudi, katerih podatke lahko podjetje nato nadalje uporablja pri svojem trženju.⁴² Pri tem pa je pomembno pri potrošniku vzbuditi občutek, da je nagrada stvarna, koristna in da ima tudi sam možnosti, da jo osvoji.⁴³ Seveda so v realnosti dejanske možnosti za osvojitve nagrade izredno nizke – podobno kot pri loterijah in ostalih igrah na srečo. Pri tem se pojavi tudi zanimiv paradoks – bolj kot je igra popularna

---

⁴⁰ Povzeto po Starman Danijel, Tržno komuniciranje, Ekonomsko—poslovna fakulteta, 1996, Ljubljana, str. 21.

⁴¹ Francosko pravo stoji na stališču, da so prepovedani le premijski posli za potrošnike, med tem, ko nemško pravo prepoveduje premijske posle na vseh stopnjah prometa blaga. Glej Zabel Bojan, Tržno pravo – Teorija in praksa pravnega urejanja trga, Gospodarski vestnik 1999, str.442 – 443 ter 455.

⁴² Povzeto po Lisac Aleš, Nagradne igre kot vaba za kupce, Podjetnik, Letnik 12, št. 10 (okt. 2003), str. 40-43.

⁴³ Več o tem Belch George E. in Belch Michael A; Advertising and promotion – An integrated market communication Perspective, Columbus, The McGraw-Hill Companies, 2004 str. 537.

in več ljudi, kot v njej sodeluje, manjša je matematična možnost za osvojitve razpisane nagrade. Vendar je ravno iracionalno obnašanje povprečnega potrošnika tisto orodje, ki nagradno igro "poganja".

Podjetje se mora tudi samo odločiti, ali je nagradna igra pravo orodje za lastno promocijo. Podjetje se namreč samo odloča za strategijo vstopa na posamezen trg, seveda z upoštevanjem specifičnosti posameznega izbranega ciljnega trga.⁴⁴ Taka strategija pa seveda lahko vključuje tudi oglaševanje s pomočjo nagradnih iger, seveda ob upoštevanju in iskanju sprejemljivega razmerja med stroški, nadzorom in riziki.⁴⁵ Vse to se opravlja v sklopu tako imenovanih »marketinških aktivnosti«, ki predstavljajo pomemben del poslovnega načrta podjetja z opisom, kako se bodo storitve ali proizvodi podjetja vrednotili, distribuirali in promovirali.⁴⁶ Upoštevati je treba, da je učinek nagradnih iger najbolj koristen takrat, ko gre podjetju bolj za oglaševanje, nabiranje kontaktov in širjenje prepoznavnosti na trgu, kot za povečanje same prodaje določenega izdelka. Ravno iz razloga, ker sodelovanja v nagradni igri, pri kateri je obljubljen vrednejša nagrada, ni dopustno vezati zgolj na nakup izdelka (ker gre sicer za premijski posel), se bo podjetje za nagradno igro z vrednejšo nagrado (ki privabi večji krog ljudi) odločalo takrat, ko prodajni rezultati izdelka samega ne bodo najpomembnejši faktor. Običajno se podjetje pri razpisu nagradne igre osredotoča na dva cilja: širjenje prepoznavnosti podjetja samega (ali določene blagovne znamke) ter oblikovanje baze podatkov oseb, ki bi lahko predstavljali ciljno skupino za nadaljnje trženjske ukrepe. Za pospešitev prodaje posameznega izdelka pa je potrebno namesto organizacije nagradne igre zavzeti drugačne oglaševalske pristope, pri čemer prednjačijo popusti pri nakupu izdelka (npr. -25%), količinski rabati (plačaš dva, dobiš tri) ter razdeljevanje brezplačnih vzorcev produktov (t.i. testerji). Alternativno je mogoče za take namene organizirati tudi dalj časa trajajoče nagradne igre, kjer je potrebno zbrati določeno kolekcijo izdelkov (npr. napolniti album s sličicami, zbrati vse figurice v določeni seriji itd.). S takšno nagradno igro se torej želi povečati število nakupov izdelkov (ker je nagrada manjše vrednosti, ne gre za premijski posel), obenem pa se potrošnika veže na ponoven obisk in ponoven nakup.⁴⁷ Cilj takšne akcije je lahko tudi privabljanje potrošnikov k točno določenemu trgovcu v primerih, ko v določenem okolju obstaja več prodajal, ki ponujajo podobne izdelke.⁴⁸

---

⁴⁴ Povzeto po Hollensen Svend; Global marketing : a market-responsive approach, London, Prentice Hall ; Hemel Hempstead, 1998, str 273.

⁴⁵ Povzeto po Jurše Milan: Mednarodni marketing, Ekonomsko poslovna fakulteta, Maribor, 1999, str. 252.

⁴⁶ Povzeto po Hisrich Robert, Peters Michael: Entrepreneurship, McGraw-Hill Higher Education, Boston, 2002, str. 237.

⁴⁷ Več o temj Belch George E. in Belch Michael A; Advertising and pormotion – An integrated market communication Perspective, Columbus, The McGraw-Hill Companies, 2004, str. 537.

⁴⁸ Povzeto po Kladošek Roman, Nelojalna konkurenca in inšpekcijski nadzor, Podjetje in delo, 6-7/1997, str. 1234-1238.

2.2. Davčni vidik organizacije nagradne igre

Ob organizaciji nagradne igre podjetje ne sme spregledati davčnih učinkov, ki jih takšna nagradna igra prinaša. Ker so nagradne igre del promocije podjetja, promocija pa je običajen pojav v poslovnem svetu, bodo tudi stroški takšne promocije praviloma v celoti davčno priznani. Z organizacijo nagradne igre torej podjetju nastanejo stroški, ki bodo zniževali njegovo davčno osnovo za davek od dohodkov pravnih oseb. Več o vplivu nagrade v nagradni igri na davek od dohodkov pravnih oseb je navedeno v poglavju 3.2 tega dela.

Alternativno lahko podjetje organizacijo in izvedbo nagradne igre zaupa tudi tretji osebi (zunanjemu izvajalcu). V takšnem primeru podjetje s samo organizacijo nagradne igre ne bo imelo notranjega stroška, bo pa strošek predstavljala prejeta faktura zunanjega izvajalca. Seveda bo strošek zunanjega izvajalca običajno višji od notranjega stroška, ki bi nastal, če bi podjetje nagradno igro izvedlo samo. A ker zunanji izvajalec poleg same storitve prevzame tudi del zunanjih tveganj, obenem pa tak pristop podjetju omogoči, da se osredotoči na svojo primarno dejavnost, so podjetja pogosto pripravljena angažirati zunanje izvajalce.

Kadar podjetje v nagradni igri kot nagrado obljublja denarni znesek, bo strošek same nagrade predstavljal kar omenjeni denarni znesek. Ob izplačilu zneska dobitniku bo podjetje sicer odtegnilo 25% akontacijo dohodnine, vendar bo ta znesek plačan v imenu in za račun prejemnika dobitka. Podjetje bo torej 25% dobitka plačalo v proračun (kot akontacijo dohodnine), preostalih 75% pa bo izplačalo prejemniku dobitka.

Strošek, ki podjetju nastane z zagotovitvijo nagrade, ki se jo podeli v naravi (npr. blago, storitve) pa ni nujno enak njeni tržni vrednosti. Kadar tržna vrednost nagrade preseže 80 EUR, bo namreč to njeno vrednost potrebno obrutiti s koeficientom davčnega odtegljaja, ki znaša 1,333. Če torej podjetje želi podeliti npr. 90 EUR vredno kolo, bo bruto vrednost te nagrade dejansko 120 EUR. Od tega zneska bo podjetje 25% bruto vrednosti (t.j. 30 EUR) plačalo v proračun kot akontacijo dohodnine v proračun (v imenu in za račun nagrajenca), preostala vrednost 90 EUR oz. 75% bruto vrednosti nagrade pa predstavlja kar nagrada sama (kolo), ki se podeli nagrajencu. Več o obveznosti obrutenja nagrad v naravi je navedeno v poglavjih 4.6 in 4.7. tega dela.

Seveda podjetje ne sme zanemariti tudi DDV vidika podelitve nagrade. Pri denarnih nagradah vidik DDV niti ni relevanten. Pomembnejši pa postane v primeru, kadar se podari nagrada v naravi. Ker se nagrada izroči nagrajencu brez protidajatve (plačila), se izročitev nagrade z vidika DDV obravnava kot brezplačna dobava blaga, od katere je praviloma potrebno obračunati tudi izstopni DDV. Za nagrade v obliki storitev pa na področju DDV pa spet

veljajo dodatne posebnosti. Več o DDV vidiku podelitve nagrad v je navedeno v poglavju 3.1 tega dela.

2.3. Pravne omejitve pri organizaciji nagradnih iger (splošni pogoji)

Pravila nagradne igre, ki jih pripravi organizator, morajo vsebovati določila o tem, kdo je organizator igre, rok, v katerem je možno v nagradni igri sodelovati, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko nagrado pridobi, določilo o tem, kdo v igri ne sme sodelovati (npr. delavci podjetja, člani žirije ipd.) ter določilo o tem, kako bodo nagrajenci obveščeni o nagradi in njenem prevzemu.⁴⁹ Pogoji in sestavine, ki jih mora vsebovati nagradna igra kot javna obljuba nagrade, so naslednji:

- Javnost razglasitve:

Javnost razglasitve kot konstitutivni znak javne obljube nagrade določa že ime samega instituta. Zaveza stranke (organizatorja) namreč ne nastane že s samo izjavo obljube, pač pa je bistveno, da je takšna obljuba razglašena javno⁵⁰, to pa je tudi nujno za samo obličnost pravnega posla.⁵¹ Izbira načina javnega razglasa je prepuščena organizatorju samemu, običajno pa se organizatorji odločajo za tiste komunikacijske kanale, ki so skladni z njihovim poslovanjem in namenom nagradne igre (npr. internetna nagradna igra se razglasi na internetu, nagradna igra namenjena širši promociji izdelkov se lahko razglasi na televiziji, radiu, časopisih, letakih ali v trgovinah ipd.). Bistveno pa je, da je razglas dostopen širšemu krogu ljudi, ki niso vnaprej individualno določeni (*ad incertam personam*);

- Razpisani uspeh in način njegovega ugotavljanja:

V razpisu organizator potencialne osebe (udeležence) najprej povabi k sodelovanju v nagradni igri, hkrati pa lahko že v tem delu nekaterim osebam sodelovanje omeji (npr. mladoletniki). Pri tem mora jasno določiti, katera dejanja so potrebna za doseg razpisanega uspeha in po kakšnem postopku se bo razpisani uspeh ugotavljal (npr. žrebanje, primerjava prispelih izdelkov, ocenjevanje s strani komisije). Organizator lahko pravila o poteku in o načinu ugotavljanja uspeha določa samostojno, pri tem pa je vezan na določitev pravil, ki bodo moralna in povprečnemu potrošniku lahko razumna.⁵² Če organizator krši lastna pravila, lahko udeleženec, ki se zaradi kršitve čuti prikrajšanega, zahteva razveljavitev organizatorjeve odločitve.

Organizator lahko odločitev o nagrajencu prepusti tudi tretji osebi (npr. imenuje se posebna zunanja komisija, udeleženci o zmagovalcu glasujejo na internetu). Če tako določena tretja

---

⁴⁹ Povzeto po Markič Jure, Nagradne igre – pospeševanje prodaje, Pravna praksa, št. 11, Ljubljana, 1995, str. 22.

⁵⁰ Povzeto po Cigoj Stojan, Komentar obligacijskih razmerij, 1984, str. 883.

⁵¹ Povzeto po Ehmann, Horst, Erman, Walter: Handkommentar zum Bürgerlichem Gesetzbuch, 9. Auflage, Aschendorff Verlag, 1993, komentar k členu 657.

⁵² Povzeto po Cigoj Stojan, Komentar obligacijskih razmerij, 1984, str. 887.

oseba odločitve ne sprejme, imajo udeleženci pravico organizatorja pozvati, naj tretjo osebo opozori na njeno zavezo izbora. Če niti to opozorilo ne zaleže, pa lahko zmagovalca določi organizator sam.⁵³

Za razliko od ZIS, ki za žrebanje dobitkov pri igrah na sreči izrecno zahteva javnost žrebanja (26. člen ZIS) pred komisijo (24. člen ZIS), pa Obligacijski zakonik za žrebanje v sklopu nagradnih iger javnosti žrebanja ne zapoveduje. Vseeno pa se organizatorji zaradi zagotavljanja transparentnosti postopkov običajno zavežejo žrebanje izvesti javno (npr. na določeni prireditvi) ali pa žrebanje izvedejo ob prisotnosti komisije, zainteresiranih udeležencev nagradne igre ter celo notarja.

Natančno in vnaprej določena pravila izbora tudi pri udeležencih vzbudijo zaupanje v kredibilnost organizatorja, obenem pa preprečujejo potencialne spore, ki bi lahko izviral iz tega naslova. Zanimivo je, da so nagradne igre v praksi zelo pogost institut, glede katerega pa ni obsežne sodne prakse. Po mnenju nekaterih teoretikov gre to pripisati tudi doslednemu izpolnjevanju obveznosti organizatorjev, zaradi česar je pravica do sodnega varstva redko uveljavljena⁵⁴;

- **Udeleženci:**

V razpisnih pogojih je večkrat zaslediti določbo, da udeležba v nagradni igri ni dovoljena zaposlenim pri organizatorju in njihovim ožjim družinskim članom. Organizator ima vsekakor pravico poljubno omejiti krog ljudi, ki lahko sodeluje pri nagradni igri oz. ga dovoli le določenim vrstam oseb (npr. državljani Slovenije, polnoletni, upokojenci itd.). Vendar pa za omejitve sodelovanja zaposlenim pri organizatorju ne najdemo neke zakonske prepovedi. Takšna omejitev je običajno postavljena zgolj zaradi tega, da organizator prikaže nevtralnost izbora in izključi dejavnike, ki bi lahko kazali na njegovo pristranskost. Kot je omenjeno že v prejšnji alineji, pa je bistveno tudi to, da mora biti obljuba naslovljena na širši krog udeležencev, ki niso vnaprej individualno določeni;

- **Nagrada:**

Nagrada mora biti seveda jasno določena, saj je to glavni motiv potrošniku za sodelovanje v nagradni igri. Nagrada, podobno kot predmet obligacijske pogodbene obveznosti, ne sme biti nedoločljiva (35. člen OZ), pri čemer se za presojanje o določljivosti nagrade uporabljajo splošni obligacijsko pravni predpisi (konkretno 38. člen OZ).

---

⁵³ Povzeto po Henssler Martin et al: Münchner Kommentar zur Bürgerlichem Gesetzbuch, 4. Auflage, Schuldrecht: Besonderer Teil II: §611 - §704, C. H. Beck, 2005, str. 1761.

⁵⁴ Povzeto po Bago Drago: Javno obećanje nagrade i nagradni konkurs, Službeni list SRBih, Sarajevo 1990, str. 10.

Nagrada je lahko denar, stvar ali storitev. Zakonodaja razen splošnih omejitev glede stvari, ki so lahko dopusten predmet obveznosti (37. člen OZ), ne postavlja drugih omejitev glede nagrade. Enako velja tudi za storitve, ki se ponudijo kot nagrada. Takšne storitve so lahko sicer poljubno določene s strani organizatorja, ne smejo pa biti moralno nesprejemljive ali prepovedane.⁵⁵ Seveda je želja organizatorja zagotoviti čim bolj privlačno nagrado, običajno takšno, kakršne si povprečni potrošnik s povprečnimi dohodki sicer ne bi mogel sam privoščiti. Zato se kot priljubljene oblike vrednejših nagrad v Sloveniji pojavljajo predvsem denar, vozila (ali možnost uporabe vozila za določeno obdobje)⁵⁶ in potovanja. Nagrade manjših vrednosti pa običajno obsegajo izdelke ali pa reklamni material organizatorja (majice, natikači, brisače, dežniki, pisala itd.);

- **Rok:**

Rok je bistveni element javne obljuje nagrade. Drugi odstavek 207. člena OZ je glede tega izjemno jasen: "Kdor obljubi nagrado ali vabi h kakšnemu nagradnemu tekmovanju, mora določiti rok za tekmovanje; če tega ne stori, ima vsak, ki se želi udeležiti tekmovanja, pravico zahtevati od sodišča, naj določi ustrezen rok." Postavljen rok tudi prepreči možnost preklica obljuje nagrade (2. odstavek 208. člena OZ).

Za nagradne igre, v katerih se dobitnika določi z žrebom, je torej treba obvezno postaviti rok, do katerega morajo udeleženci izpolniti pogoj za sodelovanje v žrebu (npr. poslati kupon do določenega datum, prijaviti se na prejemanje novic do določenega datuma). Poleg tega roka pa je koristno natančno definirati še dva datuma. Prvi je datum izvedbe žrebanja, drugi pa je datum za prevzem nagrade. Oba slednja datuma sicer po OZ nista obvezna, vendar pripomoreta k transparentnosti nagradne igre in k ustrezni obveščeni udeležencev.

---

⁵⁵ Več o tem Ehmann, Horst, Erman, Walter: Handkommentar zum Bürgerlichem Gesetzbuch, 9. Auflage, Aschendorff Verlag, 1993, komentar k členu 657.

⁵⁶ Povzeto po Lisac Aleš, Nagradne igre kot vaba za kupce, Podjetnik, Letnik 12, št. 10 (okt. 2003), str. 40-43.

3. DAVKI PRI NAGRADNIH IGRAH

3.1. DDV pri nagradnih igrah

Kadar se kot dobiček v nagradi igri podeli denarni znesek, to ne vpliva na DDV obveznosti podeljevalca nagrade. Ker se predaja denarja ne obravnava niti kot dobava blaga niti kot opravljanje storitev, gre torej za transakcijo izven sistema DDV, kakor to definira 3. člen Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14 in 90/15 - v nadaljevanju ZDDV-1).

Kadar pa se nagrada podeli v naravi (bodisi v obliki blaga, bodisi v obliki storitve), pa DDV vidik igra pomembno vlogo.

Ker organizator nagradne igre nagrado (blago ali storitev) izroči nagrajencu in zato ne prejme protidajatve (plačila), se izročitev nagrade z vidika DDV obravnava kot brezplačna dobava blaga ali brezplačno opravljena storitev.

Pri brezplačnih dobavah blaga (oz. pri kakršni koli brezplačni odtujitvi blaga in pri uporabi blaga za zasebne ali neposlovne namene), od katerega si je zavezanec (organizator nagradne igre) pri nabavi odbijal vstopni DDV, se za namene DDV šteje, da je bila klub neprejemu plačila opravljena dobava blaga za plačilo. Posledično mora zavezanec ob brezplačni odtujitvi blaga interno obračunati in plačati izstopni DDV (7. člena ZDDV-1).

Tej obveznosti obračuna izstopnega DDV ob podelitvi nagrade pa se lahko organizator nagradne igre izogne v naslednjih primerih:

- če si ob pridobitvi predmeta, ki bo podeljen kot nagrada, ni odbil vstopnega DDV (npr. 3. točka 44. člena ZDDV-1, če je kot nagrada podeljeno osebno vozilo);
- če kot nagrado podeljuje poslovne vzorce, ki jih nagrajenci ne dajo v prodajo oziroma so v takšni obliki, da ni mogoče, da se prodajajo (a. točka 2. odstavka 7. člena ZDDV-1);
- če kot nagrado podeli darilo manjše vrednosti v okviru opravljanja svoje dejavnosti, pod pogojem, da se nagrada daje le občasno in če se ne daje istim osebam. Za darila manjših vrednosti se po ZDDV-1 štejejo darila, pri katerih vrednost posameznega darila ne preseže 20 EUR (b. točka 2. odstavka 7. člena ZDDV-1).

Kadar pa nagrado predstavlja storitev organizatorja (npr. 3-mesečna brezplačna uporaba električnega kolesa), so za namene davčne obravnave takšne nagrade relevantne določbe 15. člena ZDDV-1, ki govori o opravljanju storitev. Obdavčitev prometa storitev, ki so opravljene brez plačila (ali za zmanjšano plačilo), je torej odvisna od tega, ali je zavezanec opravil

storitev za opravljanje dejavnosti ali za druge namene. Organizator torej ne obračuna DDV od storitev, ki jih opravi brez plačila (ali za zmanjšano plačilo), razen ko opravi storitev:

- v zasebne namene ali
- v zasebne namene zaposlenih oziroma
- za druge namene kakor za opravljanje dejavnosti⁵⁷.

Ker je mogoče storitev, podeljeno v okviru nagradne igre, okvalificirati kot storitev, opravljeno v sklopu dejavnosti oz. opravljeno za poslovni namen⁵⁸, od tako opravljene storitve organizatorju (ne glede na vrednost nagrade) ni potrebno obračunati izstopnega DDV, obenem pa ohrani tudi pravico do odbitka vstopnega DDV od nabav, povezanih s tako storitvijo.

Z vidika DDV bo obravnava podeljene nagrade enaka, ne glede na to, ali jo organizator podeli naključno izžrebanemu posamezniku ali pa morda komu od svojih zaposlenih (npr. v primeru internih nagradnih iger znotraj podjetja).

3.2. Davek od dohodkov pravnih oseb pri nagradnih igrah

Izplačana nagrada za organizatorja z računovodskega vidika predstavlja odhodek. V nadaljevanju pa je potrebno preveriti, ali bo ta odhodek priznan tudi za davčne namene in v kakšni višini.

Splošno pravilo pri obravnavi odhodkov za namene obdavčitve govori, da se kot davčno priznani odhodki za ugotavljanje dobička (davčne osnove) priznajo le odhodki, potrebni za pridobitev prihodkov. Dodatni pogoji so tudi, da morajo biti odhodki neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti in da morajo biti posledica opravljanja dejavnosti, da nimajo značaja privatnosti in da so skladni z običajno poslovno prakso (29. člen ZDDPO-2).

Če so ti pogoji izpolnjeni, potem so dobitki v nagradnih igrah, ki jih izplača organizator, zanj tudi davčno priznani odhodki, ki mu zmanjšujejo davčno osnovo.

Kot je bilo že omenjeno v poglavju 2.2 tega dela, so nagradne igre del promocije podjetja, promocija pa je običajen pojav v poslovnem svetu, zato bodo tudi stroški takšne promocije praviloma v celoti davčno priznani. Z organizacijo nagradne igre torej podjetju nastanejo (interni in zunanji) stroški, ki bodo zniževali njegovo davčno osnovo. Alternativno lahko podjetje organizacijo in izvedbo nagradne igre zaupa tudi tretji osebi (zunanjemu izvajalcu).

---

⁵⁷ Glej tudi Pojasnilo DURS, št. 4230-348/2007-2 z dne 26. 7. 2007 in Pojasnilo DURS, št. 426-/2005-1-09/81-MT z dne 6. 7. 2005.

⁵⁸ V poglavju 2.2. tega dela je že bilo obrazloženo, da strošek nagrade predstavlja običajen in poslovno potreben odhodek podjetja, ki je povezan z oglaševanjem in je posledično tudi obravnavan kot davčno priznan odhodek za namene davka od dohodkov pravnih oseb.

V takšnem primeru podjetje s samo organizacijo nagradne igre ne bo imelo internega stroška, bo pa strošek predstavljala prejeta faktura zunanjega izvajalca.

ZDDPO-2 ne govori o tem, kakšna je lahko najvišja višina nagrade, da se le-ta še lahko šteje za davčno priznan odhodek. Za določitev te višine je torej potrebno upoštevati splošno usmeritev po 29. členu ZDDPO-2, da mora biti višina nagrade skladna z običajno poslovno prakso.

Pri tem je potrebno opozoriti še na to, da se bo kot davčno priznan dohodek obravnaval celoten strošek nagrade – torej v bruto vrednosti. Ta vrednost je sestavljena iz stroška same nagrade, ki je organizatorju nastal pri pridobitvi predmeta nagrade, ter zneska akontacije dohodnine od tržne vrednosti nagrade⁵⁹, ki jo za dobitnika odvede organizator. Slednje je predvsem pomembno pri podeljenih nagradah v naravi, katerih tržno vrednost (slednja običajno za organizatorja predstavlja odhodek že na podlagi fakture, ki jo je prejel za nakup nagrade) je potrebno predhodno še obrutiti s koeficientom davčnega odtegljaja.⁶⁰

Z vidika davka od dohodkov pravnih oseb bo obravnava podeljene nagrade enaka, ne glede na to, ali jo organizator podeli naključno izžrebanemu posamezniku ali pa morda komu od svojih zaposlenih (npr. v primeru internih nagradnih iger znotraj podjetja). Mora pa delodajalec v primeru, kadar gre za nagrado v naravi, svojemu zaposlenemu obračunati boniteto. Če bo boniteta obračunana, se bo po 35. členu ZDDPO-2 tudi strošek bonitete, ki je bila obdavčena po ZDoh-2, pri delodajalcu priznal kot odhodek v obračunanem znesku.

3.3. Dohodnina in prispevki za socialno varnost pri nagradnih igrah

Dobitki v nagradnih igrah se po izrecni določbi 3. točke 3. odstavka 105. člena ZDoh-2 štejejo kot drug dohodek.

Pri tem ni pomembno, ali je nagrada izplačana v denarju ali v naravi. Razlika bo le v tem, da bo potrebno nagrado, prejeto v naravi, pred predajo dobitniku za davčne namene praviloma še obrutiti s koeficientom davčnega odtegljaja⁶¹, medtem ko za dobitke v denarju taka obveznost ni predpisana.

---

⁵⁹ Če je strošek, ki je organizatorju nastal s pridobitvijo nagrade, nižji od tržne vrednosti nagrade, mora organizator pri izračunu akontacije dohodnine za nagrajenca upoštevati tržno vrednost nagrade. Dohodek, prejet v naravi se namreč določi na podlagi primerljive tržne cene (4. odstavek 15. člen ZDoh-2).

⁶⁰ Glej tudi poglavje 2.2. ter poglavje 4.6. tega dela.

⁶¹ Razen, če prejemnik od organizatorja prejme še dohodek v denarju, v breme katerega bi bilo mogoče plačati akontacijo dohodnine od prejete nagrade (glej 9. odstavek 16. člena ZDoh-2).

V praksi se običajno nagrada v naravi obruti, saj nagrajenci praviloma pri organizatorju nagradne igre ne prejema drugih dohodkov.

Stopnja akontacije dohodnine od nagrad v denarnih igrah je 25% od davčne osnove (131. člen ZDoh-2), ki jo predstavlja bruto vrednost prejete nagrade (1. odstavek 108. člena ZDoh-2).

Za druge dohodke ZDoh-2 ne predvideva upoštevanja normiranih stroškov, kar je po svoje logično, saj gre za pasiven dohodek zavezanca, pri nastanku katerega zavezancu praviloma stroški ne nastajajo.

Dohodek, prejet v naravi, se določi na podlagi primerljive tržne cene (4. odstavek 15. člen ZDoh-2) in ne zgolj na podlagi stroška, ki je nastal organizatorju s tem, da je priskrbel nagrado. Če torej organizator v nagradi igri podeli ročne ure, katerih tržna vrednost je 100 EUR na posamezen kos, za katere pa je organizator na podlagi količinskega nakupa pri dobavitelju pridobil popust in dejansko za posamezno uro plačal le 80 EUR, bo moral kot tržno vrednost nagrade ob podelitvi vseeno upoštevati vrednost 100 EUR. Ob upoštevanju koeficienta davčnega odtegljaja (1,3333) bo torej bruto vrednost tako podeljene ure 133,33 EUR.

V davčno osnovo se ne všteva dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka ne presega 42 EUR (3. odstavek 108. člena ZDoh-2). V primeru, da vrednost nagrade preseže omenjeni znesek 42 EUR, pa se v davčno osnovo všteva celotna vrednost nagrade in ne le presežek nad 42 EUR (6. odstavek 108. člena ZDoh-2 se namreč ne navezuje na dobitke v nagradnih igrah, ki jih definira 3. odstavek istega člena). Povedano poenostavljeno – davčna osnova od drugega dohodka, ki presega 42 EUR, je celotna bruto vrednost nagrade.

Izplačilo drugega dohodka ni obremenjeno s prispevki za socialno varnost. Prispevki za socialno varnost se namreč po pravilih Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15 – v nadaljevanju ZPIZ-2) in po pravilih Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT – v nadaljevanju ZZVZZ), praviloma plačujejo le od plačil, prejetih za opravljeno delo:

2. odstavek 18. člena ZPIZ-2: "Kot delo iz drugega pravnega razmerja iz prejšnjega odstavka se šteje delo oziroma storitev, kadar se plačilo, prejet na podlagi tega

pravnega razmerja, po zakonu, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek, in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek po zakonu, ki ureja dohodnino."

3. odstavek 57. člena ZZVZZ: "Osnova za plačilo prispevka za zavarovance iz 5. točke 17. člena tega zakona je vsako posamezno plačilo za opravljeno delo oziroma storitev, prejeto na podlagi drugega pravnega razmerja, ki se po zakonu, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek po zakonu, ki ureja dohodnino."

Od nagradnih iger, ki so dostopne vsem osebam pod enakimi pogoji, pa je potrebno ločiti nagradne igre, v katerih je sodelovanje omejeno zgolj na zaposlene pri organizatorju nagradne igre. Če je namreč možnost sodelovanja in prejema nagrade v nagradni igri vezana na zaposlitev pri organizatorju, potem morebitna prejeta nagrade ne predstavlja več drugega dohodka po 105. členu ZDoh-2, pač pa gre bodisi za dohodek iz zaposlitve (če je obljubljen denarna nagrada) ali pa za boniteto (če je obljubljen nagrada v naravi). Boniteta je po 39. členu ZDoh-2 namreč vsaka ugodnost v obliki proizvoda, storitve ali druge ugodnosti v naravi, ki jo delojemalcu ali njegovemu družinskemu članu zagotovi delodajalec ali druga oseba v zvezi z zaposlitvijo.

Nagrada v denarju bo za delavca obdavčena enako, kot redna plača. Bistveno je namreč to, da je delavec do nagrade postal upravičen ravno zaradi svoje zaposlitve v podjetju (36. člen ZDoh-2). Ker so takšne nagrade običajno izplačane skupaj s plačo, se znesek nagrade preprosto prišteje k bruto plači. Skupni znesek predstavlja osnovo za obračun prispevkov za socialno varnost tako z vidika delavca (22,1%), kot tudi z vidika delodajalca (16,1%). Prav tako pa bo potrebno od skupnega bruto zneska, zmanjšanega za obračunane prispevke za socialno varnost v breme delavca (22,1%) in morebitne olajšave delavca, plačati tudi dohodnino po dohodninski lestvici.

Znesek nagrade v naravi (boniteta) se praviloma določa na podlagi primerljive tržne cene. Če primerljive tržne cene ni mogoče določiti, pa se znesek bonitete določi na podlagi stroška, ki je nastal pri delodajalcu v zvezi z zagotavljanjem bonitete, če ni s tem zakonom drugače določeno. Tako ugotovljena boniteta se lahko zmanjša za plačila, ki jih delojemalec plača delodajalcu v zvezi z zagotavljanjem bonitete (1. odstavek 43. člena ZDoh-2).

Prejeta boniteta se zaposlenemu všteva v davčno v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja (4. točka 1. odstavka 37. člena ZDoh-2). Posledično je prejeta nagrada predmet obdavčitve z dohodnino pri prejemniku po progresivni dohodninski lestvici (127. člen ZDoh-2) in predmet prispevkov za socialno varnost tako z vidika delavca (22,1%), kot tudi z vidika

delodajalca (16,1%). Davčna osnova je celoten bruto dohodek zaposlenega, zmanjšan za prispevke za socialno varnost ter ustrezne davčne olajšave (41. člena ZDoh-2).

Če zaposleni poleg nagrade (bonitete) prejme tudi dohodek v denarju, ki zadostuje za plačilo akontacije dohodnine od nagrade, obrutenje prejete nagrade ni potrebno (2. točka 9. odstavka 16. člena ZDoh-2). Če pa dohodek v denarju ne zadostuje za plačilo akontacije dohodnine od nagrade, pa je potrebno nagrado (boniteto) pred izplačilom ustrezno obrutiti in odvesti ustrezne dajatve.

V praksi se običajno nagrada zaposlenemu v naravi (boniteta) ne obruti, saj nagrajenci (delavci) praviloma pri organizatorju nagradne igre (delodajalcu) prejemajo dohodke, ki zadostujejo za plačilo akontacije dohodnine od prejete nagrade.

Kadar pa nagradna igra ni omejena zgolj na zaposlene v podjetju in obenem zaposlenim sodelovanje v njej tudi ni prepovedano, vendar nato po čistem naključju nagrado prejme zaposleni, se bo takšna nagrada za zaposlenega obravnavala kot drug dohodek po 3. točki 3. odstavka 105. člena ZDoh-2 (t.j. enako, kot za katerega koli drugega – zunanjega nagrajenca). Taka nagrada namreč ni v povezavi z zaposlitvijo osebe pri organizatorju (36. člen ZDoh-2), pač pa je bilo za čisto naključje, da je do nje postal upravičen zaposleni pri organizatorju.

Kot posebnost lahko omenimo še izplačilo ali podelitev nagrade družbeniku organizatorja, ki ima več kot 25% delež in ki pri organizatorju ni zaposlen oz. ne opravlja poslovnih funkcij. Zaradi specifičnega lastniškega odnosa prejemnika dobitka in izplačevalca dobitka se dohodek v tem primeru obravnava kot dividenda, konkretno kot prikrito izplačilo dobitka po 1. točki 4. odstavka 90. člena ZDoh-2 v povezavi s 7. točko 74. člena ZDDPO-2. Izplačane dividende družbeniku so obdavčene po stopnji 25% in po sistemu cedularne obdavčitve (132. člen ZDoh-2), pri čemer se kot davčna osnova vzame dosežena dividenda, ovrednotena na podlagi primerljive tržne cene (91. člen ZDoh-2).

Kadar je nagrajenec sicer družbenik v organizatorju, vendar njegova lastniška udeležba ne dosega praga 25% (in obenem pri organizatorju ni zaposlen oz. ne opravlja poslovnih funkcij), pa se mu bo izplačana nagrada v nagradni igri vseeno štela kot drug dohodek po 3. točki 3. odstavka 105. člena ZDoh-2 in ne kot dividenda.

4. DAVČNI VIDIK IZPLAČILA DOBITKOV V NAGRADNIH IGRAH

4.1. Pravna podlaga

V slovenskem pravnem redu na dohodninskem področju poznamo negativno definicijo dohodkov – obdavčeno je vse, kar ni po samem zakonu izrecno izvzeto iz obdavčitve.⁶² Omenjeno je že bilo, da se dobitki v nagradnih igrah v dohodninskem smislu lahko pojavijo kot:

- dohodek iz zaposlitve (denarna nagrada, izplačana zaposlenemu, kadar je nagradna igra namenjena zaposlenim);
- boniteta (nagrada v naravi, podeljena zaposlenemu, kadar je nagradna igra namenjena zaposlenim);
- dividenda (nagrada v denarju ali v naravi, podeljena družbeniku z vsaj 25% deležem, ki ni zaposlen in ni poslovodna oseba);
- drug dohodek (nagrada v denarju ali v naravi, podeljena tretji osebi).

Ker zakonodaja za dobitke v nagradnih igrah predvideva izvzetje iz obdavčitve le za nagrade, ki se po vsebini obravnavajo kot drug dohodek in katerih vrednost ne presega 42 EUR (3. odstavek 108. člena ZDoh-2), so torej vsi ostali dobitki v nagradnih igrah predmet obdavčitve z dohodnino.

Način izpolnjevanja davčne obveznosti predpisuje Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14 in 91/15 – v nadaljevanju ZDavP-2). Predvsem sta pomembna člena 58. in 59. ZDavP-2, ki definirata plačnika davka in njegove obveznosti pri izplačilu dohodka. Glede definicije plačnik davka ni sporno, da zajema tudi organizatorja nagradne igre, ki je slovenski poslovni subjekt (pravna oseba, podjetnik, zasebnik) in da tak subjekt v svoje breme izplača dohodek, od katerega se v skladu z ZDoh-2 izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj (kot je zapisano v prejšnjem odstavku).

Še bolj pomembna pa je določba 59. člena ZDavP-2, ki določa obveznosti plačnika davka. Plačnik davka je namreč dolžan za davčnega zavezanca izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj od dohodkov, od katerih se v skladu z ZDoh-2 izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj. Zakonodaja torej izplačevalca postavlja v vlogo "davčnega organa", ki mora pred izplačilom dohodkov davke izračunati, odtegniti in plačati.⁶³ Šteje se, da je plačnik

---

⁶² Povzeto po Kobal Aleš, Dohodnina po novem / z uvodnim komentarjem, Maribor, Davčni inštitut, 2004, str. 51.

⁶³ Povzeto po Jerovšek Tone et al., Zakon o davčnem postopku s komentarjem, Maribor : Davčno finančni raziskovalni inštitut, 2008, str. 153-155.

davka, ki je odtegnil davčni odtegljaj, davčni odtegljaj odtegnil v breme dohodka davčnega zavezanca (1. odstavek 59. člena ZDavP-2).

Če davčni organ ugotovi, da je plačnik davka davčni odtegljaj odtegnil od dohodka davčnega zavezanca, vendar ga ni plačal, ali ga ni plačal v celoti, se davčni odtegljaj s pripadajočimi dajatvami izterja od plačnika davka zavezanca (2. odstavek 59. člena ZDavP-2). Konkretno to pomeni da bo organizator nagradne igre odgovoren, če davčnega odtegljaja od dobitka iz nagradne igre ne bo plačal, ali pa če ga ne bo plačal v ustrezni višini.

Za kršitev določbe 59. člena ZDavP-2, ki je kot prekršek opredeljena v 6. točki 1. odstavka ter v 2. in 3. odstavku 397. člena ZDavP-2, so predpisane relativno visoke globe, odvisne od velikost subjekta, ki je kršitev povzročil. Predpisane globe znašajo:

- od 800 do 10.000 EUR za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost (ter od 400 do 4.000 EUR se odgovorno osebo)
- od 1.200 do 15.000 EUR za pravno osebo, ki se po ZGD-1 šteje za mikro ali majhno gospodarsko družbo (ter od 600 do 4.000 EUR za odgovorno osebo)
- od 3.200 do 30.000 EUR za pravno osebo, ki se po ZGD-1 šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo (ter od 800 do 4.000 EUR za odgovorno osebo)

Majhna administrativna napaka (npr. organizator pozabi obrutiti dohodke v naravi in zato plača 100 EUR prenizek davčni odtegljaj) lahko torej podjetju v najslabšem primeru prinese globo, ki večkrat presega znesek premalo obračunanega davka. Stvar je še toliko bolj absurdna, ker ne govorimo o premalo plačani končni davčni obveznosti (ta je namreč določena prejemniku dohodka po njegovi letni dohodninski odločbi), pač pa le o prenizki medletni akontaciji dohodnine.

V praksi davčni organ za majhne napake praviloma ne izreka globe, če plačnik davka napako samostojno ali pa na poziv davčnega organa prostovoljno odpravi. V takem primeru (kot je davčna obveznost sicer z zamudo, a v celoti izpolnjena) davčni organ plačniku davka praviloma izreče le opomin po 2. odstavku 21. člena Zakona o prekrških (ZP-1)

4.2. Administracija pri izplačilu (obveščanje nagrajencev, oddaja REK obrazcev, poročanje, potrdila o prevzemu nagrade)

Organizator nagradne igre mora spoštovati pravila in postopke, ki jih je zapisal v pravilih nagradne igre. Priporočljivo je, da je že v samih pravilih navedeno, na kakšen način, kje in kdaj se bo izvedlo žrebanje, kdo je lahko prisoten pri takšen dogodku, kako se bo obvestilo nagrajence o doseženem dobitku, na kakšen način in kdaj lahko nagrajenec prevzame nagrado itd.

Običajno je, da se ime nagrajenca bodisi javno objavi, bodisi se ga pozove k prevzemu nagrade. Kadar gre za manjšo nagrado, lahko organizator nagrado nagrajencu pošlje tudi po pošti oz. mu jo izroči na kakšen drugačen način (npr. prevzem v prostorih organizatorja).

V primeru, da bo ime nagrajenca javno objavljeno ali pa če bo ob predajo nagrade organiziran poseben dohodek (prireditve, novinarska konferenca, slikanje), je za to potrebna predhodna privolitev nagrajenca in njegovo strinjanje z javno objavo osebnih podatkov v medijih (internet, glasila). Za takšno privolitev nagrajenca organizator običajno že sam poskrbi v besedilu pravil nagradne igre, kjer določi, da se nagrajenec strinja z objavo osebnih podatkov in fotografije s prevzema nagrade. V končni fazi je tak dogodek tudi del promocije organizatorja nagradne igre, zaradi katere je nagradno igro sploh organiziral.

Ob predaji nagrade v denarju mora organizator poskrbeti tudi za ustrezno poročanje podatkov o doseženem dohodku nagrajenca na FURS. Ker nagrada po naravi običajno spada med "druge dohodke" po 108. členu ZDoh-2⁶⁴, se za poročanje uporabi obrazec REK-2 (Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po ZDoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja). Obrazec je potrebno oddati na dan predaje nagrade, kot vrsto dohodka za poročanje pa mora organizator v splošnem delu pred izdelavo obrazca označiti "1803 – Dobitki v nagradnih igrah" ter določiti mesečno obdobje, na katerega se nanaša izplačilo.

The image shows a screenshot of a web form titled "Vnos vrste dohodka" (Input of income type). Below the title is the instruction "Izberite vrsto dohodka, vnesite izplačilo in kliknite naprej!" (Select the type of income, enter the payment and click next!). The form contains four input fields: "Datum izplačila:" (Date of payment) with the value "25.3.2016"; "Vrsta dohodka:" (Type of income) with the value "1803 - Dobitki v nagradnih igrah"; "Izplačilo [MM.LLLL]:" (Payment [MM.LLLL]) with the value "03.2016"; and "Vrsta dokumenta" (Type of document) with a dropdown menu showing "O - Original". A "Naprej" (Next) button is located at the bottom left of the form area.

Po izpolnitvi podatkov o Osnovi za izračun davčnega odtegljaja, mora organizator izpolniti še analitični del obrazca REK-2, v katerem izpolni podatke o nagrajencu (ime priimek, davčna številka, rezidentstvo, morebitni dodatni podatki za nerezidenta), kot podatek o dohodku oz. kot vrsto dohodka pa organizator označi "6300 – Preostali drugi dohodki".

⁶⁴ V nadaljevanju bomo zanemarili alternativne dohodninske obravnave nagrad, kakor so opisani na začetku poglavja 4.1. tega dela (dohodek iz zaposlitve, boniteta, dividenda).

Podatki o dohodku
A051 Vrsta dohodka
6300 - Preostali drugi dohodki ▼

Po izvedenih kontrolah znotraj obrazca bo program sam izračunal 25% akontacijo dohodnine od bruto dohodka. Tako v splošni del obrazca REK-2, kot tudi v njegov analitični del mora organizator namreč vedno vpisati bruto vrednost nagrade, ki se izplača v naravi. Šele v takem primeru bo namreč odtegnjena 25% akontacija dohodnine od obrutene vrednosti zadoščala, da dobitnik prejme nagrado v naravi, ki zanj predstavlja neto vrednost izplačanega dohodke.

4.3. Izplačilo nagrade rezidentu in nerezidentu

Zakon o davčnem postopku je glede izplačila kakršnega koli dohodka fizični osebi jasen. Fizična oseba mora predložiti svojo davčno številko izplačevalcu dohodkov v vseh primerih, ko prejema dohodke, ne glede na to, v kakšni obliki jih pridobi. Če fizična oseba tega ne stori, se ta dohodek fizični osebi ne sme izplačati (2. odstavek 35. člena ZDavP-2). Pri tem višina dohodka, ki ga fizična oseba prejme, ne igra nobene vloge. Tudi če gre za znesek nižje vrednosti, ki se morda sploh ne všteva v davčno osnovo nagrajenca (npr. nagrade do vrednosti 42 EUR po 3. odstavku 108. člena Zakona o dohodnini), mora organizator nagradne igre od nagrajenca pridobiti davčno številko.

Ob koncu poglavja 1.4. smo sicer že omenili, da obstaja neskladje znotraj same davčne zakonodaje, saj 35. člen ZDavP-2 izrecno določa, da je pred izplačilo potrebno pridobiti davčno številko nagrajenca, po drugi strani pa vsebinska določba 3. odstavka 108. člena ZDoh-2 navaja izjemo od vštevanja v davčno osnovo za take nagrade in ne predpisuje poročanja na REK-2 obrazcu. Ker torej za dobitke do višine 42 EUR poročanje ni potrebno, osebno menim, da v takem primeru tudi davčne številke nagrajenca ni potrebno pridobiti.⁶⁵

Izjema od pridobivanja davčne številke nagrajenca pa vsekakor velja v primeru izplačila nagrade nerezidentom. Davčne številke izplačevalcu dohodka namreč ni treba predložiti, če se dohodek izplača fizični osebi, ki se šteje za nerezidenta v skladu z ZDoh-2 in nima slovenske davčne številke ter dosega občasne dohodke. V primeru izplačila dohodka takšni osebi, mora izplačevalec dohodka ob izplačilu zagotoviti podatke o nerezidentu, najmanj pa osebno ime, naslov, njegovo identifikacijsko številko za davčne namene in državo rezidentstva. (5. in 6. odstavek 35. člena ZDavP-2). Kot "identifikacijska številka za davčne namene" je v tem

⁶⁵ Pridobivanje davčne številke v takem primeru bi bilo po mojem mnenju celo v nasprotju z določbami ZVOP-1, saj organizator ne izkazuje upravičenega interesa za obdelovanje in hrambo davčne številke.

primeru mišljena davčna številka države rezidentstva ali druga identifikacijska številka, ki jo oseba v državi rezidentstva uporablja za namene obdavčitve (npr. "Osobni identifikacijski broj" – OIB - na Hrvaškem). Nerezident torej ni dolžan pridobiti slovenske davčne številke zgolj zaradi dobitka v nagradni igri, organizirani v Sloveniji.

Omenjeno posebnost upošteva tudi analitični del REK-2 obrazca, ki za določitev nerezidenta dopušča več možnih identifikatorjev (polja A004a, A004b, A004c in A004d).

REK_2 - Analitični zapis		
		1803
Zaporedna številka izplačila	____	
Podatki o zavezancu		
A001 Davčna številka	____	
A002 Identifikacijska številka	____	
A003 Ime	____	
A003a Priimek	____	
A004 Oznaka rezidenstva	Nerezident ▼	
A004a Država rezidentstva	____	
A004b Naslov nerezidenta	____	
A004c Kraj prebivanja	____	
A004d Država prebivanja	____	
A005 Uveljavljanje ugodnosti iz mednarodnih pogodb	☐	
Podatki o dohodku		
A051 Vrsta dohodka	A052 Bruto dohodek	A053 Normirani stroški
6300 - Preostali drugi dohodki ▼	____	____

Glede same obveznosti nerezidentov za plačilo dohodnine v Sloveniji je potrebno upoštevati, da so nerezidenti zavezani dohodnino plačati le od tistih dohodkov, ki imajo po ZDoh-2 vir v Sloveniji. Po 6. točki 1. odstavka 10. člena ZDoh-2 imajo tudi dobitki v nagradnih igrah, ki bremenijo rezidenta (izplačevalca – pravno osebo, ki je organizator nagradne igre) in se po vsebini štejejo za drug dohodek, vir v Sloveniji.

ZDoh-2 v 124. členu tako za rezidente, kot za nerezidente določa, da mora organizator (izplačevalec dohodka) od bruto vrednosti nagrade plačati akontacijo dohodnine. Višina akontacije dohodnine je določena v 131. členu ZDoh-2 in sicer se izračuna in plača po stopnji 25% od davčne osnove, ki jo predstavlja bruto vrednost nagrade.

Za rezidente se tako plačana akontacija upošteva kot medletno plačilo davka, zato se mu ob koncu leta, skladno 2. odstavkom 123. člena ZDoh-2, odšteje od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo.

Za nerezidente pa vseeno velja še ena posebnost, in sicer se jim po 4. odstavku 124. člena ZDoh-2 akontacija dohodnine šteje kot dokončen davek. Organizator nagradne igre torej nerezidentu odmeri 25% akontacijo dohodnine, ki se šteje kot dokončen davek. Nerezidentu se lahko tudi izda potrdilo o višini plačanega davka z namenom, da nerezident nato v svoji državi rezidentstva uveljavlja v tujini plačan davek.

Seveda pa je nerezidentom omogočeno tudi uveljavljanje ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki jih je podpisala Slovenija. Praviloma se "drugi dohodki", kakor so določeni v 21. členu⁶⁶ Vzorčne konvencije OECD o izogibanju dvojnega obdavčenja⁶⁷ obdavčujejo le v državi rezidentstva prejemnika, vendar pa je za to potrebno izvesti ustrezen postopek v državi vira dohodka. Za uveljavljanje te ugodnosti iz mednarodne pogodbe (oprostitev plačila davčnega odtegljaja) mora nerezident izplačevalcu dohodka v državi vira že pred izplačilom predložiti izpolnjen ustrezen zahtevek za oprostitve davka, ki ga mora predhodno (t.j. pred izplačilom dohodka) potrditi še davčni organ.⁶⁸

Konkretno se za te primere v Sloveniji uporablja obrazec KIDO 8, kateremu mora prejemnik dohodka (nerezident) priložiti potrdilo o statusu rezidenta v svoji matični državi. Davčni organ po prejemu popolne vloge v 15 dneh odloči o zahtevku⁶⁹, izplačevalec dohodka pa lahko šele nato podeli nagrado, ne da bi izračunal, odtegnil in plačal davčni odtegljaj.

Dejansko torej vidimo, da ob uveljavljanju ugodnosti iz mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja ob izplačilu dohodka prejemnikom-nerezidentom sploh ne nastane obveznost obrutenja nagrade v naravi. Obrutenje (t.j. povečanje vrednosti neto dohodka s koeficientom davčnega odtegljaja) se namreč skladno z 9. odstavkom 16. člena ZDoh-2 opravi le v primeru, kadar obstaja obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja od tega dohodka. In ker potrjen KIDO 8 obrazec omogoča izplačilo brez odtegnitve in plačila odtegljaja, posledično tudi obrutenje takšnega dohodka ni potrebno. Nerezident bo torej prejel neto vrednost nagrade, brez plačila davčne obveznosti v Sloveniji. Seveda pa bo tako prejeta nagrada nato ustrezno obdavčena v prejemnikovi državi rezidentstva in v skladu s tamkajšnjimi nacionalnimi predpisi o obdavčenju.

---

⁶⁶ V pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčenja z nekaterimi državami (npr. Avstrija) je pravica do obdavčitve drugih dohodkov obravnavana v 22. členu, namesto v 21. členu.

⁶⁷ OECD Model Tax Convention on Income and on Capital.

⁶⁸ 4. odstavek 260. člena ZDavP-2.

⁶⁹ 3. odstavek 260. člena ZDavP-2.

Takšna ureditev je morda res ugodna za prejemnike nagrad-nerezidente, vendar pa se v praksi lahko pojavijo čisto administrativne prepreke za uveljavljanje te ugodnosti, ki so:

- nepoznavanje možnosti oprostitve, ki jo daje posamezni sporazum prejemniku nagrade. Gre za primere, ko bi moral nagrajenec sam poznati ustrezno zakonodajo in nato v ustreznem roku odreagirati in pridobiti potrjen KIDO obrazec. Ker verjetno le malo nagrajencev-nerezidentov sodeluje v nagradnih igrah v Sloveniji, obenem pa vsi ne poznajo možnosti za uporabo oprostitve, bo verjetno oprostitev v praksi redko uporabljena;
- kratek rok za prevzem nagrade. Ker davčni organ potrditev pravilno izpolnjenega KIDO obrazca praviloma izvede v 15 dneh, pred tem pa mora nagrajenec še pridobiti ustrezna dokazila (potrdilo o rezidentskem statusu) in vložiti obrazec na davčni organ, se lahko zgodi, da zamudi rok za prevzem nagrade (slednji je lahko določen v pravilih nagradne igre). Če nagrajenec ni prepričan, ali bo uspel pravočasno pridobiti potrjen KIDO obrazec, obenem pa noče tvegati izgube nagrade, bo raje pristal na plačilo 15% odtegljaja in nato v svoji matični državi uveljavljal v tujini plačan davek (seveda po pravilih svoje matične države), namesto da bi se ukvarjal s postopkom pridobitve ugodnosti do oprostitve plačila odtegljaja preko KIDO obrazca;
- nepripravljenost na sodelovanje in nepoznavanje predpisov s strani podeljevalca nagrade. Plačilo dohodka brez akontacije dohodnine v Sloveniji ni splošna praksa, zato znajo biti podeljevalci nagrad skeptični do tujega nagrajenca, ki zahteva izplačilo nagrade brez plačila davčnega odtegljaja. Z namenom, da se izognejo težavam z davčni organom, bodo izplačevalci (morda kljub preloženemu potrjenemu KIDO obrazcu) od nagrade vseeno odtegnili akontacijo dohodnine. Slednje na nagrajenca sicer ne vpliva v primeru prejema nagrade v naravi (akontacija dohodnine se odvede od obrutnega zneska), vsekakor pa znižuje neto znesek izplačane nagrade v primeru podeljenih nagrad v denarju.

4.4. Obveznost akontacije dohodnine

Večina ljudi ne ve, da se dobiček v nagradni igri z dohodninskega vidika obravnava kot drug dohodek (3. točka 3. odstavka 105. člena ZDoh-2), ki se praviloma všteva v obdavčljive prihodke, ki se vštevajo v letno davčno osnovo (t.j. po principu sintetične obdavčitve) in da posledično vpliva na nagrajenčevo uvrstitev v dohodninske razrede. Glede na dejstvo, da so v Sloveniji nižji trije dohodninski razredi določeni v relativno majhnih razmakih⁷⁰, prejem

---

⁷⁰ V letu 2016 so dohodninski razredi in stopnje dohodnine sledeči:

I. razred: do 8.021,34 EUR – 16%;

II. razred: nad 8.021,34 EUR do 20.400 EUR – 27%;

III. razred: nad 20.400 EUR do 70.907,20 EUR – 41%

IV. razred: nad 70.907,20 EUR – 50%.

avtomobila v nagradni igri, katerega tržna vrednost je 15.000 EUR⁷¹, vsakega zavezanca skoraj zagotovo uvrsti najmanj v drugi, če ne celo v tretji ali najvišji dohodninski razred. V nadaljevanju podajam konkreten primer izračuna in simulacije, iz katerih je razviden dohodninski efekt prejema dobitka iz nagradne igre.

Najprej je treba omeniti, da je za določitev bruto vrednosti nagrade treba upoštevati dve dejstvi:

- tržno vrednost nagrade, in
- obveznost podeljevalca nagrade za obračun in plačilo davčnega odtegljaja.

Za dohodek se po 3. odstavku 15. člena ZDoh-2 šteje vsako izplačilo oziroma prejem dohodka ne glede na obliko, v kateri je izplačan oziroma prejet. To velja tudi za nagrade v naravi (npr. avtomobil, kolo, orodje...). Kot vrednost takega dohodka pa je potrebno vzeti primerljivo tržno ceno, če ni z zakonom drugače določeno (4. odstavek 15. člena ZDoh-2).

Na tem mestu velja omeniti še izjemo iz 3. odstavka 108. člena ZDoh-2, ki predvideva, da se v davčno osnovo ne všteva dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka ne presega 42 EUR. Manjše nagrade v naravi do vrednosti 42 EUR (npr. svinčnik, skodelice, nekatere knjige...) se torej sploh ne bodo vštevale v davčno osnovo nagrajenca, niti ne bo potrebno od njih obračunati davčnega odtegljaja (akontacije dohodnine). V primeru, da vrednost nagrade preseže omenjeni znesek 42 EUR, pa se v davčno osnovo všteva celoten znesek in ne zgolj presežek nad 42 EUR (6. odstavek 108. člena ZDoh-2 se ne uporablja za darila ter dobitke v nagradnih igrah).

Povedano poenostavljeno – zgolj ob upoštevanju tržne vrednosti nagrade (torej brez preverjanja obveznosti podeljevalca nagrade za obračun in plačilo davčnega odtegljaja) je davčna osnova od prejema nagrade kar njena bruto tržna vrednost, a šele takrat, ko vrednost nagrade presega 42 EUR.

Vendar zgolj upoštevanje tržne vrednosti še ni dovolj. Potrebno je tudi preveriti, ali za izplačevalca dohodka obstaja obveznost obračuna in plačila davčnega odtegljaja.

Akontacija dohodnine od drugih dohodkov se praviloma izračuna in plača po stopnji 25% od davčne osnove iz 108. člena ZDoh-2 (tako določa 1. odstavek 131. člena ZDoh-2). Obstajata pa dve izjemi od tega splošnega pravila:

---

⁷¹ Bruto vrednost takega avtomobila bo torej 20.000 EUR (15.000 EUR x 1,3333).

- po določbi 282. člena ZDavP-2 se (ne glede na ZDoh-2) od dohodkov rezidenta, od katerih se akontacija dohodnine plačuje z davčnim odtegljajem, le-ta ne odtegne in ne plača, če izračunan znesek akontacije ne presega 20 EUR. V povezavi s 108. členom ZDoh-2 to pomeni, da akontacije dohodnine ne bo potrebno odtegniti tudi v tistih primerih, ko znesek nagrade sicer presega 42 EUR, vendar pa hkrati 25% akontacija dohodnine ne preseže 20 EUR. Ta slednji prag pa je dosežen pri bruto vrednosti nagrade 80 EUR, saj znaša 25% akontacija (po 131. členu ZDoh-2) od zneska 80 EUR ravno 20 EUR;
- po določbi 9. odstavka 16. člena ZDoh-2 je potrebno obrutenje (t.j. povečanje vrednosti neto dohodka s koeficientom davčnega odtegljaja) opraviti le v primeru, kadar obstaja obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja od tega dohodka. Kadar nerezident predloži potrjen KIDO 8 obrazec, mu lahko izplačevalec nagrado izplača (podeli) brez odtegnitve in plačila odtegljaja, saj obrutenje takšnega dohodka ni potrebno.

Omenjeno interakcijo določb ZDoh-2 in ZDavP-2 ter obveznosti organizatorja nagradne igre, kadar se nagrada podeljuje v denarju (in torej obrutenje ni potrebno), lahko strnemo v sledečem prikazu:

Denarne nagrade – rezident / nerezident brez potrjenega KIDO 8 obrazca

Višina nagrade	Poročanje na REK-2 obrazcu	Vštevaje v davčno osnovo prejemnika	Obveznost obračuna akontacije dohodnine	Obveznost obrutenja nagrade	Neto nakazilo prejemniku
do 42 EUR	NE	NE	NE	NE	enako višini nagrade
nad 42 EUR do 80 EUR	DA	DA	NE	NE	enako višini nagrade
nad 80 EUR do	DA	DA	DA	NE	75% višine nagrade

Denarne nagrade – nerezident s potrjenim KIDO 8 obrazcem

Višina nagrade	Poročanje na REK-2 obrazcu	Vštevaje v davčno osnovo prejemnika	Obveznost obračuna akontacije dohodnine	Obveznost obrutenja nagrade	Neto nakazilo prejemniku
do 42 EUR	NE	Po predpisih države prejemnika	NE	NE	enako višini nagrade
nad 42 EUR do 80 EUR	DA	Po predpisih države	NE	NE	enako višini nagrade
nad 80 EUR do	DA	Po predpisih države	NE	NE	enako višini nagrade

V nadaljevanju sledi še prikaz med interakcijo določb ZDoh-2 in ZDavP-2 ter obveznosti organizatorja nagradne igre, kadar se podeljuje nagrada v naravi in je torej potrebno poleg splošnih pravil upoštevati še pravila o obrutenju:

Nagrade v naravi - rezident / nerezident brez potrjenega KIDO 8 obrazca

Višina nagrade	Poročanje na REK-2 obrazcu	Vštevaje v davčno osnovo prejemnika	Obveznost obračuna akontacije dohodnine	Obveznost obrutenja nagrade	Neto nakazilo prejemniku
do 42 EUR	NE	NE	NE	NE	Izročitev nagrade v naravi
nad 42 EUR do 80 EUR	DA	DA	NE	NE	Izročitev nagrade v naravi
nad 80 EUR do	DA	DA	DA	DA	Izročitev nagrade v naravi

Nagrade v naravi - nerezident s potrjenim KIDO 8 obrazcem

Višina nagrade	Poročanje na REK-2 obrazcu	Vštevaje v davčno osnovo prejemnika	Obveznost obračuna akontacije dohodnine	Obveznost obrutenja nagrade	Neto nakazilo prejemniku
do 42 EUR	NE	Po predpisih države prejemnika	NE	NE	Izročitev nagrade v naravi
nad 42 EUR do 80 EUR	DA	Po predpisih države prejemnika	NE	NE	Izročitev nagrade v naravi
nad 80 EUR do	DA	Po predpisih države prejemnika	NE	NE	Izročitev nagrade v naravi

Kot je razvidno iz predzadnje tabele (Nagrade v naravi - rezident / nerezident brez potrjenega KIDO 8 obrazca) gre opozoriti, da nagrad v naravi do vključno neto vrednosti 80 EUR ni potrebno obrutiti, medtem ko za nagrade v naravi, katerih vrednost presega 80 EUR, obveznost obrutenja obstaja. Dejansko to pomeni, da nagrajenec - rezident lahko v naravi prejme le nagrade v bruto vrednosti ob 0 EUR do 80 EUR, ter nagrade v naravi v bruto vrednosti od 106,40 EUR dalje⁷². Nagrade v naravi, katere bruto vrednost bi bila med 80 EUR in 106,40 EUR torej za rezidente (ali za nerezidente brez potrjenega KIDO 8 obrazca) niti teoretično ni mogoče izročiti.

Še enkrat pa poudarjam, da navedeno v zadnjih dveh tabelah velja zgolj in izključno za nagrade v naravi. Pri nagradah v denarju zaradi neobveznosti obrutenja do omenjenega paradoksa ne more priti.

4.5. Izplačilo nagrade v denarju

Izplačilo nagrade v denarju je z vidika organizatorja izredno enostavno. Stopnja akontacije dohodnine od nagrad v denarnih igrah je namreč 25% od davčne osnove (131. člen ZDoh-2), ki jo predstavlja bruto vrednost prejete nagrade (1. odstavek 108. člena ZDoh-2). Pri tem morebitno upoštevanje normiranih stroškov po ZDoh-2 ni predvideno, prav tako pa izplačilo nagrade v denarju ni obremenjeno s prispevki za socialno varnost.

⁷² Znesek 106,40 EUR predstavlja neto vrednost nagrade 80 EUR, povečano za koeficient davčnega odtegljaja (1,33): 80 EUR x 1,3333 = 106,40 EUR.

V davčno osnovo prejemnika nagrade se ne všteva dobitka v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka ne presega 42 EUR (3. odstavek 108. člena ZDoh-2). V primeru, da vrednost nagrade preseže omenjeni znesek 42 EUR, pa se v davčno osnovo všteva celoten znesek nagrade in ne zgolj presežek nad 42 EUR (6. odstavek 108. člena ZDoh-2 se namreč ne uporablja za darila ter dobitke v nagradnih igrah).

Po določbi 282. člena ZDavP-2 se (ne glede na ZDoh-2) od dohodkov rezidenta, od katerih se akontacija dohodnine plačuje z davčnim odtegljajem, le-ta ne odtegne in ne plača, če izračunan znesek akontacije ne presega 20 EUR. V povezavi s 108. členom ZDoh-2 to pomeni, da akontacije dohodnine ne bo potrebno odtegniti tudi v tistih primerih, ko znesek nagrade sicer presega 42 EUR, vendar pa hkrati 25% akontacija dohodnine ne preseže 20 EUR. Ta slednji prag pa je dosežen pri bruto vrednosti nagrade 80 EUR. Ob podeljene nagrade, ki preseže 80 EUR, torej organizator 25% zneska odvede kot plačilo akontacije dohodnine dobitnika, preostali del v višini 75% pa nakaže prejemniku.

Enak princip velja tudi za nerezidente, a s to posebnostjo, da se odvedenih 25% dohodnine ne obravnava kot medletna akontacija, pač pa kot končni davek, plačan v državi vira (Slovenija). Na podlagi ustreznih dokazil in skladno z nacionalnimi predpisi svoje države ter konvencijami o izogibanju dvojnega obdavčenja lahko nato ta znesek nerezident v svoji državi rezidentstva uveljavlja kot v tujini plačan davek.

Kadar pa nerezident izplačevalcu nagrade pred izplačilom predloži izpolnjen KIDO 8 obrazec, ki ga Finančna uprava ustrezno potrdi, za izplačevalca ne nastane obveznost izračuna in odtegnitve davka. Nerezident bo v takem primeru torej prejel 100% vrednosti nagrade, ki bo nato obdavčena skladno z nacionalnimi predpisi države njegovega rezidentstva.

4.6. Izročanje nagrade v naravi

Davčni odtegljaj v sistemu dohodnine se deloma razlikuje od odtegljaja, kot ga poznamo v sistemu davka od dohodkov pravnih oseb (70. člen ZDDPO-2). Pri dohodnini od nagrad je odtegljaj namreč le akontacija dohodnine ob izplačilu dohodka, ki se izračuna in plača po stopnji 25% od davčne osnove (1. odstavek 131. člena ZDoh-2). Ta odtegljaj tudi ni dokončen davek, kakor to velja v sistemu davka od dohodkov pravnih oseb, saj je prejemnik nagrade, ki je rezident Slovenije, dolžan dokončno dohodnino plačati po svoji dohodninski odločbi in glede na dohodninski razred, v katerega bo uvrščen ob koncu leta. Ob tem lahko pride do vračila med letom plačanih akontacij ali pa do obveznosti za doplačilo dohodnine.

Besedilo 1. odstavka 108. člena ZDoh-2 navaja, da je davčna osnova za druge dohodke, med katere spadajo tudi dobitki iz nagradnih iger, kar doseženi dohodek, če ni s tem zakonom za posamezno vrsto dohodka drugače določeno. Zgolj po tem besedilu bi mogli sklepati, da je torej davčna osnova kar vrednost nagrade in da se od tega obračuna 25% akontacijo dohodnine. Vendar temu ni tako. Besedilo »če ni s tem zakonom za posamezno vrsto dohodka drugače določeno« je v zakonski določbi z določenim namenom, saj za dohodke, prejete v naravi, velja poseben režim obdavčitve, kot je naveden v 9. odstavku 16. člena ZDoh-2.

Po 9. odstavku 16. člena ZDoh-2 se dohodek, prejet v naravi, poveča s koeficientom davčnega odtegljaja⁷³, če:

- v skladu z ZDoh-2 ali ZDavP-2, obstaja obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja od tega dohodka in
- ni drugega dohodka zavezanca, prejetega v denarju pri izplačevalcu dohodka v naravi ali ta ni zadosten, da bi se od tega dohodka lahko odtegnil in plačal davčni odtegljaj od dohodka v naravi

Pravilno postopanje je torej takšno, da se neto vrednost nagrade v naravi najprej obruti, nato pa od višjega (obrutenega) zneska plača 25% akontacijo dohodnine, tako da nagrajenec v razpolaganje dejansko prejme nagrado v neto vrednosti. Davčni odtegljaj oz. akontacijo dohodnine je torej potrebno odvesti od obrutene zneska nagrade in ne zgolj od njene neto vrednosti.

Ob izplačilu nagrade v naravi se izplačevalec sreča z vprašanjem, kolikšen je koeficient davčnega odtegljaja, ki ga omenja 16. člen ZDoh-2 in za katerega je potrebno povečati dohodek, prejet v naravi. Gre za to, da se akontacije dohodnine pri dohodku v naravi ne da plačati na ta način, da bi 25% nagrade podarili davčni upravi kot akontacijo, preostanek pa podarili dobitniku (zavezancu). Taka situacija je možna le v primeru denarnih nagrad, nagrad kjer je vsaj 25% nagrade izplačane v denarju in pa v primeru, da prejemnik od istega izplačevalca dobiva tudi druge dohodke v denarju, če tak denarni znesek zadostuje za plačilo akontacije dohodnine. Prejeta nagrada v naravi za prejemnika (zavezanca) predstavlja neto dohodek, s katerim lahko takoj prosto razpolaga. Bruto vrednost nagrade je torej potrebno »umetno« izračunati in sicer jo je potrebno povečati za toliko, da bo znesek povečanja ustrezal akontaciji dohodnine. Primer obrutenja nagrade je sledeč: če je tržna vrednost nagrade v naravi 900 EUR, to za prejemnika predstavlja neto dohodek. Bruto vrednost nagrade mora biti torej tisti znesek, od katerega lahko odštejemo eno četrtno (25% kot akontacijo dohodnine), pa nam bo na koncu vseeno ostalo 900 EUR (neto vrednost nagrade).

---

⁷³ Povečanje dohodka s koeficientom davčnega odtegljaja = obrutenje vrednosti nagrade.

Računsko to pomeni:

$$y - \frac{1}{4} y = 900 \text{ EUR}$$

$$\frac{3}{4} y = 900 \text{ EUR}$$

$$y = (4 \times 900 \text{ EUR}) / 3$$

$$y = 1200 \text{ EUR}$$

Če sedaj bruto vrednost y (1200 EUR) delimo z neto vrednostjo (900 EUR), dobimo koeficient davčnega odtegljaja, ki je 1,3333 oz. $\frac{4}{3}$ (štiri tretjine).

4.7. Obveznost obrutenja dohodkov v naravi

Najpogostejša zmotna ob izplačevanju nagrade je izračunavanje akontacije dohodnine v višini 25% od neto zneska nagrade v naravi, saj izplačevalec velikokrat ne ve, da je potrebno dohodke v naravi pred plačilom akontacije dohodnine povečati s koeficientom davčnega odtegljaja (obrutiti) in akontacijo plačati od povišane (obrutene) vrednosti. To posledično pomeni, da je akontacija dohodnine prenizka, saj je izračunana od prenizke osnove.⁷⁴ Izplačevalec dohodka (nagrade) je torej plačal prenizko akontacijo dohodnine, posledice pa bo primarno nosil kar izplačevalec nagrade sam, saj bo davčni organ na podlagi 3. odstavka 59. člena ZDavP-2 znesek premalo plačane akontacije dohodnine izterjal od njega.

Kot napačna praksa pa se velikokrat pojavlja zahteva izplačevalca nagrade, da mora nagrajenec na njegov transakcijski račun pred prevzemom nagrade nakazati 25% ali celo 33,3% tržne vrednosti nagrade in tako predhodno sam plačati stroške, ki izplačevalcu nastanejo s plačilom akontacije dohodnine od dobitka. Ponekod je pravica do prevzema nagrade v splošnih pogojih nagradne igre pogojena še s podpisom izjave nagrajenca, da bo vnaprej poravnal vse obveznosti iz naslova dohodnine in da se mu v nasprotnem primeru nagrada sploh ne bo podelila.

Taka praksa je po mojem mnenju napačna, tako z davčnega, kot tudi z obligacijsko pravnega vidika. V nadaljevanju si bomo pogledali obligacijskopравни in davčni vidik takega ravnanja.

Nagradna igra se v obligacijski zakonik uvršča pod javno obljubo nagrade, le-ta pa pod enostranske izjave volje oz. enostranske pravne posle. Z enostransko izjavo volje si oseba (v tem primeru organizator nagradne igre) naloži obveznost, da bo izpolnila neko obljubo, ne more pa tudi drugemu (potencialnemu nagrajencu) naložiti obveznosti, temveč le pravico ali

---

⁷⁴ Slednje predstavlja tudi prekršek po prekršek 6. točki 1. odstavka ter po 2. in 3. odstavku 397. člena ZDavP-2.

pooblastilo.⁷⁵ Poleg tega obveznost organizatorja nagradne igre nastane že s samo obljubo nagrade, nagrajenec pa postane upravičen zahtevati nagrado (postane upnik) s trenutkom, ko je izžreban ter ga je možno individualizirati in ne šele s podpisom izjave, da bo poravnal dohodninske obveznosti, kakor to zahteva organizator. Več o tem bo obrazloženo še v nadaljevanju tega poglavja.

Sedaj pa podrobneje pogledjmo še davčni vidik takega ravnanja. Tu naletimo predvsem na probleme z vidika dohodnine na strani nagrajenca. Zahteva za vnaprejšnje plačilo 25% akontacije dohodnine od tržne vrednosti nagrade za nagrajenca predstavlja nesorazmerno velik zalogaj, saj mora ta znesek organizatorju plačati iz svojih neto prejemkov (t.j. iz svojega premoženja, od katerega je v preteklosti že plačal davek). Dejansko je torej davčna obremenitev nagrajenca višja od 25% zneska nagrade. Poleg tega je zahteva po plačilu 25% tržne vrednosti popolnoma nesmiselna, saj bi morala dejanska višina akontacije dohodnine znašati 33,3% tržne vrednosti nagrade, ker je nagrado v naravi potrebno predhodno obrutiti.

Kot drugo pa se pojavi problem vrednosti nagrade. Če je nagrajenec organizatorju sam dolžan plačati npr. 25% tržne vrednosti nagrade, kot to zahteva organizator, potem vrednost prejete nagradne ni več enaka njeni tržni vrednosti, pač pa se zmanjša na le 75% vrednosti. Nagrajenec je namreč s takim plačilom 25% nagrade pravzaprav »kupil«, kot drug dohodek pa se mu torej lahko šteje le še preostanek nagrade, ki mu bo podarjen. Toda tukaj se problem le še stopnjuje. Nova tržna vrednost je sedaj le 75% začetne vrednosti. Ker pa gre za nagrado v naravi, jo bo spet potrebno obrutiti, kar ima za posledico ponovno plačilo akontacije dohodnine. To pa nas spet privede do znižanja vrednosti nagrade, nato do določanje nove osnove za obrutenje in novo akontacijo dohodnine. Ugotovimo torej, da se začnemo vrteti v začaranem krogu.

Da ne bi prihajalo do takšnih napačnih in nekonsistentnih praks, je DURS 8.12.2009 objavil Pojasnilo št. 4210-233/2009-1, kjer je jasno zapisano, da je akontacijo dolžan plačati organizator nagradne igre za dobitnika in ne sam dobitnik nagrade. Pravila nagradne igre, v katerih organizator plača akontacijo dohodnine, vendar tako, da pred izročitvijo nagrade v naravi izstavi nagrajencu račun za izračunani znesek akontacij, po pojasnilu DURS niso v skladu z ZDoh-2 in ZDavP-2.

"Zavezanca zanima ali so pravila nagradne igre v skladu z veljavnima ZDoh-2 in ZDavP-2, če organizator plača akontacijo dohodnine, vendar tako, da pred izročitvijo nagrade v naravi izstavi nagrajencu račun za izračunani znesek akontacije. Po

---

⁷⁵ Povzeto po Šinkovec, Tratar - Obligacijski zakonik s komentarjem in sodno prakso, založba Oziris 2001, strani 202 in 203.

prejemu plačila akontacije izplačevalec nagrade odtegne in plača akontacijo dohodnine davčnemu organu. V nadaljevanju pojasnjujemo:

Navedena pravila nagradne igre niso v skladu z določbami Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 10/08, 78/08, 125/08, 20/09) in Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 24/08-ZDDKIS, 125/08, 20/09). ...

... Izračun in plačilo akontacije dohodnine je, v skladu z drugim odstavkom 126. člena ZDoh-2 in prvim odstavkom 58. in 59. člena ZDavP-2, za davčnega zavezanca dolžan opraviti plačnik davka (to je izplačevalec dohodka) na podlagi davčnega obračuna."

DURS je identično problematiko sicer obravnaval že dne 20. 5. 2005 v Pojasnilu št. 42401-10002/2005, vendar v tem starejšem pojasnilu ni izrecno navedel, da je neutemeljena zahteva organizatorja, naj prejemnik znesek akontacije dohodnine nakaže na organizatorjev TRR. Z novim pojasnilom iz leta 2009 je razčiščena tudi ta dilema, situacija pa je obrazložena jasneje in natančneje.

Vendar pa je leta 2013 DURS objavil novo pojasnilo na identično temo, kjer pa se je postavil na stališče, da je zahteva organizatorja, da mu mora nagrajenec plačati znesek, ki ustreza višini akontacije dohodnine, upravičena. V pojasnilu DURS, št. 4210-2118/2013-2 01-610-02 z dne 7. 3. 2013, je namreč v zadnjem odstavku navedeno naslednje:

"V skladu z navedenim se podeljevalec nagrade obveznosti plačila akontacije dohodnine za prejemnika nagrade ne more izogniti na način, da bi jo s pravili nagradne igre prevalil na nagrajenca. Besedna zveza akontacija dohodnine je v tem primeru lahko uporabljena le za določitev višine denarne obveznosti, ki jo je v skladu s pogoji denarne igre dolžan izpolniti prejemnik nagrade. Plačilo določenega zneska tako po vsebini ne predstavlja akontacije dohodnine, temveč obligacijsko obveznost prejemnika nagrade, da bo organizatorju povrnil del stroškov, oziroma sofinanciral nagrado."

Z vidika davčnih predpisov (ZDavP-2 in ZDoh-2) je pojasnilo DURS popolnoma korektno in v skladu s pojasnili iz leta 2005 in iz leta 2009, saj je lepo zapisano, da je akontacija dohodnine za davčnega zavezanca dolžan opraviti plačnik davka (to je izplačevalec dohodka oziroma podeljevalec nagrade) na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem.⁷⁶

Vendar pa je zadnji odstavek omenjenega pojasnila DURS v nasprotju s temeljnim pravnim okvirjem nagradnih iger. DURS namreč navaja, da plačilo določenega zneska organizatorju nagradne igre predstavlja obligacijsko obveznost prejemnika nagrade, da bo organizatorju

---

⁷⁶ Glej predzadnji odstavek pojasnilu DURS, št. 4210-2118/2013-2 01-610-02 z dne 7. 3. 2013.

povrnil del stroškov, oziroma sofinanciral nagrado. In ravno tukaj se pojavi neskladnost pojasnila DURS s temeljnimi obligacijskopравnimi izhodišči. Nagradna igra je po pravni definiciji namreč javna obljuba nagrade, ki s teoretično pravnega vidika spada med enostranske izjave volje.⁷⁷ Z enostransko izjavo volje pa si oseba naloži le obveznost, ne pa tudi pravico napram drugi osebi. Z enostransko izjavo volje tudi ne more nihče drugemu naložiti obveznosti, temveč le pravico ali pooblastilo, in to pod posebnimi zakonsko določenimi pogoji in predpostavkami.⁷⁸

Tudi Višje sodišče v Ljubljani je s sodbo II Cp 1914/2013 dne 28.08.2013⁷⁹ jasno določilo naslednje:

"Obveznost izjavitelja javne obljube nastane in obstaja brez potrebe sprejemanja njegove ponudbe, pač pa gre za izpolnitev z zakonom določenega pogoja, predpostavke za pravno veljavnost terjatev obljubljenega nagrade. V primeru, ko dajalec javne obljube noče izpolniti obljubljenega, je zahtevek tožnika na izpolnitev tega, kar je obljubljena korist. Izjava volje zavezuje osebo, ki je obljubila, da izpolni obljubo. "

S pravili nagradne igre (javne obljube nagrade) torej organizator ne more zahtevati, da bi mu moral dobitnik nagrade povrniti del stroškov ali pa da bi mu moral sofinancirati nagrado. Tudi če je taka obveznost zapisana v Splošnih pogojih nagradne igre, gre po mojem mnenju za neveljavno določilo, saj enostranska izjava organizatorja nagradne igre ne more ustvarjati obveznosti za udeleženca v nagradni igri. Organizator nagradne igre mora torej nagrado v naravi obrutiti, odvesti ustrezno akontacijo dohodnine v proračun, ter nagrado v naravi izročiti nagrajencu.

Seveda obstajajo tudi take vrste nagradnih iger, kjer se organizator zaveže deloma financirati določen predmet oz. odobriti določen popust pri nakupu (npr. v nagradni igri organizator nagrajencu omogoči nakup novega vozila s 50% popustom). Vendar take vrste nagradnih iger ne smemo šteti kot nagradne igre, kjer je kot nagrada obljubljeno vozilo in kjer se za prevzem nagrade (vozila) zahteva delno doplačilo nagrajenca (preostalih 50% cene). V takšni nagradni igri namreč nagrade ne predstavlja vozilo samo, pač pa jo predstavlja znesek odobrenega popusta.

---

⁷⁷ Enostranske izjave volje ureja 5. oddelek II. Poglavlja OZ in so po vsebini posebnost obligacijskega prava, saj nastanejo z izjavo volje le ene osebe. Slovensko pravo pozna le dve vrsti enostranskih izjav volje, in sicer "javno obljube nagrade" ter "vrednostne papirje".

⁷⁸ Povzeto po Šikovec, Tratar: OZ s komentarjem in prakso, založba Oziris, december 2001, stran 202.

⁷⁹ Dostopno dne 12.07.2016 preko povezave

[http://www.sodnapraksa.si/?q=II%20Cp%201914/2013&database\[IESP\]=IESP&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=2012032113061242](http://www.sodnapraksa.si/?q=II%20Cp%201914/2013&database[IESP]=IESP&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=2012032113061242) .

Drži sicer, da lahko nagrajenec nagrado prevzame le ob plačilu preostale vrednosti vozila. Zgolj popusta namreč ne more koristiti, če hkrati ne kupi tudi vozila. Vendar pa nagrajenčevo doplačilo ne predstavlja soprispevka k nagradi ali "povrnitve dela stroškov, oziroma sofinanciranja nagrade" (tako pojasnilo DURS, št. 4210-2118/2013-2 01-610-02 z dne 7. 3. 2013). Nagrado (polovico vrednost vozila) bo namreč podelil organizator sam in bo od nje tudi zavezan obračunati ustrezne dajatve⁸⁰, nagrajenec pa bo nato za svojo korist prispeval še dodaten znesek, ki se bo prištel k vrednosti nagrade, z namenom, da si kupi določeno stvar (vozilo), ki sama ni bila opredeljena kot nagrada.

---

⁸⁰ Odobritev 50% popusta ob nakupu vozila se obravnava kot dohodek v naravi, zato bo moral organizator ta znesek predhodno še obrutiti s koeficientom davčnega odtegljaja.

5. PROBLEMATIKA IZPLAČILA DOHODKA V NARAVI

5.1. Davčna osnova in stopnje dohodnine v Sloveniji

Najpomembnejši element pri dohodninskih predpisih igra dohodninska lestvica, ki je s strani države določen razpored davčnih razredov. Za razpored je bistveno število razredov, meje med njimi ter višina davka v posameznem razredu. Večje število razredov praviloma pomeni tudi boljše doseganje načela pravične obdavčitve, saj je posameznika mogoče natančneje uvrstiti v posamezni razred z njemu čim bolj podobnimi zavezanci.⁸¹

V Sloveniji v letu 2016 na podlagi 122. člena ZDoh-2 in Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2016, obstajajo štirje dohodninski razredi, ki obdavčitev dohodka vežejo glede na višino letne neto davčne osnove. Neto letna davčna osnova predstavlja seštevek bruto dohodkov po 109. členu ZDoh-2, zmanjšan za olajšave, normirane stroške in prispevke za socialno varnost.

Dohodninski razredi v letu 2016 so določeni po naslednjem ključu:

Davčni razredi 2016			
Če znaša neto letna davčna osnova v eurih		Znaša dohodnina v eurih	
od	do		
	8.021,34		16%
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27% nad 8.021,34
20.400,00	70.907,20	4.625,65	+ 41% nad 20.400,00
70.907,20		25.333,60	+ 50% nad 70.907,20

Odstotek dohodnine v posameznem razredu (16%, 27%, 41% oz. 50%) ne predstavlja končne stopnje dohodnine, pač pa predstavlja le odstotek, po katerem je obdavčena neto letna davčna osnova, ki presega prejšnje razrede. Ko pogovorno rečemo, da nekdo po dohodkih "spada v 41% razred", to dejansko ne pomeni, da plača 41% dohodnine od neto letne davčne osnove. Taka oseba namreč plača:

- 16% od dela neto letne davčne osnove, ki ne presega 8.021,34 EUR,
- 27% od dela neto davčne osnove med 8.021,34 EUR in 20.400,00 EUR, in
- 41% od dela neto davčne osnove, ki presega 20.400,00 EUR.

⁸¹ Povzeto po Škof Bojan, Teržan Rok: Slovenska dohodnina v primerjavi z ostalimi evropskimi državami, Davčno-finančna praksa, Letnik 11, številka 10 (2010), str. 13.

Posledično je njegova efektivna stopnja dohodnine zgolj seštevek obdavčitev po posameznih razredih. Efektivna stopnja dohodnine, ki jo zavezanec plača od neto letne davčne osnove, je bistveno nižja od predpisanih 16%, 27%, 41% in 50%. Dejansko so efektivne stopnje dohodnine po posameznih razredih sledeče:

Efektivne stopnje dohodnine po davčnih razredih 2016			
Če znaša neto letna davčna osnova v eurih		Znaša efektivna stopnja dohodnine	
od	do	od najmanj	do največ
0,00	8.021,34		16,00 %
8.021,34	20.400,00	16,01 %	22,67%
20.400,00	70.907,20	22,68 %	35,73 %
70.907,20		35,74 %	49,99 %

Oseba, ki po dohodkih "spada v 41% razred", torej efektivno plača le med 22,67% in 35,73% dohodnine, nikakor pa dohodnine ne plača po stopnji 41% od neto davčne osnove.

Glede na osnovne statistične podatke iz odločb o odmeri dohodnine za leto 2013, ki jo je objavilo Ministrstvo za finance⁸², je povprečna efektivna davčna stopnja v letu 2013 znašala 21,6%, po posameznih davčni razredih pa je povprečna efektivna stopnja dohodnine sledeča:

- v prvem davčnem razredu je povprečna efektivna davčna stopnja 14,7%,
- v drugem davčnem razredu je povprečna efektivna davčna stopnja znašala 18,1 %,
- v tretjem davčnem razredu je povprečna efektivna davčna stopnja znašala 28,4%,
- v četrtem davčnem razredu je povprečna efektivna davčna stopnja 41 %.

5.2. Vpliv vrednosti nagrade (dohodka v naravi) na davčno osnovo zavezanca

Ker nagrada po 3. točki 3. odstavka 105. člena ZDoh-2 spada med druge dohodke po ZDoh-2, drugi dohodki pa se skladno s 109. členom ZDoh-2 všttevajo v letno osnovo za odmero dohodnine, vrednost prejete nagrade poveča neto letno davčno osnovo zavezanca. Pri tem je potrebno podariti, da se od nagrad ne plačuje prispevkov za socialno varnost, niti zakon pri obračunavanju akontacije dohodnine od nagrad ne predvideva upoštevanja normiranih stroškov. Zato se neto davčna osnovo zavezanca poveča kar za znesek bruto vrednosti prejete nagrade.

⁸² Ministrstvo za Finance: Osnovni statistični podatki iz odločb odmere dohodnine za leto 2013 (maj 2015), stran 5, dostopno dne 12.07.2016 na povezavi: http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/javne_objave/Statisticna_analiza_2013.pdf .

Kot že omenjeno, je podeljevalec nagrade dolžan kot akontacijo dohodnine odvesti 25% bruto vrednosti nagrade. Posledično pa se lahko zgodi, da je ta 25% akontacija dohodnine nižja ali pa višja od efektivne stopnje dohodnine nagrajenca v posameznem letu, kakršno se ugotovi v njegovi letni dohodninski odločbi.

Če nagrajenec glede na letno neto davčno osnovo (v katero smo zajeli tudi bruto vrednost nagrade) spada v prvi ali drugi dohodninski razred, kjer efektivna stopnja dohodnine dosega največ 22,67%, bo ob koncu leta dobil vrnjeno razliko med 25% medletno akontacijo dohodnine od nagrade in dejansko efektivno stopno dohodnine po letni davčni odločbi. Nagrajenci iz spodnjega dela tretjega dohodninskega razreda bodo prav tako dobili vrnjen del akontacije dohodnine. Za zavezance, ki se uvrščajo v sredino tretjega dohodninskega razreda ali celo v četrti dohodninski razred, pa bo ob prejemu dohodninske odločbe nastala obveznost za doplačilo dohodnine. Medletna akontacija dohodnine od nagrade je bila namreč odtegnjena po stopnji 25%, medtem ko njihova efektivna stopnja dohodnine presega 25%.

To torej pomeni, da osebe z nižjimi dohodki iz nagrajne igre, kjer se podali nagrada v naravi, prejmejo večjo korist oz. večji neto dohodek, kot osebe z višjimi dohodki. Poleg same nagrade v naravi namreč ob koncu leta prejmejo še vračilo preveč plačane akontacije dohodnine, medtem ko morajo osebe z višjimi dohodki ob prejemu enake nagrade v naravi še doplačati dohodnino.

Vendar pa zgoraj napisano velja zgolj v teoriji oz. v idealnih razmerah, kjer bi lahko zanemarili vse ostale postavke, ki vplivajo na končno davčno obveznost. Kot bo prikazano v nadaljevanju, se v realnosti izkaže, da na končno davčno obveznost zavezanca v veliki meri vplivajo tudi olajšave, še posebej pri zavezancih z najnižjimi dohodki, ki zaradi svojih osebnih okoliščin (konkretno zaradi nižjih dohodkov iz dela) med letom uveljavljajo pravico do povečane splošne olajšave po 2. in 3. odstavku 111. člena ZDoh-2. Ravno osebne okoliščine na strani davčnega zavezanca so tiste, ki v največji meri vplivajo na njegovo davčno sposobnost in davčno obveznost. Dohodnina je namreč po vsebini osebni davek, kar pomeni, da na davčno sposobnost zavezanca (osebe) vplivajo tudi in predvsem njegove osebne okoliščine, ki pa se med zavezanci seveda razlikujejo.⁸³ Pri tem pa moramo pri upoštevanju osebnih okoliščin določiti tudi zdravo mejo, katere okoliščine bomo za namene obdavčitve še upoštevali (npr. višina dohodka, število otrok...) in katerih ne (spol, rasa...)⁸⁴ Ta splošna značilnost dohodnine je torej predvsem posledica številnih razlik med davčnimi zavezanci, ki nastanejo zaradi davčnih olajšav, povezanih s posameznim davčnim

---

⁸³ Povzeto po Kobal Aleš, Dohodnina po novem / z uvodnim komentarjem, Maribor, Davčni inštitut, 2004, str. 26.

⁸⁴ Povzeto po Klun Maja, Davčni sistem, Fakulteta za upravo, Ljubljana, 2006, str.14.

zavezancem, in progresivne davčne stopnje.⁸⁵ Obenem pa so davčne olajšave tudi orodje v rokah države, preko katerega se ohranja blaginja, ustrezno prerazporeja dohodek od bolj premožnih k manj premožnim, nudi varnost in pomoč socialno ogroženim, ter skrbi za ogrožene in prizadete osebe.⁸⁶

5.3. Računski del

Oglejmo si nekaj računskih primerov, kako različne vrednosti dobitkov v naravi v nagradnih igrah vplivajo na osebe z različnimi dohodki.

Izvedena bo simulacija z dvema različnima nagradama v nagradni igri, in sicer:

- v bruto vrednosti 1.000,00 EUR (npr. potovanje v London v neto vrednosti 750 EUR) in
- v bruto vrednosti 20.000,00 EUR (npr. osebni avtomobil v neto vrednosti 15.000 EUR).

Pri vsaki od nagrad bodo izračunani davčni učinki za 6 oseb, ki prejemajo mesečno plačo v bruto višini:

- 790,73 EUR (minimalna plača),
- 900,00 EUR,
- 1.000,00 EUR,
- 1.500,00 EUR,
- 3.000 EUR, in
- 5.000 EUR.

Ob izračunu smo izhajali iz sledečih predpostavk in omejitev:

- oseba prejme le 12 mesečnih plač, pri katerih se ji obračuna prispevke za socialno varnost in akontacijo dohodnine po dohodninski lestvici;
- poleg nagrade v nagradni igri oseba ne prejme nobenih drugih obdavčljivih dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo (npr. regres, avtorski honorarji itd.);
- oseba uveljavlja splošno dohodninsko olajšavo v najvišji možni višini (t.j. uveljavlja tudi povečano splošno olajšavo po 2. in 3. odstavku 111. člena ZDoh-2, kjer je to mogoče);
- oseba uveljavlja posebno olajšavo za enega vzdrževanega otroka.

---

⁸⁵ Povzeto po Škof Bojan, Kobal Aleš, Dohodnina z vidika subjekta obdavčitve, Podjetje in delo, št. 3/4, 2000, str. 500-522.

⁸⁶ Povzeto po Stanovnik Tine: Javne finance – učbenik, Ekonomska fakulteta, Ljubljana, 2008, str. 81.

Kot izhodišče so bili vzeti izračuni letne dohodninske obveznosti vsake od oseb, glede na njeno letno plačo:

MESEČNA PLAČA	790,73	900,00	1.000,00	1.500,00	3.000,00	5.000,00
LETNI BRUTO DOHODEK:	9.488,76	10.800,00	12.000,00	18.000,00	36.000,00	60.000,00
- plača	9.488,76	10.800,00	12.000,00	18.000,00	36.000,00	60.000,00
- nagrada v nagradi igri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PLAČANI PRISPEVKI	2.097,02	2.386,80	2.652,00	3.978,00	7.956,00	13.260,00
OLAJŠAVE	8.956,74	8.956,74	6.855,56	5.739,62	5.739,62	5.739,62
NETO DAVČNA OSNOVA	0,00	0,00	2.492,44	8.282,38	22.304,38	41.000,38
ODMERJENA DOHODNINA PO DOH. ODLOČBI	0,00	0,00	398,79	1.353,89	5.406,45	13.071,81
EFEKTIVNA STOPNJA DOHODNINE	0,00%	0,00%	16,00%	16,35%	24,24%	31,88%
DOHODNINSKI RAZRED	1	1	1	2	3	3
PLAČANE AKONTACIJE:	0,00	0,00	398,79	1.353,89	5.406,45	13.071,81
- od plače	0,00	0,00	398,79	1.353,89	5.406,45	13.071,81
- od nagrade	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vračilo/doplačilo dohodnine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Nato je bila narejena simulacija letne davčne obveznosti, če vsaka od oseb poleg redne plače prejme še nagrado v naravi, v bruto vrednosti 1.000 EUR (npr. potovanje v London v neto vrednosti 750 EUR):

MESEČNA PLAČA	790,73	900,00	1.000,00	1.500,00	3.000,00	5.000,00
LETNI BRUTO DOHODEK:	10.488,76	11.800,00	13.000,00	19.000,00	37.000,00	61.000,00
- plača	9.488,76	10.800,00	12.000,00	18.000,00	36.000,00	60.000,00
- nagrada v nagradi igri	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00
PLAČANI PRISPEVKI	2.097,02	2.386,80	2.652,00	3.978,00	7.956,00	13.260,00
OLAJŠAVE	8.956,74	6.855,56	5.739,62	5.739,62	5.739,62	5.739,62
NETO DAVČNA OSNOVA	0,00	2.557,64	4.608,38	9.282,38	23.304,38	42.000,38
ODMERJENA DOHODNINA PO DOH. ODLOČBI	0,00	409,22	737,34	1.623,89	5.816,45	13.481,81
EFEKTIVNA STOPNJA DOHODNINE	0,00%	16,00%	16,00%	17,49%	24,96%	32,10%
DOHODNINSKI RAZRED	1	1	1	2	3	3
PLAČANE AKONTACIJE:	250,00	250,00	648,79	1.603,89	5.656,45	13.321,81
- od plače	0,00	0,00	398,79	1.353,89	5.406,45	13.071,81
- od nagrade	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00
Vračilo/doplačilo dohodnine	-250,00	159,22	88,55	20,00	160,00	160,00

In še simulacija letne davčne obveznosti, če vsaka od oseb poleg redne plače prejme nagrado v naravi, v bruto vrednosti 20.000,00 EUR (npr. osebni avtomobil v neto vrednosti 15.000 EUR):

MESEČNA PLAČA	790,73	900,00	1.000,00	1.500,00	3.000,00	5.000,00
LETNI BRUTO DOHODEK:	29.488,76	30.800,00	32.000,00	38.000,00	56.000,00	80.000,00
- plača	9.488,76	10.800,00	12.000,00	18.000,00	36.000,00	60.000,00
- nagrada v nagradi igri	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00	20.000,00
PLAČANI PRISPEVKI	2.097,02	2.386,80	2.652,00	3.978,00	7.956,00	13.260,00
OLAJŠAVE	5.739,62	5.739,62	5.739,62	5.739,62	5.739,62	5.739,62
NETO DAVČNA OSNOVA	21.652,12	22.673,58	23.608,38	28.282,38	42.304,38	61.000,38
ODMERJENA DOHODNINA PO DOH. ODLOČBI	5.139,02	5.557,82	5.941,09	7.857,43	13.606,45	21.271,81
EFEKTIVNA STOPNJA DOHODNINE	23,73%	24,51%	25,17%	27,78%	32,16%	34,87%
DOHODNINSKI RAZRED	3	3	3	3	3	3
PLAČANE AKONTACIJE:	5.000,00	5.000,00	5.398,79	6.353,89	10.406,45	18.071,81
- od plače	0,00	0,00	398,79	1.353,89	5.406,45	13.071,81
- od nagrade	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00
Vračilo/doplačilo dohodnine	139,02	557,82	542,30	1.503,54	3.200,00	3.200,00

5.4. Poračun dohodnine po dohodninski odločbi

Predhodno je bilo že navedeno, da bi morali v teoriji (oz. v idealnih razmerah, kjer zanemarimo olajšave in ostale postavke, ki vplivajo na končno davčno obveznost) zavezanci z nižjimi dohodki, ki med letom plačujejo akontacijo dohodnine po stopnjah, nižjih od 25%, ob prejemu dohodninske odločbe prejeti tudi vrnjeno razliko med akontirano 25% dohodnino od nagrade in svojim končnim odstotkom dohodnine. V realnosti pa temu ni tako, saj na končno davčno obveznost močno vplivajo olajšave zavezancev – še posebej povečana splošna olajšava, ki pripade zavezancem z nižjimi dohodki. Ker se ob prejemu nagrade njena bruto vrednost vključi v letni skupni dohodek zavezanca, se lahko zgodi, da zavezanec ob koncu leta ne bo upravičen do uveljavljanja povečane splošne olajšave po 2. in 3. odstavku 111. člena ZDoh-2, ki jo je sicer med letom uveljavljal pri dohodku iz zaposlitve. To se lepo vidi iz primera zavezanca, ki mesečno zasluži 900 EUR:

MESEČNA PLAČA	900,00	900,00	900,00
LETNI BRUTO DOHODEK:	10.800,00	11.800,00	30.800,00
- plača	10.800,00	10.800,00	10.800,00
- nagrada v nagradi igri	0,00	1.000,00	20.000,00
PLAČANI PRISPEVKI	2.386,80	2.386,80	2.386,80
OLAJŠAVE	8.956,74	6.855,56	5.739,62
NETO DAVČNA OSNOVA	0,00	2.557,64	22.673,58
ODMERJENA DOHODNINA PO DOH. ODLOČBI	0,00	409,22	5.557,82
EFEKTIVNA STOPNJA DOHODNINE	0,00%	16,00%	24,51%
DOHODNINSKI RAZRED	1	1	3
PLAČANE AKONTACIJE:	0,00	250,00	5.000,00
- od plače	0,00	0,00	0,00
- od nagrade	0,00	250,00	5.000,00
Vračilo/doplačilo dohodnine	0,00	159,22	557,82

Vidimo lahko, da pri nagradi v višini 1.000 EUR zavezanec izgubi pravico do dela povečane splošne olajšave po 3. odstavku 111. člena ZDoh-2, v primeru prejema nagrade v višini 20.000 EUR pa izgubi tudi pravico do povečane splošne olajšave po 2. odstavku 111. člena ZDoh-2 v celoti. Te olajšave mu torej v celoti propadejo in jih v svoji letni dohodninski napovedi ne bo smel uveljavljati.

Pri nagradi v višini 1.000 EUR tak zavezanec sicer ne pade v višji davčni razred, vseeno pa bo ob koncu leta dolžan doplačati dohodnino v višini 159,22 EUR. Obveznost za doplačilo ne izhaja iz same nagrade, pač pa iz zavezančevega dohodka iz delovnega razmerja, saj med letom od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja zavezanec ni plačeval akontacije dohodnine. Njegova neto davčna osnova od dohodka iz delovnega razmerja je bila namreč ravno zaradi uveljavljanja celotne povečane splošne olajšave po 2. in 3. odstavku 111. člena ZDoh-2 enaka nič. Nato pa se je na letni ravni izkazalo, da njegovi skupni dohodki, ki se všttevajo v letno davčno osnovo po 109. členu ZDoh-2 presegajo mejo za uveljavljanje povečane splošne olajšave po 3. odstavku 111. člena ZDoh-2, vseeno pa je zavezanec obdržal pravico do uveljavljanja povečane splošne olajšave po 2. odstavku 111. člena ZDoh-2. Če bi prejel nagrado v višini 20.000 EUR, pa bi izgubil tudi pravico do tega dela olajšave.

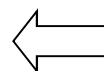
V primeru nagrad večjih vrednosti pa se poleg efekta izgube olajšave pojavi še efekt prehoda v višji dohodninski razred. Iz tabele, kjer so prikazani učinki prejema nagrade v višini 20.000 EUR, je jasno razvidno, da so ob prejemu te nagrade vsi zavezanci, vključno s tistimi, ki je sicer med letom prejemal le minimalno plačo, pristali v tretjem dohodninskem razredu (41%), v katerem je efektivna stopnja dohodnine med 22,68% in 35,73%. Ker bruto vrednost nagrade zavezancu za enak znesek povečuje neto davčno osnovo (pri sami nagradi namreč ne moremo upoštevati plačanih prispevkov, olajšav ali normiranih stroškov), se torej zavezanec ob prejemu nagrade v vrednosti 20.000 EUR avtomatično znajde na pragu tretjega dohodninskega razreda, ki se začne pri neto davčni osnovi 20.400 EUR. Za vse zavezance iz zgornjega izračuna je posledično nastala obveznost doplačila dohodnine, saj med letom plačane akontacije dohodnine ne zadoščajo za pokritje celotne dohodninske obveznosti.

5.5. Primerjava izplačila nagrad različnih vrednosti osebam v različnih dohodninskih razredih

Kot že omenjeno, prejem nagrade v nagradni igri poveča neto letno davčno osnovo zavezanca, to povečanje pa je še posebej izrazito pri zavezancih z nižjimi dohodki in pri zavezancih, ki uveljavljajo povečano splošno olajšavo. Na spodnjem primeru je vidno, da se zavezancu z 900 EUR bruto mesečne plače ob prejemu nagrade zgolj v višini 1.000 EUR spremeni efektivna stopnja dohodnine za celih 16 odstotnih točk. Prejem večje nagrade v

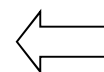
višini 20.000 EUR pa zavezancu efektivno stopnjo dohodnine poveča za kar 24,51 odstotnih točk (označeno s puščico).

MESEČNA PLAČA	900,00	900,00	900,00
LETNI BRUTO DOHODEK:	10.800,00	11.800,00	30.800,00
- plača	10.800,00	10.800,00	10.800,00
- nagrada v nagradi igri	0,00	1.000,00	20.000,00
ODMERJENA DOHODNINA PO DOH. ODLOČBI	0,00	409,22	5.557,82
EFEKTIVNA STOPNJA DOHODNINE	0,00%	16,00%	24,51%
DOHODNINSKI RAZRED	1	1	3

Nasprotno pa prejem nagrade nima tako velikih učinkov na zavezance, katerih letna davčna osnova je že sicer visoka. Spodaj je naveden primer osebe, ki prejema 5.000 EUR bruto mesečne plače. Prejem nagrade v višini 1.000 EUR taki osebi efektivno stopnjo dohodnine poveča le za vsega 0,22 odstotne točke, prejem nagrade v višini 20.000 EUR pa ji efektivno stopnjo dohodnine poveča za 2,99 odstotne točke (označeno s puščico).

MESEČNA PLAČA	5.000,00	5.000,00	5.000,00
LETNI BRUTO DOHODEK:	60.000,00	61.000,00	80.000,00
- plača	60.000,00	60.000,00	60.000,00
- nagrada v nagradi igri	0,00	1.000,00	20.000,00
ODMERJENA DOHODNINA PO DOH. ODLOČBI	13.071,81	13.481,81	21.271,81
EFEKTIVNA STOPNJA DOHODNINE	31,88%	32,10%	34,87%
DOHODNINSKI RAZRED	3	3	3

Nizko znižanje učinkovite davčne stopnje je v tem primeru povsem razumljivo, saj relativna višina nagrade glede na letno plačo pri osebah z višjimi dohodki predstavlja bistveno manjši delež, kot pri osebah z nizkimi dohodki. Poleg tega osebe z višjimi dohodki že v štartu ne morejo uveljavljati povečane splošne olajšave, zato pri njih ne more priti do povečanega efekta obdavčitve na račun izgube olajšav.

5.6. Zaključne ugotovitve

Ugotovimo lahko, da so pomanjkljivosti trenutno veljavnega sistema sintetične obdavčitve dobitkov iz nagradnih iger naslednje:

- medletna akontacija dohodnine v višini 25% ni praktično nikoli enaka nagrajenčevi letni učinkoviti stopnji dohodnine. Posledično morajo zavezanci ob koncu leta dohodnino doplačati, ali pa jo dobijo povrnjeno;
- ker se vrednost nagrade všteva v letno osnovo za odmero dohodnine (oz. direktno povečuje neto letno davčno osnovo, saj se od nagrad ne obračunava prispevkov za socialno varnost in ne odšteva normiranih stroškov) prejemnik nagrade med letom nikoli ne more zagotovo vedeti, kakšna bo njegova letna davčna obveznost;
- prejem vrednejše nagrade med letom pri zavezancih, ki uveljavljajo povečano splošno olajšavo (t.j. pri tistih, ki imajo najnižje dohodke med letom), praviloma povzroči izgubo pravice do povečane splošne olajšave, kar vodi do obveznosti za doplačilo dohodnine ob koncu leta;
- prejem nagrade v večji vrednosti nagrajenca na letni ravni praviloma uvrsti vsaj en dohodninski razred višje;
- osebi z različnimi dohodki, ki med letom prejmeta enako nagrado v naravi, od te nagrade nimata enakih neto koristi. Prejemnik, čigar letna učinkovita stopnja dohodnine bo nižja od 25%, bo poleg nagrade prejel tudi denarni znesek v višini preveč plačane akontacije dohodnine. Prejemnik, čigar letna učinkovita stopnja dohodnine pa bo višja od 25%, bo moral ob koncu leta del svojih neto dohodkov nameniti še za doplačilo dohodninske obveznosti. S tem bo neto korist iz iste nagrade zanj manjša;
- proračun med letom ne more predvideti, kakšen delež med letom akontirane dohodnine iz naslova nagradnih iger bo potrebno ob koncu leta vrniti zavezancem, katerih letna učinkovita dohodninska stopnja bo nižja od 25% (v točki 6.3. tega dela bo predstavljeno, da takšni zavezanci predstavljajo skoraj 94% vseh zavezancev, ki jim je izdana dohodninska odločba).

6. MOŽNOST IN SMOTRNOST OBDAVČEVANJA DOBITKOV V NAGRADNIH IGRAH PO SISTEMU CEDULARNE OBDAVČITVE

6.1. Opis trenutnega stanja

Dohodki, ki jih prejema fizična oseba, se lahko bodisi všttevajo v letno davčno osnovo (sintetična obdavčitev) ali pa se ne všttevajo v letno davčno osnovo in so obdavčeni s končnim davkom (cedularna obdavčitev).

Od vseh vrst dohodkov, ki jih definira Zakon o dohodnini, so po načelu cedularne obdavčitve obdavčeni le naslednji dohodki⁸⁷:

- dohodek iz kapitala (III.6. poglavje ZDoh-2), kamor spadajo obresti, dividende in dobiček iz kapitala,
- dohodek iz dejavnosti, za katerega se uporablja princip normiranih odhodkov (III.3. poglavje ZDoh-2), in
- dohodek od oddajanja premoženja v najem (III.5.1. poglavje ZDoh-2).

Cedularno so obdavčeni predvsem pasivni dohodki – torej dohodki, ki niso odvisni od aktivnega udejstvovanja zavezanca in ki nastanejo tudi brez njegove bistvene vpletenosti oz. aktivnosti (npr. obresti se natečejo s časom, kapitalski dobiček nastane zaradi povečanja tržne vrednosti kapitala v času od nabave do prodaje, dividenda je lahko izplačana glede na uspešnost družbe, v kateri zavezanec nima nujno aktivne poslovodne vloge). Manjšo izjemo predstavlja le obdavčevanje dohodka iz dejavnosti, za katerega se uporablja princip normiranih odhodkov. Ta je bil v sistem cedularne obdavčitve prenesen šele s 1.1.2013, pred tem pa se je dobiček iz dejavnosti vedno vštteval v letno davčno osnovo zavezanca po sistemu sintetične obdavčitve.⁸⁸

Vse ostale vrste dohodkov po ZDoh-2, vključno z dohodki iz dobitkov v nagradnih igrah, se všttevajo v letno davčno osnovo zavezanca in so obdavčeni po dohodninski lestvici iz 122. člena ZDoh-2 ob predhodnem upoštevanju možnosti znižanja letne davčne osnove za predpisane obvezne socialne prispevke, stroške in olajšave, kakor to določa 119. člena ZDoh-2 (sintetična obdavčitev).

Kakor je obrazloženo v 5. poglavju tega dela, prejem nagrade v nagradni igri zaradi všttevanja v letno davčno osnovo in zaradi principa sintetične obdavčitve vpliva na efektivno obdavčitev fizične osebe z dohodnino, obenem pa vpliva tudi na pravico do uveljavljanja povečane

---

⁸⁷ Glej 131.a člen ZDoh-2.

⁸⁸ Sprememba je bila uvedena z novelo ZDoh-2L decembra 2012 v Uradnem listu RS št. 94/2012 in se uporablja za davčna leta, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2013.

splošne olajšave. Zato se zastavlja vprašanje, ali ne bi bilo morda pravičneje dobitke v nagradi igri obravnavati kot pasivne dohodke ter na njih aplicirati princip cedularne obdavčitve ?

Pregled aktivnosti zavezanca in lastnosti dobitka v nagradni igri namreč nakazuje na dejstvo, da imajo taki dohodki več kvalitet pasivnih dohodkov, kot kvalitet aktivnih dohodkov. Pri sodelovanju v nagradni igri namreč aktivnost zavezanca predstavlja zgolj izpolnitev zahtevanega dejanja, kakor ga je definiral organizator (npr. odgovoriti na vprašanje, poslati dopisnico, posredovati osebne podatke). Pa še ta izpolnitev običajno ni zahtevna oz. od zavezanca ne terja večjih naporov ali trajnejšega aktivnega udejstvovanja.

Od tu naprej pa zavezanec nima več aktivne vloge. Sam namreč ne more vplivati na potek nagradne igre, na kraj, čas ali način izbora nagrajenca, na podelitev nagrade ali na izplačilo. Vse te aktivnosti so v rokah organizatorja nagradne igre.

Dobitek v nagradni igri bi torej po lastnostih dohodka in po aktivnosti zavezanca lahko neposredno primerjali z obrestmi ali dividendami, katerih obdavčitev prav tako ureja ZDoh-2. Za pridobivanje obresti je namreč zavezanec aktiven le pri pologu sredstev na bančni račun, nato pa se obresti natečejo same, neodvisno od volje in aktivnosti zavezanca. Enako velja za dividende, kjer je aktivnost zavezanca omejena na pridobitev lastništva v poslovnem subjektu, od tu dalje pa je zavezanec lahko povsem pasiven in na koncu (če ima podjetje dobiček) kljub svoji pasivnosti prejme dividendo.

Zaključimo lahko, da imajo dobitki v nagradnih igrah praktično vse lastnosti tipičnih pasivnih prihodkov, ki pa se po ZDoh-2 primarno obdavčujejo po principu cedularne obdavčitve.

Dodatno vzporednico lahko potegnemo tudi z obdavčitvijo nagrad pri igrah na srečo. Dobitek pri igri na srečo je predmet obdavčitve po ZDDKIS in je izvzet iz obdavčitve po ZDoh-2 (4. točka 19. člena ZDoh-2). Z davkom na dobitke pri klasičnih igrah na srečo je obdavčen vsak dobiček, ki je bil pridobljen pri klasičnih igrah na srečo, kot jih ureja ZIS, in katerega vrednost je 300 EUR ali več⁸⁹. Davek se plača po stopnji 15% in se šteje za dokončen davek⁹⁰. Davek v breme prejemnika dobitka odtegne in plača izplačevalec⁹¹, sam dobiček iz igre na srečo pa se prejemniku ne všteva v letno osnovo za odmero dohodnine. Tudi tukaj gre za princip cedularne obdavčitve, pri čemer je tudi prag za obdavčljivost dohodka predpisan relativno visoko (300 EUR) glede na višino neobdavčenega zneska za nagrade po ZDoh-2 (42 EUR).

---

⁸⁹ Glej 2. člen ZDDKIS.

⁹⁰ Glej 6. člen ZDDKIS.

⁹¹ Glej 3. člen ZDDKIS.

ZDDKIS dobitkov pri klasičnih igrah na srečo prav tako ne omejuje zgolj na denarne dobitke. Po 2. odstavku 2. člena ZDDKIS se namreč za dobitok po tem zakonu šteje vsako izplačilo dobitka, ne glede na obliko, v kateri je bil izplačan. To določbo pa dodatno pojasni še 2. odstavek 5. člena ZDDKIS, ki izrecno navede, da če je dobitok stvar, storitev ali pravica, je za namene tega zakona vrednost pridobljenega dobitka njegova tržna vrednost, povečana s koeficientom davčnega odtegljaja, ki znaša 1,1765.

Očitno torej v zakonodaji mehanizem za cedularno obdavčitev dobitkov v denarju in v naravi, ki so prejeti na podlagi izvedenega žrebanja, že obstaja, a le v sklopu obdavčitve dobitkov od klasičnih iger na srečo.

Postavlja se torej vprašanje, ali ne bi bilo torej smiselno tudi dohodninske zakonodaje spremeniti na način, da bi dohodke v nagradnih igrah obdavčili cedularno in po enakem principu, kot dobitke iz klasičnih iger na srečo.

6.2. Konkreten predlog za spremembo obstoječe zakonodaje

Kadar se nagrade v nagradnih igrah izplačajo v denarju, uvedba cedularne obdavčitve takšne nagrade ne bi predstavljala posebne ovire. Od obljubljenega zneska bi namreč organizator odtegnil davek po predpisani stopnji ter razliko nakazal nagrajencu. Takšen princip plačila davka je v veljavi že sedaj, le da se odtegnjeni davek (25% akontacija dohodnine) po trenutno veljavni zakonodaji ne šteje za dokončen davek (ampak kot akontacija dohodnine), dohodek pa se všteta v letno davčno osnovo zavezanca.

Za spremembo zakonodaje, ki bi cedularno obdavčila tudi denarne dobitke v nagradnih igrah, bi bilo torej potrebno:

- ustrezno dopolniti 19. člen ZDoh-2 na način, da bi se poleg "dobitkov od iger na srečo po ZIS", kot dohodek, ki se ne šteje za dohodek fizične osebe po ZDoh-2, upošteval tudi dobitok v nagradnih igrah;
- izbrisati 3. odstavek 108. člena ZDoh-2, saj po spremembi pristopa k obdavčenju ne bi imel več pomena;
- spremeniti naslov in 1. člen ZDDKIS na način, da bi poleg "davka na dobitke pri klasičnih igrah na srečo" urejal tudi "davke na dobitke v nagradnih igrah";
- spremeniti 2. odstavek 2. člena ZDDKIS na način, da bi z davkom (poleg dobitkov, ki so bili pridobljeni pri klasičnih igrah na srečo, kot jih določa ZIS) obdavčili tudi "dobitke v nagradnih razpisih v reklamne namene, ki jih prirejajo gospodarske družbe in druge pravne osebe ter samostojni podjetniki posamezniki"⁹²;

---

⁹² Takšno definicijo nagradne igre, ki se ne šteje za igro na srečo po ZIS, navaja že sam 5. člen ZIS.

- spremeniti 4. odstavek 2. člena ZDDKIS na način, da bi iz obdavčitve (poleg dobitkov v klasičnih igrah na srečo, ki so manjši od 300 EUR) izvzel tudi "dobitke v nagradnih razpisih v reklamne namene";
- višina neobdavčenega zneska lahko ostane enaka, kot pri klasičnih igrah na srečo (do vključno 300 EUR), ali pa se za nagradne igre ustrezno prilagodi;
- višina davčne stopnje davka na dobitke lahko ostane enaka, kot pri klasičnih igrah na srečo (15%), ali pa se za nagradne igre ustrezno prilagodi. Ob prilagoditvi bi bilo seveda potrebno ustrezno korigirati še 2. odstavek 5. člena ZDDKIS, ki govori o koeficientu davčnega odtegljaja.

Podoben sistem, ki bi v veliki meri posnemal ureditev iz ZDDKIS, bi lahko uvedli tudi pri nagradah v naravi, ki se podelijo v nagradnih igrah. V tem primeru bi bilo torej potrebno tržno vrednost nagrade obrutiti s koeficientom davčnega odtegljaja, izplačevalec pa bi nato nagrado v naravi izročil prejemniku. Poleg sprememb zakonodaje, ki so opisane zgoraj, in ki se nanašajo na dobitke v denarju, bi bilo potrebno za ustrezno uveljavitev cedularne obdavčitve nagrad v naravi glede na višino davčne stopnje ustrezno korigirati 2. odstavek 5. člena ZDDKIS, ki govori o koeficientu davčnega odtegljaja. Če bi višina davčne stopnje davka na dobitke ostala enaka, kot pri klasičnih igrah na srečo (15%), bi koeficient odtegljaja ostal enak, kot doslej (1,1765). Če pa bi se višina davčne stopnje spremenila, bi bilo potrebno ustrezno prilagoditi tudi višino koeficienta.

Besedilo vseh relevantnih členov bi se torej po spremembi glasilo⁹³:

ZAKON
o dohodnini (ZDoh-2)

19. člen
(kaj se ne šteje za dohodke po tem zakonu)

Ne glede na 18. člen tega zakona, se za dohodke fizične osebe po tem zakonu ne štejejo:

1. dediščine;
2. volila, razen tistih, ki jih fizična oseba prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz 46. člena tega zakona;
3. darila, prejeta od fizične osebe, ki ni delodajalec prejemnika (ali z delodajalcem povezana oseba) ali delodajalec osebe, ki je povezan s prejemnikom, razen daril, ki jih fizična oseba prejme v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz 46. člena tega zakona;
4. **dobitki v nagradnih igrah** ter dobitki od iger na srečo po zakonu, ki ureja igre na srečo;

---

⁹³ Dodano besedilo po predlagani spremembi zakonodaje je napisano **odebeljeno**, izbrisano besedilo trenutno veljavne zakonodaje pa je ~~prečrtano~~.

5. izplačila, ki jih prejme fizična oseba na podlagi zavarovanja za primer bolezni, poškodbe ali invalidnosti, katerega zakon, ki ureja zavarovalništvo, ne določa kot obvezno zavarovanje, ali izplačila na podlagi zavarovanja za škodo, povzročeno na osebnem premoženju;
6. sredstva ali dobički, ki jih pridobi fizična oseba na podlagi prenosov sredstev med svojim podjetjem, v katerem samostojno opravlja dejavnost, in svojim gospodinjstvom ali na podlagi prenehanja opravljanja dejavnosti; navedena določba ne vpliva na obveznosti te fizične osebe, ki opravlja dejavnost, po III.3. poglavju tega zakona;
7. ugodnost, ki jo prejme fizična oseba pri nakupu blaga in storitev, vključno s priložnostnim prejemom dodatnega blaga ali storitev, če je taka ugodnost dostopna vsem strankam pod enakimi pogoji in ni v zvezi z zaposlitvijo ali dejavnostjo fizične osebe.

108. člen

(davčna osnova za druge dohodke)

(1) Davčna osnova je doseženi dohodek, če ni s tem zakonom za posamezno vrsto dohodka drugače določeno.

(2) V davčno osnovo se ne vštevajo posameznega darila, če njegova vrednost ne presega 42 eurov oziroma če skupna vrednost vseh daril, prejetih v davčnem letu od istega darovalca, ne presega 84 eurov.

~~(3) V davčno osnovo se ne vštevajo dobitki v nagradnih igrah, ki niso igre na srečo, kjer je potrebno določeno znanje, spretnost ali naključje, če vrednost dobitka ne presega 42 eurov.~~

(4) ~~(3)~~ V davčno osnovo se ne vštevajo prejemki, namenjeni pokritju dokumentiranih stroškov prevoza, nočitve in dnevnice, kadar je izplačilo opravljeno fizični osebi, ki:

- jo napoti ali pozove državni ali drug organ zaradi izvajanja dejavnosti tega organa;
- prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v prostovoljnih ljubiteljskih, humanitarnih, dobrodelnih, vzgojno izobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih, športnih, raziskovalnih, sindikalnih dejavnostih, v dejavnostih zbornic, v dejavnostih verskih skupnosti, v dejavnostih političnih strank in splošnokoristnih dejavnostih, pod pogojem, da so navedene dejavnosti nepridobitne dejavnosti;
- prostovoljno oziroma na podlagi vabila ali poziva sodeluje v dejavnostih društev in njihovih zvez (za sodelovanje se šteje tudi delovanje v organih društev in njihovih zvez), zaradi uresničevanja ciljev oziroma namenov, zaradi katerih so društva ustanovljena, ne pa v okviru opravljanja pridobitne dejavnosti teh društev;

in v zvezi s tem prejme le povračilo navedenih stroškov pod pogoji in do višin, ki so določeni za povračila stroškov v predpisu vlade iz 44. člena tega zakona...

ZAKON
O DAVKU NA DOBITKE V NAGRADNIH IGRAH IN NA DOBITKE PRI KLASIČNIH IGRAH NA
SREČO (ZDDKIS)

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon ureja **davek na dobitke v nagradnih igrah ter davek na dobitke pri klasičnih igrah na srečo** (v nadaljnjem besedilu: davek na dobitke).

2. člen
(predmet obdavčitve)

(1) Z davkom na dobitke je obdavčen vsak dobitek, ki je bil pridobljen pri klasičnih igrah na srečo, kot jih določa zakon, ki ureja igre na srečo. **Z davkom na dobitke je obdavčen tudi vsak dobitek v nagradnih razpisih v reklamne namene, ki jih prirejajo gospodarske družbe in druge pravne osebe ter samostojni podjetniki posamezniki.**

(2) Za dobitek po tem zakonu se šteje vsako izplačilo dobitka, ne glede na obliko, v kateri je bil izplačan.

(3) Za potrebe tega zakona se šteje, da je dobitek pridobljen na dan, ko je izplačan ali kako drugače dan na razpolago dobitniku ali dobitnici (v nadaljnjem besedilu: dobitnik).

(4) Ne glede na prvi do tretji odstavek tega člena **se dobitek v nagradni igri ali dobitek od klasičnih iger na srečo ne obdavči po tem zakonu, če je vrednost dobitka manjša od 300 eurov.**

5. člen
(davčna osnova)

(1) Davčna osnova je vrednost pridobljenega dobitka.

(2) Če je dobitek stvar, storitev ali pravica, je za namene tega zakona vrednost pridobljenega dobitka njegova tržna vrednost, povečana s koeficientom davčnega odtegljaja, ki znaša 1,1765.⁹⁴

6. člen
(davčna stopnja)

Davek na dobitke se plača po stopnji 15% od davčne osnove.⁹⁵

---

⁹⁴ Sprememba koeficienta davčnega odtegljaja je potrebna le ob spremembi davčne stopnje iz 6. člena ZDDKIS.

6.3. Analiza obdavčenja po trenutni zakonodaji in primerjava s predlogom

Dobitki iz nagradnih iger se iz javno objavljene statistike Ministrstva za finance⁹⁶ ne dajo razbrati ločeno, tako kot npr. "darila", za katera obstaja posebna šifra dohodka "6100 – Darila" ali "priznavalnine", za katere obstaja posebna šifra dohodka "6200 – Priznavalnine". Njihov znesek se namreč poroča skupaj z vsemi ostalimi kategorijami "drugega dohodka" po 1. točki ter po 4. do 11. točki 105. člena ZDoh-2.

Iz zadnjih uradno objavljenih osnovnih statističnih podatkov iz odločb odmere dohodnine za leto 2013⁹⁷ je razvidna struktura in znesek vseh pobranih "drugih dohodkov" v letu 2013:

Oznaka	Vrsta dohodka	Davčni zavezanci		Bruto dohodek		Dohodek na zavezanca
		Število	Struktura	Znesek	Struktura	
6100	Darila	3.011	0,31%	1.241.488	0,01%	414
6200	Priznavalnine	182	0,02%	567.225	0,00%	3.117
6300	Preostali drugi doh.	58.600	6,05%	202.746.832	1,26%	3.460
SKUPAJ				204.555.544	1,27%	

Vrednost dobitkov iz nagradnih iger se všteva v šifro dohodka "6300 - Preostali drugi dohodki", ki zajema:

- nagrade;
- dobitke v nagradnih igrah;
- kadrovske in druge štipendije (če presegajo minimalno plačo oziroma 160 % minimalne plače za študij v tujini);
- družinske invalidnine in družinski dodatek po zakonu o vojnih invalidih;
- nadomestila, prejeta v zvezi z ustanovitvijo ali obremenitvijo pravice in drugi dohodki, doseženi s prenosom oziroma odstopom pravice na premoženju, ki je prenosljiva in katere vrednost je mogoče izraziti v denarju;
- aro, ki jo je prejel zavezanec ob sklenitvi pogodbe in ki je ne vrne stranki, ki ni izpolnila pogodbe, razen are, ki jo zavezanec zadrži v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kot je določena v 46. členu ZDoh-2;
- izplačila odkupne vrednosti v skladu z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb;

⁹⁵ Sprememba davčne stopnje ni obvezna, a če se spremeni, je ustrezno potrebno prilagoditi koeficient davčnega odtegljaja iz 5. člena ZDDKIS ter obrazca Priloga 1 in Priloga 2 iz Pravidnika o obrazcu za obračun davčnega odtegljaja od dobitkov pri klasičnih igrah na srečo (Uradni list RS, št. 67/08).

⁹⁶ Ministrstvo za Finance: Osnovni statistični podatki iz odločb odmere dohodnine za leto 2013 (maj 2015), dostopno dne 12.07.2016 na povezavi:

http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/javne_objave/Statisticna_analiza_2013.pdf.

⁹⁷ Ministrstvo za Finance: Osnovni statistični podatki iz odločb odmere dohodnine za leto 2013 (maj 2015).

- vsako nadomestilo, ki ga imetnik deleža prejme na podlagi lastniškega deleža iz 90. člena ZDoh-2 v plačniku, ki ne predstavlja zmanjšanja njegovega lastniškega deleža; za nadomestilo se šteje vsak proizvod, storitev ali druga ugodnost, ki jo imetniku deleža ali njegovemu družinskemu članu, na podlagi lastniškega deleža, zagotovi plačnik ali povezana oseba (po tem zakonu ali zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb) plačnika, ki se ne šteje za dohodek po III.6.2. poglavju ZDoh-2;
- dohodek, ki se ne šteje za dohodek iz zaposlitve, za dohodek iz dejavnosti, za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, za dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice ter za dohodek iz kapitala in ni dohodek, ki se ne šteje za dohodek po tem zakonu oziroma ni dohodek, oproščen plačila dohodnine po tem zakonu.

Trenutno s strani Ministrstva za Finance ni javno objavljenih podatkov o podrobnejši analitiki vrste dohodka "6300 - Preostali drugi dohodki" po REK-2 obrazcih. Kljub temu pa je bilo mogoče na podlagi izrecnega zaprosila od Ministrstva za finance dobiti tudi analitične podatke po posameznih REK vrstah dohodkov za datume izplačil od 01.01.2013 do 31.12.2013, ki prikazujejo sledečo strukturo:

REK vrsta dohodka	Število prejemnikov	Bruto dohodek
1801 – Nagrade	27.942	12.713.820,88
1803 - Dobitki v nagradnih igrah	9.658	4.840.910,81
1805 - Kadrovske in druge štipendije	287	198.180,56
1806 - Nadomestila v zvezi z ustanovitvijo ali obremenitvijo pravice idr.	518	298.518,89
1807 - Izplačila odkupne vrednosti v skladu z ZPIZ-1	37.518	176.553.609,44
1808 - Letni prejemek po Zakonu o vojnih veteranih	780	861.715,39
1809 - Oskrbnina in družinski dodatek ter družinska invalidnina po Zakonu o vojnih invalidih	15.031	2.750.518,20
1810 - Izplačila po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja	0	0,00
1811 - Nadomestila imetnikom deleža na podlagi lastniškega deleža (10. tč. 3. odst. 105. čl. ZDoh-2)	12	3.638,62
1812 - Izplačilo odkupne vrednosti pred potekom 10 let po ZKDPZJ	2.304	11.217.558,36
1820 - Ostali drugi dohodki	10.868	13.837.887,00
1822 - Priznavalnine učiteljem slovenskega dopolnilnega pouka v tujini	25	33.852,66
SKUPAJ		223.310.210,81

Razlog za pridobitev podatkov od Ministrstva za finance prav za leto 2013 je v tem, da je to tudi zadnje leto, za katero je objavljeno javno dostopno poročilo o Osnovnih statističnih podatkih iz odločb odmere dohodnine. Za leti 2014 ter 2015 namreč še ni javno objavljenega poročila. Poleg tega je uporaba analitičnih podatkov iz leta 2013 izbrana tudi zaradi same konsistentnosti obdobja, na katerega se nanašajo podatki.

Iz obeh tabel lahko opazimo, da tudi znotraj Ministrstva za finance prihaja do razhajanj pri podatkih. Iz analitične tabele namreč lahko razberemo, da je vsota vseh vrst dohodkov znotraj šifre "6300 – drug dohodek" 223.310.210,81 EUR, med tem, ko javno dostopni podatki govorijo o znesku 202.746.832 EUR. Razhajanje med obema številka je torej dobrih 9%, in znese 20.563.378 EUR.

Vendar to razhajanje v absolutnih številkah ne bo predmet naše obravnave. Za namene izračuna davčnih učinkov spremembe načina obdavčitve dohodkov v nagradnih igrah bo pomembnejši delež nagrad v celotnih bruto dohodkih oz. v celotni davčni osnovi, ki je predmet obdavčitve z dohodnino na letni ravni. Kot merodajen bomo vzeli podatek, da dobitki v nagradnih igrah (šifra dohodka 1803) v letu 2013 znašajo 4.840.910,81 EUR in da so bile nagrade podeljene 9.658 osebam. Posledično to pomeni povprečno 501,23 EUR nagrade na posameznega nagrajenca v letu 2013, pri čemer pa tu niso zajete nagrade do vrednosti 42 EUR, ki se skladno z ZDoh-2 ne všttevajo v davčno osnovo in se posledično niti ne poročajo na REK obrazcih (zato tudi niso zajete v analitičnih podatkih).

Glede na zgoraj navedene podatke, lahko s finančnega vidika ocenimo, da vključitev dobitkov iz nagradnih iger med dohodke, ki se obdavčujejo cedularno, lahko prinese celo večji davčni izplen, kot ga prinaša trenutna zakonodaja. Ob predpostavki, da davčna stopnja za dobitke iz nagradnih iger ostane pri 25%, se celotni davčni izplen iz te vrste dohodka na letni ravni celo bistveno poveča, saj povprečna letna efektivna stopnja dohodnine v Sloveniji (s katero so po trenutno veljavni zakonodaji obdavčene tudi nagrade v nagradnih igrah) ne dosega 25%.

Slednje utemeljujem z dejstvom, da trenutno veljavna 25% stopnja akontacije dohodnine še ni dokončen davek, pač pa gre le za medletno akontacijo. Dejanska (efektivna) stopnja obdavčitve dobitka iz nagradne igre je namreč znana šele ob izdaji dohodninske odločbe za posameznega zavezanca. Glede na statistične podatke⁹⁸ je bila porazdelitev zavezancev in dohodnine po davčnih razredih v letu 2013 sledeča:

---

⁹⁸ Ministrstvo za Finance: Osnovni statistični podatki iz odločb odmere dohodnine za leto 2013 (maj 2015) dostopno dne 12.07.2016 na povezavi:
http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/javne_objave/Statisticna_analiza_2013.pdf .

Davčni razred	Zavezanci		Dohodnina	
	Število	Struktura	Znesek	Struktura
Davčni razred 1	581.050	60,02%	207.187.188	12,28%
Davčni razred 2	302.931	31,29%	670.172.128	39,72%
Davčni razred 3	80.831	8,35%	663.881.273	39,35%
Davčni razred 4	3.262	0,34%	145.794.977	8,64%
SKUPAJ	968.074	100,00%	1.687.035.566	100,00%

Iz zgornje tabele je razvidno, da sta prva dva dohodninska razreda skupaj v letu 2013 po številu zavezancev predstavljata kar 91,31% vseh zavezancev, po obsegu pobrane dohodnine pa sta v letu 2013 skupaj obsegala 52,00% vse pobrane dohodnine. Že v predhodnih poglavjih (glej npr. točka 5.1. tega dela) je bilo pojasnjeno, da efektivna davčna stopnja v drugem davčnem razredu ne more presegati 22,67% neto davčne osnove, medtem ko v prvem razredu efektivna davčna stopnja ne more preseči 16% neto davčne osnove. Predhodno pa je bilo tudi že omenjeno, da znaša povprečna letna efektivna stopnja dohodnine v Sloveniji zgolj 21,6%.

S tem, ko bi nagrade v nagradnih igrah začeli obdavčevati cedularno po stopnji 25%, bi torej stroški izplačevalcev (ki morajo po pravilih že sedaj kriti strošek akontacije dohodnine za nagrajenca) ostali na enaki ravni, medtem ko bi se davčna obremenitev prejemnikov z vidika dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, lahko zmanjšala (saj se nagrada ne bo všttevala v njihove dohodke, ki se vključijo v letno davčno osnovo), država pa bi obenem lahko efektivno pobrala več davka (presežek med trenutno efektivno davčno stopnjo in 25% cedularnega davka od nagrad v nagradnih igrah, ki ga po spremembi zakonodaje ne bi bilo treba vračati zavezancem).

Glede na zgoraj napisano sicer izgleda, kot da bi vpeljava cedularne obdavčitve prinesla zgolj pozitivne učinke. Vendar pa to ne drži popolnoma in za vse primere.

Vsekakor trditve držijo za primere, ko vrednost nagrade ni visoka in zavezanec hkrati spada v prvi ali drugi dohodninski razred, kjer je efektivna stopnja dohodnine vsekakor nižja od 25%. Predvsem gre za tiste osebe, ki imajo nizke dohodke, in bi prejele nagrado takšne vrednosti, ki jih (po trenutno veljavni zakonodaji) ne bi uvrstila v višji dohodninski razred. Take osebe namreč po trenutno veljavni zakonodaji ob koncu leta prejmejo vrnjen del akontacije dohodnine od nagrade, ki presega njihovo efektivno davčno stopnjo. Če bi uvedli cedularno obdavčitev po obstoječi stopnji (25%), bi prejemnik nagrade ostal v dohodninskem razredu, v katerega bi bil uvrščen tudi brez prejema nagrade (prvi ali drugi dohodninski razred) in bi na ta račun plačal svojo letno dohodnino po nižji efektivni davčni stopnji (do največ 22,67%) od stopnje davčnega odtegljaja (25%). Po uvedbi cedularne obdavčitve nagrad v nagradnih igrah,

bi take osebe sicer še vedno prejele neto vrednost nagrade, a ob koncu leta nato ne bi dobile vrnjenega tudi dela preveč plačane akontacije dohodnine med letom. Za njih torej taka rešitev ne bi bila optimalna, saj bi se jim neto izplen iz nagrade znižal. Po drugi strani bi bil izplačevalec dohodka še vedno dolžan plačati davek od dobitka po 25% davčni stopnji (zanj bi bila torej sprememba nevtralna), v proračunu pa bi ob koncu leta ostalo več davka iz naslova nagrad, saj država zavezancem ne bi bila dolžna vrniti preveč plačane medletne dohodnine od nagrade (za proračun bi bila sprememba pozitivna).

Ugodne učinke bi uvedba cedularne obdavčitve nagradnih iger prinesla tistim zavezancem, ki od svojih dohodkov na letni ravni tudi sicer plačajo dohodnino po efektivni davčni stopnji, ki presega 25%. Uvedba cedularne obdavčitve bi namreč tem zavezancem omogočila, da jim ob koncu leta ne bi bilo potrebno doplačati dohodnine, kot jo sicer doplačujejo po sedaj veljavni zakonodaji zaradi medletne akontacije dohodnine od prejetenagrade, ki je nižja od njihove efektivne letne stopnje dohodnine. Davčna obremenitev takih zavezancev bi se na letni ravni znižala, vendar pa bi negativne učinke občutil državni proračun. Taki zavezanci morajo namreč po trenutni zakonodaji doplačati premalo plačano dohodnino iz naslova prejema nagrade, ob uvedbi cedularne obdavčitve pa takšna obveznost za njih ne bi več nastala. Izpad dohodka bi torej občutil državni proračun.

Če že sprejmemo predlog za uvedbo obdavčitve dobitkov v nagradnih igrah po sistemu cedularne obdavčitve, pa se postavi vprašanje primerne davčne stopnje za obdavčitev takih dobitkov. Trenutno veljavna dohodninska zakonodaja namreč predpisuje davčni odtegljaj po stopnji 25%, medtem ko ZDDKIS za dobitke iz iger na srečo predpisuje 15% odtegljaj. Odločitev o stopnji davka je v prvi vrsti politična odločitev, ki pa mora biti vseeno sprejeta na osnovi empiričnih podatkov in na način, da je možno vsaj oceniti vpliv spremembe na proračunske prihodke. Cilj sprememb zakonodaje je namreč tudi olajšati administracijo in preglednost davčnega sistema, obenem pa vsaj ohraniti trenutno višino davčnih prihodkov.

Poleg trenutne distribucije efektivnih davčnih stopenj med štiri dohodninske razrede (glej tabelo v poglavju 5.1.) je potrebno za okvirno določitev primerne davčne stopnje upoštevati tudi distribucijo efektivnih davčnih stopenj glede na dohodke prebivalstva in glede na delež prebivalstva v vsakem dohodkovnem razredu. Glede na podatke Ministrstva za finance, je bila efektivna davčna stopnja glede na dohodkovne razrede (merjene v odstotku letne povprečne plače v RS) v letu 2013 sledeča:

Dohodkovni razred	Zavezanci			Efektivna davčna stopnja
	Število	Struktura	Kumulativno	
do minimalne plače	226.376	23,38%	23,38%	10,20 %
od min. plače do 60% PP	119.838	12,38%	35,76%	12,58 %
od 60% PP do 70% PP	103.945	10,74%	46,49%	14,08 %
od 70% PP do 80% PP	81.768	8,44%	54,94%	14,30 %
od 80% PP do 90% PP	71.911	7,43%	62,36%	15,32 %
od 90% PP do 100% PP	65.099	6,72%	69,09%	16,02 %
od 100% PP do 110% PP	52.801	5,45%	74,54%	17,12 %
od 110% PP do 120% PP	44.257	4,57%	79,11%	17,24 %
od 120% PP do 130% PP	34.103	3,52%	82,63%	19,22 %
od 130% PP do 140% PP	28.334	2,93%	85,56%	20,28 %
od 140% PP do 150% PP	24.902	2,57%	88,13%	21,03 %
od 150% PP do 160% PP	20.398	2,11%	90,24%	21,65 %
od 160% PP do 170% PP	14.862	1,53%	91,77%	22,47 %
od 170% PP do 180% PP	11.552	1,19%	92,96%	23,35 %
od 180% PP do 190% PP	9.466	0,98%	93,94%	24,26 %
od 190% PP do 200% PP	7.667	0,79%	94,73%	25,12 %
od 200% PP do 250% PP	23.377	2,41%	97,15%	27,30 %
od 250% PP do 300% PP	10.546	1,09%	98,24%	30,25 %
od 300% PP do 400% PP	9.329	0,96%	99,20%	32,78 %
od 400% PP do 500% PP	3.784	0,39%	99,59%	34,96 %
od 500% PP do 600% PP	1.656	0,17%	99,76%	36,65 %
od 600% PP do 700% PP	835	0,09%	99,85%	38,80 %
od 700% PP do 800% PP	446	0,05%	99,89%	40,42 %
od 800% PP do 900% PP	245	0,03%	99,92%	41,82 %
od 900% PP do 1000% PP	149	0,02%	99,94%	42,64 %
nad 1000% PP	428	0,04%	99,98%	45,76 %
Nerazporejeni	195	0,02%	100,00%	
SKUPAJ	968.269			21,62 %

Iz zgornje tabele izhajajo, da bi trenutna efektivna davčna stopnja za odtegljaj od dobitkov iz nagradnih iger (25%) v primeru uvedbe cedularne obdavčitve dobitkov iz nagradnih iger zajela vse tiste zavezance, katerih bruto dohodek ne presega višine 190% povprečne letne plače v Republiki Sloveniji. To kumulativno pomeni kar 93,94% vseh davčnih zavezancev in predstavlja praktično vse zavezance, ki imajo interes sodelovati v nagradnih igrah. V primeru tako visoke obdavčitve dobitkov v nagradnih igrah bi torej država lahko nedvomno pobrala

večji znesek davka od dobitkov, saj bi bil davek v višini 25% plačan kot dokončen davek, posledično pa prejemnikom v okviru letnih dohodninskih odločb ne bi bili potrebno vračati razlike do njihove efektivne davčne stopnje (ki ne bi dosegala 25%).

Če bi se odločili, da bi stopnjo obdavčitve pri cedularni obdavčitvi pustili na ravni, ki jo trenutno predpisuje ZDDKIS za primere dobitkov pri klasičnih igrah na srečo (15%), pa bi taka ureditev zajela predvsem osebe, katerih bruto dohodek ne presega višine 80% povprečne letne plače v Republiki Sloveniji. Te osebe predstavljajo 54,94% vseh davčnih zavezancev. Ta številka sicer ni tako velika, kot v primeru uvedbe 25% obdavčitve, vsekakor pa lahko trdimo, da v to populacijo spadajo tiste skupine ljudi, ki so po naravi najbolj dojemljive za sodelovanje v nagradnih igrah in pri premijskih poslih (manj premožni, otroci, starejši).⁹⁹ Proračunski prihodki bi se torej povečali v vseh tistih primerih, ko bi nagrado prejele osebe z letnimi bruto dohodki pod 80% povprečne letne plače v Republiki Sloveniji. Po drugi strani je verjetnost, da bo preostanek populacije sodeloval v nagradni igri, relativno majhna, kar še dodatno zniža skupno verjetnost, da bi oseba iz tega dela populacije tudi dejansko prejela dobiček v nagradni igri. Iz tega razloga je tudi tveganje za izgubo proračunskih dohodkov izredno majhno oz. ocenjujem, da je manjše od morebitnih potencialnih povečanj prihodkov.

6.4. Ocena realnih možnosti za spremembo zakonodaje

Sam menim, da bi bila sprememba zakonodaje na način, da bi se dobitke v nagradnih igrah začelo obdavčevati po načelu cedularne obdavčitve vsekakor pozitivna in popolnoma izvedljiva. Ne smemo pozabiti, da premik določenega dohodka iz sistema sintetične obdavčitve v sistem cedularne obdavčitve močno poveča jasnost in razumljivost celotne obdavčitve takšnega dohodka in v delu torej prinaša podobne pozitivne učinke, kot uvedba enotne davčne stopnje (EDS).¹⁰⁰ Dohodek pri cedularni obdavčitvi se namreč gleda samostojno, izolirano od ostalih dohodkov, s tem pa je povečana transparentnost. Obenem cedularna obdavčitev omogoča tudi jasnejše uveljavljanje stroškov, povezanih s pridobivanjem posamezne vrste dohodka.

Seveda pa sprememba sintetične obdavčitve (kjer trenutno velja progresivna dohodninska lestvica) v cedularno (ki bi jo lahko v delu enačili z enotno davčno stopnjo) ni enostavna predvsem s političnega vidika, čeprav je lahko s finančnega in teoretično-pravnega stališča povsem smiselna in utemeljena.¹⁰¹ Javnost namreč enotno davčno stopnjo še vedno dojema kot grožnjo socialni pravičnosti, saj se z njo izgubi načelo socialne pravičnosti – torej da naj

⁹⁹ Povzeto po Peter Grilc: Premijski posli – oblika nelojalne konkurence, Pravna praksa 1998, št. 14/15.

¹⁰⁰ Povzeto po Kopal Aleš, Davčne reforme in njihov vpliv na davčno pravo RS, Podjetje in delo, 2006, št. 6-7, str. 1531-1540.

¹⁰¹ Povzeto po Kopal Aleš: Dohodnina 2007 - potrebne smeri razvoja slovenske davčne zakonodaje s področja obdavčitve fizičnih oseb, Maribor, Davčni Inštitut, Davčno finančna praksa, Letnik 7, št. 6 (junij 2006), str. 3-6.

tisti z višjimi dohodki tudi plačajo višje davke. A v realnosti načelo socialne pravičnosti nima zgolj pozitivnih učinkov. Prestrma progresija (t.j. ko so davčni razredi preveč blizu drug drugemu) oz. previsoke davčne stopnje v progresivni lestvici namreč ljudi silijo k davčni optimizaciji, v premik v davčno ugodnejša okolja ali pa celo v sivo ekonomijo.¹⁰²

Sprememba obdavčitve določene vrste dohodka iz sintetične v cedularno je bila v Sloveniji na primer uvedena v letu 2013, ko je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2L) predpisal cedularno obdavčitev dohodkov iz oddajanja premoženja v najem po stopnji 25% ter ob upoštevanju 10% normiranih odhodkov ali dejanskih stroškov. Pred tem so se namreč dohodki iz oddajanja premoženja v najem (ki niso izhajali iz opravljanja dejavnosti) všteli v letno osnovo za odmero dohodnine po sistemu sintetične obdavčitve ob uporabi dohodninske lestvice in ob upoštevanju 40% normiranih odhodkov ali dejanskih stroškov. To je zavezancem povzročalo nemalo težav, saj med letom niso mogli učinkovito načrtovati svoje davčne obveznosti, obenem pa jim je povzročalo dodatno administrativno breme, saj je bilo potrebno za dohodke iz oddajanja premoženja v najem iz preteklega koledarskega leta v začetku tekočega koledarskega leta oddati ločeno napoved davka, nato pa v okviru letne davčne odločbe ponovno preverjati pravilnost vseh izračunov.

Ob uvedbi zgoraj omenjene poenostavitve v letu 2013 in določitve fiksne cedularne stopnje obdavčitve pri 25%, je Vlada v predlogu zakona ocenila, da se bodo (ob predpostavki nespremenjenih dohodkov zavezancev, ki so v letu 2010 izkazovali dohodke iz oddajanja v najem) prihodki iz naslova dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem s tem ukrepom zvišali za približno 14 milijonov EUR.¹⁰³

Podoben efekt bi bilo mogoče pričakovati tudi v primeru uvedbe cedularne obdavčitve na dobitke v nagradnih igrah.

Zavezanci bodo namreč lahko prepričani, da dobitki v nagradni igri ne bo vplival na njihovo letno davčno osnovo (po enakem principu, kot to že sedaj velja za dobitke v nagradnih igrah) in da ob koncu leta ne bo sledilo presenečenje pri odmeri letne dohodnine. To bi poslalo pozitiven signal predvsem zavezancem z nizkimi letnimi dohodki, ki prejmejo vrednejšo

---

¹⁰² Povzeto po Rožič Uroš, Kobal Aleš: Davčne reforme in njihov vpliv na davčno pravo Republike Slovenije - potrebne spremembe sistema obdavčitve fizičnih oseb, konferenčni zbornik posvetovanja Gospodarski subjekti na trgu - posodobitev gospodarskega prava : (pravo družb, gospodarske pogodbe, trgovanje v EU, davčna reforma, delovno pravo, javni sektor) / Štirinajsto Posvetovanje o aktualni problematiki s področja gospodarskega prava ; (glavni urednik Franci Ramšak), Pravna fakulteta v Mariboru, Inštitut za gospodarsko pravo, 2006, str. 265-280.

¹⁰³ Glej točko 3.1.3 k Vladnemu Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini, EVA: 2012-1311-0123, številka 00712-52/2012/11 z dne 04.10.2012 dostopno dne 12.07.2016 tudi na spletu preko povezave: <http://imss.dz-rs.si/imis/655037e1588b108efc5b.pdf> .

nagrado in pa zavezancem z visokimi dohodki, ki do sedaj morda niso želeli sodelovati v nagradnih igrah ravno zaradi možnosti nastanka dodatne davčne obveznosti.

Obenem bi tudi proračun prihodke iz naslova davka od dobitkov v nagradnih igrah lahko obravnaval kot dokončen davek in ne zgolj kot medletno akontacijo dohodnine. S tem bi državne institucije lahko bolj predvidljivo načrtovale prilive v proračun, ne da bi bilo potrebno iz tega naslova upoštevati tudi tveganje za morebitne odlive pri vračilih dohodnine ob koncu leta.

Z vidika izplačevalca dobitka v nagradni igri se sistem ne bi bistveno spremenil. Strošek podelitve nagrade bi namreč zanj ostal enak. V primeru, da bi se predpisana cedularna stopnja davka od odbitka znižala in padla pod 25%, bi se strošek izplačevalca celo znižal. Bi bil pa izplačevalec še vedno zavezan k poročanju podatkov o prejetih dohodkih. A tudi ta obveznost bi se lahko deloma olajšala, če bi se vrednost neobdavčenega dobitka v nagradni igri iz 42 EUR povišala npr. na 300 EUR, kakor je v ZDDKIS predpisano tudi za dobitke v igrah na srečo po ZIS.

Na koncu seveda ostane še največja dilema, in sicer po kateri stopnji cedularno obdavčiti nagrade v nagradnih igrah. Pri tem se lahko izhaja iz sledečih možnih scenarijev:

- Za dobitke v nagradnih igrah se uporabi identična davčna stopnja, kot že sedaj velja za klasične igre na srečo (t.j. enotna 15% stopnja za vse vrste dobitkov)
- Za dobitke v nagradnih igrah se uporabi posebej določena davčna stopnja (npr. 20% ali 25%)
- Tako za dobitke v nagradnih igrah, tudi za dobitke v klasičnih igrah na srečo se določi nova enotna davčna stopnja (npr. 20%)

Prvi scenarij (t.j. apliciranje enakega principa in enakih stopenj, kot jih že sedaj določa ZDDKIS) se zdi z administrativnega vidika najbolj enostaven, saj zahteva le spremembo nekaterih členov ZDoh-2 in ZDDKIS na način, da se obdavčitev nagrad v nagradnih igrah izloči iz ZDoh-2 ter ustrezno uvrsti pod obdavčitev po ZDDKIS. Takšen pristop je izredno transparenten, lahek za spremljanje in za nadaljnjo davčno kontrolo ter prijazen tako do izplačevalcev (ker jim ne nalaga dodatnih obveznosti glede poročanja ali plačil) in prejemnikov dobitkov (ker dobiček ne bo vplival na njihovo letno davčno obveznost). Dodatno bi takšen pristop razbremenil tudi izplačevalce nagradnih iger, kjer se dobitki podarijo v naravi, saj bi se jim skupen strošek za podelitev nagrade v naravi znižal na račun nižjega koeficienta davčnega odtegljaja (ki bi namesto 1,333 znašal samo 1,1765). Negativna plat takega pristopa k obdavčenju pa je nepredvidljivost dejanskega končnega davčnega izplena. Ker ne razpolagamo s točnim analitičnim podatkom, kolikšna je bila učinkovita davčna stopnja dohodnine zgolj tistih oseb, ki prejmejo nagrado v nagradni igri (ki se sedaj vodijo pod šifro dohodka 1803 na REK-2 obrazcih), torej ne moremo zagotovo oceniti, ali bo

predvidena davčna stopnja v višini 15% zadoščala za to, da se na letni ravni pobere vsaj enak znesek davka iz naslova nagrad v nagradnih igrah. Lahko pa ob uporabi povprečne efektivne stopnje dohodnine v Sloveniji (21,62%) ocenimo, kolikšen del sedaj pobranega davka od nagradnih iger bi bil izgubljen. To izgubo lahko izračunamo kot razmerje med trenutno efektivno stopnjo dohodnine v Sloveniji (21,62%) in stopnjo obdavčitve nagrad po predlaganem novem istemu (15%), ob upoštevanju letnih izplačil v nagradnih igrah (4.840.910,81 EUR), števila nagrajencev (9.658 oseb) in povprečne vrednosti nagrade (501,23 EUR).

Seveda je potrebno narediti dva različna izračuna, prvega ob predpostavki, da neobdavčljivi znesek nagrad ostane pri 42 EUR in drugega ob predpostavki, da se neobdavčljivi znesek nagrad uskladi z določbami zakona o igrah na srečo (t.j. na 300 EUR).

Povprečna nagrada v letu 2013 (EUR)	501,23	501,23
Neobdavčljiva vrednost nagrade (EUR)	42	300
Število dobitnikov	9.658	9.658
Obdavčljiv dobitok na osebo (EUR)	501,23	201,23
Skupaj podeljeni obdavčljivi dobitki (EUR)	4.840.879	1.943.479
Stopnja dohodnine	15,00%	15,00%
Skupaj pobrani davek (EUR)	726.132	291.522
Izguba prihodkov (EUR)	320.466	755.076

Drugi scenarij, ko se za dobitke v nagradnih igrah uporabi posebej določena davčna stopnja (npr. 20% ali 25%), že prinaša več administracije. Z vidika spremembe same zakonodaje je razlika s prvim scenarijem sicer minimalna, ker bi način obdavčevanja dobitkov v nagradnih igrah in dobitkov iz klasičnih iger na srečo še vedno ostala enak, razlikovala pa bi se le davčna stopnja med posameznimi vrstami dobitkov. Ta razlika bi dodatno administracijo povzročala izplačevalcem, ki bi morali ločeno poročati dobitke v nagradnih igrah in dobitke iz klasičnih iger na srečo, saj bi bil vsak od teh dobitkov obdavčen različno. Tudi v primeru izplačila nagrade v naravi, bi morali izplačevalci uporabiti več različnih koeficientov davčnega odtegljaja (1,176 za dobitke iz iger na srečo ter 1,333 (pri 25% obdavčitvi) oz. 1,250 (pri 20% obdavčitvi) dobitkov iz nagradnih iger). Za prejemnike dobitkov bi bilo omenjeno razlikovanje prav tako lahko malce konfuzno, saj bi se morali vnaprej prepričati, ali sodelujejo v nagradni igri ali v igri na srečo. Od tega bi bil namreč odvisen tudi davčni odtegljaj. Slednji pri dobitkih v naravi na prejemnika dobitka sicer res ne bi vplival (ker bi

prejemnik še vedno prejel enako neto vrednost – nagrado v naravi), razlika pa bi se pokazala pri dobitkih v denarju, kjer bi bil pri enakem bruto dobitku znesek neto izplačanega dobitka iz igre na srečo višji od zneska neto izplačanega dobitka iz nagradne igre.

V primeru obdavčitve z 20% ali 25% odtegljajem lahko izvedemo dodatne izračune, prva dva ob predpostavki, da neobdavčljivi znesek nagrad ostane pri 42 EUR in druga dva ob predpostavki, da se neobdavčljivi znesek nagrad uskladi z določbami zakona o igrah na srečo (t.j. na 300 EUR).

Povprečna nagrada v letu 2013 (EUR)	501,23	501,23	501,23	501,23
Neobdavčljiva vrednost nagrade (EUR)	42	42	300	300
Število dobitnikov	9.658	9.658	9.658	9.658
Obdavčljiv dobiček na osebo (EUR)	501,23	501,23	201,23	201,23
Skupaj podeljeni obdavčljivi dobitki (EUR)	4.840.879	4.840.879	1.943.479	1.943.479
Stopnja dohodnine (EUR)	20,00%	25,00%	20,00%	25,00%
Skupaj pobrani davek (EUR)	968.176	1.210.220	388.696	485.870
Izguba prihodkov (EUR)	78.422	-163.622	657.902	560.728

Tretji scenarij je z vidika zahtevnosti pri spremembi zakonodaje in z vidika administrativne zahtevnosti sicer izenačen s prvim, dodatno bi bilo potrebno spremeniti le predpisano davčno stopnjo (iz 15% na 20%) ter predpisani koeficient davčnega odtegljaja od nagrad in dobitkov (iz 1,176 na 1,250). Za izplačevalce dobitkov iz nagradnih iger bi se strošek izplačila nagrade v naravi znižal (zaradi nižjega koeficienta davčnega odtegljaja), za izplačevalce dobitkov iz iger na srečo, ki se podelijo v naravi, pa taka ureditev sicer prinaša večji strošek, a le v primeru, kadar bi prišlo do izplačila dobitka v naravi, ki bi presegal mejo za oprostitev plačila davka (trenutno 300 EUR)¹⁰⁴. V vseh ostalih primerih, torej ko se izplača dobiček v denarju ali ko se izplača dobiček v naravi, ki ne presega 300 EUR, bi strošek za izplačevalca ostal nespremenjen. Tudi glede poročanja za izplačevalca ne bi nastale dodatne obveznosti. Pozitiven učinek bi se pokazal pri proračunskih prihodkih, ki bi se najprej zvišali na račun povečanja davčne stopnje za dobitke od klasičnih iger na srečo¹⁰⁵, vprašanje pa je, ali bi bilo

¹⁰⁴ Realno gledano že sedaj praktično ni dobitkov iz iger na srečo, ki presegajo vrednost 300 EUR in so izplačani v naravi.

¹⁰⁵ V letu 2013 se je ob 15% davčni stopnji v proračun nateklo za 2,7 mio EUR davka od dobitkov od klasičnih iger na srečo (vir: podatki na portalu Statističnega urada). V primeru povečanja davčne stopnje na 20% (t.j. za tretjino prvotne stopnje), bi predvideni davčni prihodki iz tega naslova znašali 3,6 mio EUR. V letu 2014 je bil znesek pobranega davka od dobitkov od klasičnih iger na srečo kar 10,7 mio EUR, kar bi ob povečanju davčne stopnje iz 15% na 20% pomenilo dodatnih 3,6 mio EUR davčnih prihodkov iz tega naslova.

mogoče realizirati tudi dodatno pobrani davek od dobitkov v nagradnih igrah, katerega efektivna davčna stopnja (20%) bi bila malce nižja od trenutne povprečne efektivne stopnje dohodnine na ravni države (21,62%).

Tudi v primeru obdavčitve z 20% odtegljajem lahko izvedemo dva različna izračuna, prvega ob predpostavki, da neobdavčljivi znesek nagrad ostane pri 42 EUR in drugega ob predpostavki, da se neobdavčljivi znesek nagrad uskladi z določbami zakona o igrah na srečo (t.j. na 300 EUR). Takemu izračunu pa je na koncu potrebno prišteti še pozitiven učinek zaradi povečanja davčne stopnje od dobitkov v klasičnih igrah na srečo. Slednja bi se namreč povečala kar za tretjino (iz 15% na 20%), posledično pa bil lahko tudi znesek pobranega davka iz tega naslova kar tretjino višji.

Povprečna nagrada v letu 2013 (EUR)	501,23	501,23
Neobdavčljiva vrednost nagrade (EUR)	42	300
Število dobitnikov	9.658	9.658
Obdavčljiv dobiček na osebo (EUR)	501,23	201,23
Skupaj podeljeni obdavčljivi dobitki (EUR)	4.840.879	1.943.479
Stopnja dohodnine	20,00%	20,00%
Skupaj pobrani davek (EUR)	968.176	291.522
Izguba prihodkov iz naslova nagradnih iger (EUR)	78.422	755.076
Povečanje prihodkov na račun višje stopnje davka od klasičnih iger na srečo ¹⁰⁶	900.000	900.000
Skupni učinek ¹⁰⁷	- 821.578	- 242.098

Ob osredotočenju zgolj na dobitke iz nagradnih iger menim, da bi bila sprememba načina njihove obdavčitve na način, da bi se dobitke v nagradnih igrah začelo obdavčevati po načelu cedularne obdavčitve, nedvomno zanimiva možnost, tako za organizatorje nagradnih iger, kot tudi za večino sodelujočih. Z vidika proračunskih prihodkov trenutno še ni možna izdelava bolj natančne analize, kakšni bi bili učinki spremembe na proračun. A glede na trenutno povprečno efektivno stopnjo dohodnine v Sloveniji ter glede na povprečne efektivne stopnje

¹⁰⁶ V letu 2013 se je ob 15% davčni stopnji v proračun nateklo za 2,7 mio EUR davka od dobitkov od klasičnih iger na srečo (vir: podatki na portalu Statističnega urada). V primeru povečanja davčne stopnje na 20% (t.j. za tretjino prvotne stopnje), bi se predvideni davčni prihodki iz tega naslova povečali za 0,9 mio EUR.

¹⁰⁷ Negativni predznak pomeni povečanje davčnega izplena glede na obstoječe stanje.

dohodnine v dohodninskih razredih tistih zavezancev, ki so najbolj naklonjeni sodelovanju v nagradnih igrah (t.j. prvi in drugi dohodninski razred – glej tabelo v točki 5.1.), si upam trditi, da bi tudi cedularna obdavčitev dobitkov iz nagradnih iger, npr. po stopnji 20%, lahko prinesla večji davčni izplen, kot ga prinaša trenutno veljavna zakonodaja.

7. NAJPOGOSTEJŠE NAPAKE PRI ORGANIZACIJI NAGRADNIH IGER - PRIKAZ

Za konec naj na kratko navedem in opišem še najpogostejše napake, ki se pojavljajo v praksi in ki organizatorjem nagradnih iger povzročajo težave, ter jih na kratko komentiram. Večinoma so bile spodaj navedene napake omenjene že v tekstu tega dela, vendar jih zaradi jasnosti podajam še strnjeno.

7.1. Obligacijskopравни vidik napak (npr. razpisni pogoji, omejitve sodelovanja)

a) Razpisni pogoji ne vsebujejo vseh zahtevanih sestavin

Nejasni razpisni pogoji so nerazumljivi za sodelujoče in organizatorju kvarijo ugled. S tem se organizatorju povzroča poslovna škoda. V primeru spora glede poteka nagradne igre je organizator slabše varovan, saj nejasna določila pogojev sodelovanja sodišča praviloma razlagajo v korist šibkejše stranke (udeleženca).

b) Organizator od udeležencev zbira osebne podatke na zalogo, brez vnaprej določenega namena

ZVOP-1 organizatorju prepoveduje zbiranje osebnih podatkov, ne da bi vnaprej določil namen njihovega zbiranja in od potrošnikov pridobil privolitev za njihovo obdelavo. Če želi organizator osebne podatke uporabiti tudi za namene nadaljnje promocije, mora sodelujoče o tem na ustrezen način poučiti.

c) Organizator sodelovanje v nagradni igri veže na nakup izdelka

Nakup izdelka praviloma ne sme biti edini možni način za sodelovanje v nagradni igri, sicer gre lahko za nepošteno poslovno prakso (premijski posel), ki po ZVPNPP ni dovoljena in jo tržni inšpektorat strogo preganja.

d) Organizator nejasno ali pomanjkljivo označi možnost sodelovanja brez nakupa

Da nakup izdelka ni pogoj za sodelovanje v nagradni igri, mora biti potrošniku jasno in nedvoumno sporočeno. Tržni inšpektorat v postopku dejansko preveri razmerje med sodelujočimi z nakupom in sodelujočimi brez nakupa. Če je delež sodelujočih brez nakupa prenizek, bo takšna nagradna igra označena za nedovoljen premijski posel (glej primer, opisan na koncu točke 1.3.1.).

e) Organizator za sodelovanje brez nakupa zahteva izpolnitev nesorazmerno zahtevnih nalog

Če se namesto nakupa zahteva izpolnitev neke alternativne naloge, le-ta ne sme biti nesorazmerno zahtevna za potrošnika. Če se s tako omejitvijo potrošnika želi "prisiliti" v

nakup, ker je to zanj lažje od izpolnitve alternativne naloge, gre po vsebini za nedovoljen premijski posel.

f) Organizator iz nagradne igre izključi vse svoje zaposlene in njihove družinske člane. V praksi večkrat zasledimo to omejitev, za katero pa ni nobene stvarne podlage v zakonodaji. Organizator s takim določilom le navzven pokaže svojo nevtralnost pri vodenju nagradne igre in želi prikazati, da je igra namenjena zunanjim osebam, ki naj imajo vse enake možnosti dobitka. Tudi če je nagrada podeljena zaposlenemu, ni s tem nič narobe. Pozoren pa je treba biti na davčni vidik takšnega izplačila.

g) Organizator nagrade dejansko ne podeli oz. je sploh ni imel namena podeliti. Nepodelitev nagrade ali organizacija nagradne igre brez namena, da bi bila nagrada sploh kdaj podeljena, se po ZVNPP šteje za nepošteno zavajajočo poslovno prakso, ki jo tržni inšpektorat strogo sankcionira.¹⁰⁸

7.2. Davčni vidik napak (plačnik akontacije, vrednost nagrade)

a) Pri podelitvi nagrade v naravi v vrednosti nad 80 EUR, se ne izvede obrutenja. Zaradi nepoznavanja davčne zakonodaje organizator pozabi na določbo 9. odstavka 16. člena ZDoh-2, ki za dobitke v naravi predvideva obrutenje s koeficientom davčnega odtegljaja. Posledično se 25% akontacija dohodnine izračuna od neto vrednosti nagrade v naravi, namesto od bruto vrednosti. To pa ima za posledico prenizko plačan davčni odtegljaj, za kar je primarno odgovoren organizator kot plačnik davka po 59. členu ZDavP-2.

b) Obrutenje se izvede tudi pri nagradah v naravi, katerih vrednost ne dosega 80 EUR. Obrutenje je po 9. odstavku 16. člena ZDoh-2 zapovedano le v primerih, ko obstaja obveznost obračuna, odtegnitve in plačila odtegljaja. Po 282. členu ZDavP-2 pa se akontacije dohodnine ne odtegne in ne plača, če izračunan znesek akontacije ne presega 20 EUR. Ker pri dobitku v bruto vrednosti do 80 EUR izračunana 25% akontacija dohodnine ne preseže 20 EUR, posledično za takšne dobitke ni potrebno niti obrutenje, niti plačilo akontacije dohodnine.

c) Pri podelitvi nagrade v naravi organizator v REK-2 obrazcu poroča napačen bruto znesek.

Do takšne napake običajno pride, ker organizator dobitke v naravi pozabi obrutiti ali pa ga obruti s prenizkim koeficientom davčnega odtegljaja. V obeh primerih se kot posledica

---

¹⁰⁸ Glej tudi odgovore Tržnega inšpektorata glede spoštovanja pravnih pravil pri organizaciji nagradne igre, dostopno dne 12.07.2016 preko povezav:
http://www.ti.gov.si/si/vprasanja_in_odgovori/pogosta_vprasanja/vsa_vprasanja/vprasanje_00199/ in
http://www.ti.gov.si/si/vprasanja_in_odgovori/pogosta_vprasanja/vsa_vprasanja/vprasanje_00225/.

pokaže pre nizko plačan davčni odtegljaj, za kar je po 59. členu ZDavP-2 primarno odgovoren organizator kot plačnik davka .

- d) Obrutenje tržne vrednosti nagrade v naravi se sicer izvede, vendar z uporabo napačnega koeficienta davčnega odtegljaja

Ta napaka je pogosta ravno zaradi napačne interpretacije zakonodaje oz. zaradi nepoznavanja izraza "koeficient davčnega odtegljaja". Če je za nagrado v naravi v tržni vrednosti 100 EUR predvidena 25% akontacija dohodnine, to ne pomeni, da akontacija dohodnine preprosto znaša 25 EUR. Dejansko to pomeni, da mora biti obrutena vrednost nagrade takšna, da po plačilu 25% akontacije dohodnine nagrajencu ostane nagrada v tržni vrednosti 100 EUR. Koeficient davčnega odtegljaja nam pove, za kakšen faktor moramo povečati (obrutiti) tržno vrednost nagrade, da nam po plačilu akontacije dohodnine po predvideni stopnji ostane pravilna neto vrednost. Za način izračuna koeficienta davčnega odtegljaja glej točko 4.6. tega dela.

- e) Obrutenje tržne vrednosti nagrade v naravi se sicer izvede pravilno, a organizator kot neto vrednost dobitka ne upošteva tržne cene izdelka

Po 4. odstavku 15. člena ZDoh-2 se dohodek, prejet v naravi, določi na podlagi primerljive tržne cene. Ni torej pomembno, kakšno ceno je za pridobitev nagrade, ki bo podeljena v nagradni igri, plačal organizator. Tudi če je organizator ob nakupu nagrade dobil popust ali če je nagrado celo dobil brezplačno, bo neto vrednost take nagrade za nagrajenca predstavljala njena tržna vrednost.

- f) Organizator od prejemnika nagrade zahteva posredovanje davčne številke tudi ob prejemu nagrade, katere vrednost je manjša od 42 EUR

Znotraj davčne zakonodaje obstaja neskladje, saj 35. člen ZDavP-2 izrecno določa, da je pred izplačilom dohodka potrebno pridobiti davčno številko nagrajenca, medtem ko 3. odstavek 108. člena ZDoh-2 navaja izjemo od vštevanja v davčno osnovo za tiste nagrade, katerih posamična vrednost ne presega 42 EUR. Ker izplačevalec nagrade v vrednosti do 42 EUR takega izplačila niti ne poroča na REK-2 obrazcu, niti ga ni prejemnik dolžan napovedati sam, osebno menim, da v takem primeru davčne številke nagrajenca ni potrebno pridobiti, saj organizatorju nagradne igre ne služi za noben uporaben namen. Več o tem je navedeno ob koncu točke 1.4. tega dela.

- g) Organizator pred podelitvijo nagrade v naravi od prejemnika zahteva vnaprejšnje plačilo zneska, ki po višini ustreza znesku davčnega odtegljaja

Zahteva po vnaprejšnjem nakazilu zneska, ki po višini ustreza znesku davčnega odtegljaja, ni upravičena. Davčna uprava je v svojem pojasnilu št. 4210-233/2009-1 z dne 08.12.2009 ustrezno navedla, da takšna pravila nagradne igre niso v skladu z določbami ZDoh-2 in

ZDavP-2. Vendar pa je nato v pojasnilu št. 4210-2118/2013-2 01-610-02 z dne 7. 3. 2013, svoje mnenje spremenila (omilila) in navedla, da je to dovoljeno, "če plačilo določenega zneska po vsebini ne predstavlja akontacije dohodnine, temveč obligacijsko obveznost prejemnika nagrade, da bo organizatorju povrnil del stroškov, oziroma sofinanciral nagrado." Ob koncu točke 4.7. tega dela sem že pojasnil svoje mnenje, da je tako naziranje DURS v nasprotju s temelji obligacijskega prava. Nagradna igra je po pravni definiciji namreč javna obljuba nagrade, ki spada med enostranske izjave volje. Z enostransko izjavo volje pa si oseba naloži le obveznost, ne pa tudi pravico napram drugi osebi. Z enostransko izjavo volje tudi ne more nihče drugemu naložiti obveznosti, temveč le pravico ali pooblastilo.

h) Organizator plača akontacijo dohodnine tudi od nagrad, katerih vrednost je nižja od 80 EUR

Do takšne napake pogosto pride, ker so organizatorji seznanjeni le z zneskom 42 EUR, ki ga kot oproščenega za dobitke iz nagradnih iger navaja 3. odstavek 108. člena ZDoh-2. Pri tem pa pozabljajo še na določbo 282. člena ZDavP-2, po kateri se akontacije dohodnine ne odtegne in ne plača, če izračunan znesek akontacije ne presega 20 EUR. Ker pri dobitku v bruto vrednosti do 80 EUR izračunana 25% akontacija dohodnine ne preseže 20 EUR, posledično za takšne dobitke ni potrebno niti obrutenje, niti plačilo akontacije dohodnine.

i) Pri podelitvi nagrade zaposlenemu delodajalec uporabi REK-2 obrazec

Davčna obravnava nagrade je drugačna, če je bila nagradna igra omejena zgolj na zaposlene v podjetju organizatorja. Če je namreč možnost sodelovanja in prejema nagrade v nagradni igri vezana na zaposlitev pri organizatorju, potem morebitna prejeta nagrade ne predstavlja več drugega dohodka po 105. členu ZDoh-2 (za katerega se izpolnjuje obrazec REK-2), pač pa gre bodisi za dohodek iz zaposlitve (če je obljubljen denarna nagrada) ali pa za boniteto (če je obljubljen nagrada v naravi). Ob izplačilu dohodkov iz zaposlitve ali bonitete se izpolni obrazec REK-1.

Kadar pa nagradna igra ni omejena zgolj na zaposlene v podjetju, vendar nagrado naključno prejme zaposleni, se bo takšna nagrada za zaposlenega vseeno obravnavala kot drug dohodek po 3. točki 3. odstavka 105. člena ZDoh-2 (t.j. enako, kot za katerega koli drugega – zunanjega nagrajenca). V tem primeru pa je pravilneje, da se izpolni REK-2 obrazec.

8. SKLEP

Osebnostno menim, da bi bila obdavčitev dobitkov v nagradnih igrah po pravilih cedularne obdavčitve ustrežnejša od trenutne ureditve, ki dobitke v nagradnih igrah po pravilih sintetične obdavčitve obdavčuje v sklopu letne dohodninske osnove.

Ugotavljam, da dobitki v nagradnih igrah namreč niso v taki meri odvisni od aktivnosti zavezancev, kot je to pri večini ostalih dohodkov, ki se obdavčujejo v sklopu letne davčne osnove. Dobitki v nagradnih igrah imajo veliko več skupnega z dobitki v igrah na srečo, kjer višina dobitka v osnovi ni odvisna od aktivnosti samega udeleženca, poleg tega pa je dobiček močno odvisen tudi od naključja (verjetnost oz. možnost dobitka), na katerega pa sam zavezanec ne more vplivati.

Glede na dejstvo, da so dobitki v igrah na srečo v Sloveniji obdavčeni cedularno (15% obdavčitev po Zakonu o davkih na dobitke pri klasičnih igrah na srečo) in brez vštrevanja v letno dohodninsko osnovo, bi bilo po mojem mnenju smiselno na podoben način urediti tudi dobitke v nagradnih igrah.

Analiza trenutno veljavne zakonodaje tudi prikaže, da je administracija, povezana z izplačilom nagrad v nagradnih igrah – še posebej pa v primeru nagrad, podeljenih v naravi izredno razvejana in zapletena. Organizatorji nagradnih iger morajo poznati množico posebnosti in institutov, ki v praksi niso pogosti, npr. obrutenje, meja za nevštrevanje dobitka v davčno osnovo, meja za obveznost akontacije dohodnine, KIDO obrazec pri izplačilu nagrad nerezidentu, možnost obravnave nagrade kot bonitete ali prikritega izplačila dobička ipd.

Ker je tudi v teoriji davčnega prava že potrjeno, da premik določenega dohodka iz sistema sintetične obdavčitve v sistem cedularne obdavčitve močno poveča jasnost in razumljivost celotne obdavčitve takšnega dohodka¹⁰⁹, bi sprememba načina obdavčitve dobitkov v nagradnih igrah seveda pripomogla k manjši zapletenosti tega instituta, zmanjšala bi se zahtevana administracija, povečala pa pravna varnost in predvidljivost končnega efekta obdavčitve s strani prejemnikov nagrad.¹¹⁰ Tudi sicer je v teoriji dokazano, da zapletenost davčnih sistemov, visoke davčne stopnje in neučinkovita administracija predstavljajo slabosti na sistemski ravni in da posledično povzročajo nezadovoljstvo davkoplačevalcev.¹¹¹

---

¹⁰⁹ V tem delu torej prinaša podobne pozitivne učinke, kot uvedba enotne davčne stopnje (EDS) - glej tudi Kopal Aleš, Davčne reforme in njihov vpliv na davčno pravo RS, Podjetje in delo, 2006, št. 6-7, str. 1531-1540.

¹¹⁰ Po trenutni zakonodaji namreč dobiček v nagradni igri (sploh v večji vrednosti) močno vpliva na obdavčitev prejemnika, predvsem preko izgube pravice do določenih olajšav in preko uvrstitve v višji dohodninski razred.

¹¹¹ Povzeto po Kostanjevec Boris, Davčne spodbude in posebnosti harmonizacije v Evropski uniji, Podjetje in delo, letnik 28, številka 2 (2002), str. 284.

Ob osredotočenju zgolj na dobitke iz nagradnih iger torej menim, da bi bila sprememba načina njihove obdavčitve na način, da bi se dobitke v nagradnih igrah začelo obdavčevati po načelu cedularne obdavčitve, nedvomno zanimiva možnost, tako za organizatorje nagradnih iger, kot tudi za večino sodelujočih.

Z vidika proračunskih prihodkov trenutno zaradi pomanjkanja točnih, ažurnih in javno dostopnih podatkov še ni možna izdelava bolj natančne analize, kakšni bi bili učinki spremembe na proračun. Sam sem v tej nalogi sicer lahko naredil okvirne izračune, temelječe na podatkih iz leta 2013 in na podlagi uporabe povprečnih vrednosti (povprečna efektivna stopnja dohodnine v Sloveniji v letu 2013, povprečna vrednost prejete nagrade v letu 2013 itd.).

Izračuni so pokazali, da bi prenos obdavčitve nagradnih iger v sfero cedularne obdavčitve ob obstoječih kriterijih za obdavčenje (t.j. 25% stopnja davka, upoštevanje 42 EUR kot mejo neobdavčljivega dobitka) povišal prilive v proračun, saj bi tako določena stopnja davka (25%) presegala povprečno efektivno stopnjo dohodnine v Sloveniji (21,62% v letu 2013).

Če bi poleg prenosa obdavčitve nagradnih iger v sfero cedularne obdavčitve spremenili tudi ostale kriterije za obdavčenje (npr. dvignili mejo neobdavčljivega dohodka na 300 EUR in znižali stopnjo davka na 15% - torej bi uporabili kriterije po ZDDKIS), bi se davčni izplen iz naslova pobranega davka od nagradnih iger praviloma znižal. A glede na trenutno povprečno efektivno stopnjo dohodnine v Sloveniji (21,62% v letu 2013) ter glede na povprečne efektivne stopnje dohodnine v dohodninskih razredih tistih zavezancev, ki so najbolj naklonjeni sodelovanju v nagradnih igrah (t.j. prvi in drugi dohodninski razred), si upam trditi, da bi tudi cedularna obdavčitev dobitkov iz nagradnih iger npr. po stopnji 20% lahko prinesla enak ali pa vsaj primerljiv davčni izplen, kot ga prinaša trenutno veljavna zakonodaja.

Dodatno prednost vidim tudi v tem, da bi se pobrani davek v vsakem primeru obravnaval kot dokončen davek, kar pomeni, da bi bili tudi proračunski prihodki iz tega naslova med letom že dokončni. Državi in tudi zavezancem torej ne bi bilo potrebno računati s tem, da bo potrebno ob koncu davčnega leta določen del dohodninske obveznosti iz tega naslova še vrniti ali pa doplačati.

Osebnostno sem naklonjen uvedbi cedularne obdavčitve, saj je tak sistem bolj razumljiv za zavezance in tudi prijaznejši do oseb, ki so zadolžene za administracijo pri pobiranju davkov (npr. za računovodje, svetovalce, v končni fazi tudi za uslužbence davčnega organa). Pozitivni učinki prehoda iz sintetične v cedularno obdavčitev so se pokazali tako v primeru ugotavljanja davka od dohodka iz dejavnosti po sistemu normiranih odhodkov, kot tudi ob uvedbi cedularne obdavčitve dohodka iz oddajanja nepremičnin v najem, ki sta se zgodili v letu 2013.

Kljub temu pa je odločitev za tak korak, predvsem pa odločitev glede višine davčne stopnje (npr. 15%, 20%, 25% ali kaj drugega) in meje za neobdavčljivost dobitka v nagradni igri (42 EUR, 300 EUR ali kaj drugega) odvisna predvsem od trenutne politične volje in pripravljenosti vladajoče opcije spreminjati obstoječi sistem.

9. LITERATURA IN VIRI

9.1. LITERATURA

DOMAČA LITERATURA:

- Cigoj Stojan: Komentar obligacijskih razmerij – Veliki komentar zakona o obligacijskih razmerjih, ČZ Uradni list RS, 1984.
- Stojan Cigoj: Teorija obligacij, Splošni del obligacijskega prava, Uradni list RS, Ljubljana, 2003.
- Cigoj Stojan: Institucije obligacij, Posebni del obligacijskega prava, Uradni list Republike Slovenije, 1998.
- Drol Novak Živa: Zakon o varstvu potrošnikov s komentarjem, Oziris, Lesce 1998.
- Grilc Peter: Novejše oblike nelojalne konkurence, Pravna praksa, št. 14-15, Ljubljana, 1998, str 15-19.
- Grilc Peter: Novejše oblike nelojalne konkurence, Podjetje in delo 6-7/1997, str. 1225-1233.
- Grlič Andrejka: Tržni inšpektorat med varstvom potrošnikov in zatiranjem nelojalne konkurence, Podjetje in delo, 2010, št.7.
- Ilešič Marko: Reklama v pravu Evropske skupnosti, Podjetje in delo 6-7/1997, str. 1239-1246.
- Jerovšek Tone et al.: Zakon o davčnem postopku s komentarjem, Maribor : Davčno finančni raziskovalni inštitut, 2008.
- Kladošek Roman: Nelojalna konkurenca in inšpekcijski nadzor, Podjetje in delo, 6-7/1997, str. 1234-1238.
- Kline Miro, Ažbe Petra: Regulativa in oglaševanje: problemi pri določanju meril regulative, Podjetje in delo, 6-7/1997, str. 1218-1224.
- Klun Maja, Davčni sistem, Fakulteta za upravo, Ljubljana, 2006.
- Kobal Aleš: Davčne reforme in njihov vpliv na davčno pravo RS, Podjetje in delo, 2006, št. 6-7, str. 1531-1540.
- Kobal Aleš: Dohodnina 2007 - potrebne smeri razvoja slovenske davčne zakonodaje s področja obdavčitve fizičnih oseb, Maribor, Davčni Inštitut, Davčno finančna praksa, Letnik 7, št. 6 (junij 2006).
- Kobal Aleš, Dohodnina po novem / z uvodnim komentarjem, Maribor, Davčni inštitut, 2004.
- Kostanjevec Boris, Davčne spodbude in posebnosti harmonizacije v Evropski uniji, Podjetje in delo, letnik 28, številka 2 (2002).
- Lisac Aleš: Nagradne igre kot vaba za kupce, Podjetnik, Letnik 12, št. 10 (okt. 2003), str. 40-43.

- Markič Jure: Nagradne igre – pospeševanje prodaje, Pravna praksa, št. 11, Ljubljana, 1995, str. 22.
- Plavšak Nina et al.: Obligacijski zakonik s komentarjem, GV Založba, Ljubljana 2003.
- Pšeničny Sandra: Vse oblike nelojalne konkurence, Podjetnik, Letnik 6, št. 5 (1997).
- Rožič Uroš, Kobal Aleš: Davčne reforme in njihov vpliv na davčno pravo Republike Slovenije - potrebne spremembe sistema obdavčitve fizičnih oseb, konferenčni zbornik posvetovanja Gospodarski subjekti na trgu - posodobitev gospodarskega prava: (pravo družb, gospodarske pogodbe, trgovanje v EU, davčna reforma, delovno pravo, javni sektor) / Štirinajsto Posvetovanje o aktualni problematiki s področja gospodarskega prava (glavni urednik Franci Ramšak), Pravna fakulteta v Mariboru, Inštitut za gospodarsko pravo, 2006.
- Stanovnik Tine: Javne finance – učbenik, Ekonomska fakulteta, Ljubljana, 2008.
- Starman Danijel: Tržno komuniciranje, Ekonomsko - poslovna fakulteta, 1996, Ljubljana.
- Škof Bojan, Kobal Aleš: Dohodnina z vidika subjekta obdavčitve, Podjetje in delo, št. 3/4, 2000, str. 500-522.
- Škof Bojan et al.: Davčno pravo, Pravna fakulteta v Mariboru in Davčno-finančni raziskovalni inštitut, 2007.
- Škof Bojan, Teržan Rok: Slovenska dohodnina v primerjavi z ostalimi evropskimi državami, Davčno-finančna praksa, Letnik 11, številka 10 (2010).
- Zabel Bojan: Tržno pravo – Teorija in praksa pravnega urejanja trga, Gospodarski vestnik 1999.
- Zabel in ostali: Zakon o varstvu konkurence s komentarjem, Gospodarski vestnik, Ljubljana 1993.
- Zabel Bojan: Tržno pravo in pravo reklame, Podjetje in delo 6-7/1997, str. 1203-1209.
- Zajc Borut, Avbreht Aleš: Pravni vidiki komuniciranja, Časnik Finance, 2004.

TUJA LITERATURA:

- Bago Drago: Javno obećanje nagrade i nagradni konkurs, Službeni list SRBih, Sarajevo 1990.
- Belch George E. in Belch Michael A: Advertising and promotion – An integrated market communication Perspective, 2004 Columbus, The McGraw-Hill Companies.
- Bergman Andreas et al: Julius von Staudingers Kommentar zur Bürgerlichem Gesetzbuch mit Einführungsgesetz und Nebengesetzen, Buch 2, Recht der Schuldverhältnisse: §657 - §704 BGB, Walter de Gruyter, 2006.
- Ehmann, Horst, Erman, Walter: Handkommentar zum Bürgerlichem Gesetzbuch, 9. Auflage, Aschendorff Verlag, 1993.

- Henssler Martin et al: Münchner Kommentar zur Bürgerlichem Gesetzbuch, 4. Auflage, Schuldrecht: Besonderer Teil II: §611 - §704, C. H. Beck, 2005.
- Hisrich Robert, Peters Michael: Entrepreneurship, McGraw-Hill Higher Education, Boston, 2002.
- Hollensen Svend: Global marketing : a market-responsive approach, London, Prentice Hall ; Hemel Hempstead, 1998.
- Radoman Dušan: Pravna narav javnog obećanja nagrade, Odvjetnik 3-4/1987, str. 131-138.

9.2. DRUGI VIRI

- 2010 OECD Model Tax Convention on Income and on Capital – condensed version, dostopno dne 12.07.2016 tudi na spletu preko povezave:
http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-condensed-version-2010_mtc_cond-2010-en
- Code of Advertising practice by Advertising Standards Authority (ASA) dostopno dne 12.07.2016 tudi na spletu preko povezave:
<https://www.asa.org.uk/About-ASA/About-regulation.aspx>
- Self-Regulatory Guidelines of Children’s Advertising Review Unit (CARU) dostopno dne 12.07.2016 tudi na spletu preko povezave:
<http://www.caru.org/guidelines/guidelines.pdf>
- Vladni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2L), EVA: 2012-1611-0123, številka 00712-52/2012/11 z dne 04.10.2012) dostopno dne 12.07.2016 tudi na spletu preko povezave:
<http://imss.dz-rs.si/imis/655037e1588b108efc5b.pdf>

9.3. PRAVNI VIRI

- URS – Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148 in 47/13 – UZ90,97,99).
- OZ – Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo).
- ZVK – Zakon o varstvu konkurence (Uradni list RS, št. 18/93, 56/99 – ZPOmK, 110/02 – ZVPot-A in 76/15 – ZPOmK-1F).

- ZVOP-1 – Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo).
- ZDoh-2 – Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15 in 55/15).
- ZDavP-2 – Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14 in 91/15).
- ZDDV-1 – Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14 in 90/15).
- ZDDPO-2 – Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15 in 82/15).
- ZP-1 – Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US in 92/14 – odl. US).
- ZIN – Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14).
- ZIS – Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 – popr. in 40/14 – ZIN-B).
- ZDDKIS – Zakon o davku na dobitke pri klasičnih igrah na srečo (Uradni list RS, št. 24/08).
- ZPIZ-2 – Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15).
- ZVPot - Zakon o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15).
- ZVPNPP – Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (Uradni list RS, št. 53/07).
- ZZVZZ – Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT).
- Direktiva Sveta 84/450/EGS z dne 10. septembra 1984 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o zavajajočem oglaševanju (UL L 250 , 19/09/1984 str. 0017 – 0020), dostopno dne 12.07.2016 na povezavi <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31984L0450:SL:HTML>
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter

o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 149 z dne 11. 6. 2005, str. 22), dostopno dne 12.07.2016 na povezavi <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:149:0022:0039:sl:PDF>

- sodna praksa sodišč na spletnih straneh www.sodnapraksa.si in www.sodisce.si
- inšpekcijske odločbe na temo nagradnih iger

9.4. SPLETNI NASLOVI IN BAZE PODATKOV

- curia.europa.eu
- eur-lex.europa.eu
- www.fu.gov.si
- www.mf.gov.si
- www.pisrs.si
- www.ti.gov.si
- www.sodnapraksa.si
- www.sodisce.si
- www.stat.si
- www.ip-rs.si
- www.dz-rs.si

UNIVERZA V MARIBORU
Pravna Fakulteta
UNIVERSITY OF MARIBOR
FACULTY OF LAW

IZJAVA ŠTUDENTA MAGISTRSKEGA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Podpisani-a **IVAN KRANJEC**, vpisna številka 71171125

izjavljam,

da je magistrska naloga z naslovom "**Davčna obravnava dobitkov v nagradnih igrah - problematika dobitkov v naravi**" :

- rezultat lastnega raziskovalnega dela,
- da so rezultati korektno navedeni in
- da nisem kršil-a avtorskih pravic in intelektualne lastnine drugih.

Podpis študenta-ke:
